

آصال نامہ

(گوڈینگ حصہ)

ترقیہ کار

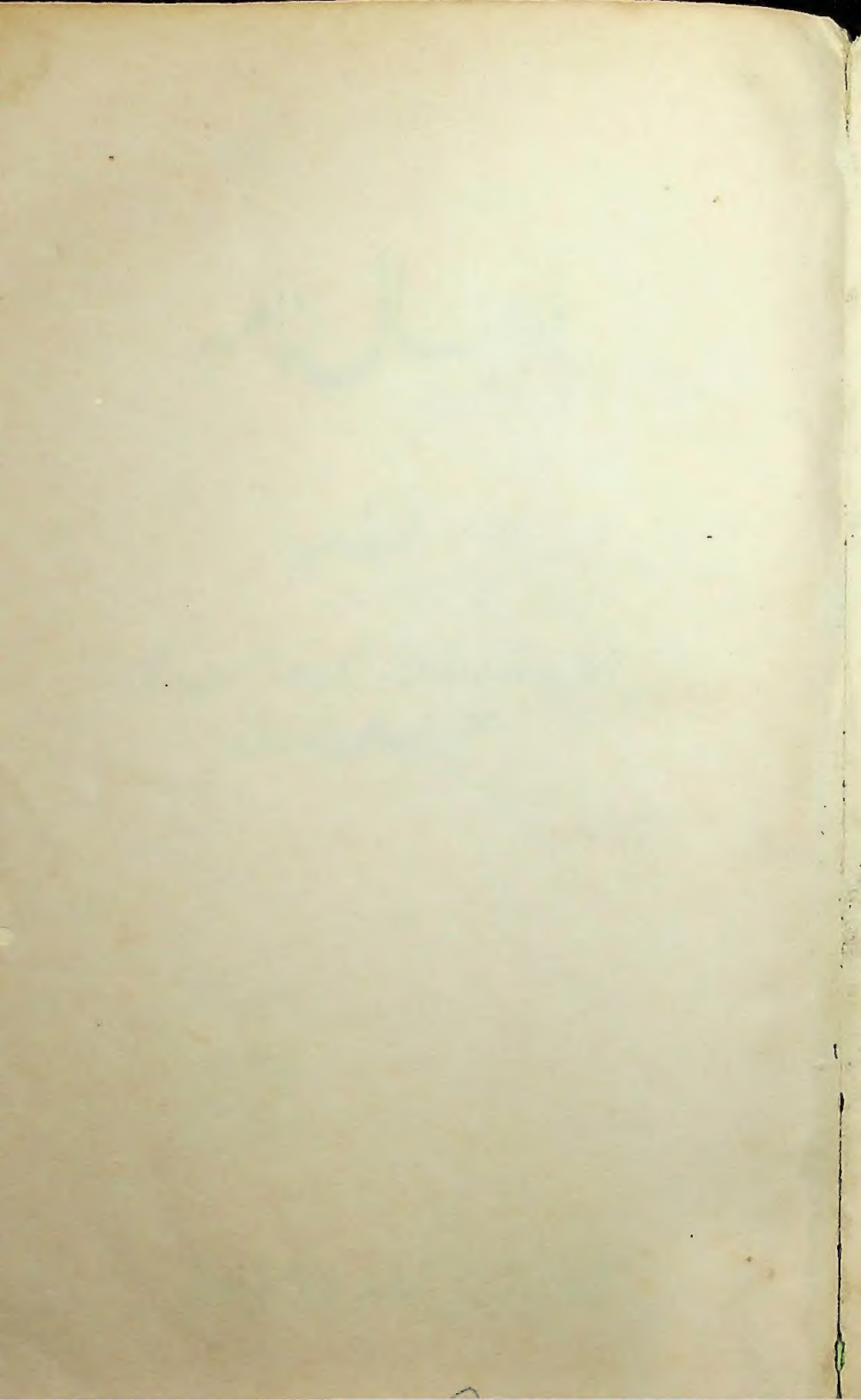
چمن لال چمن۔ بشیر خستہ

*Tahad
in my
eye*

کاشٹر ویاٹمنٹ، کشمیر یونیورسٹی، سرینگر

أحوال نامہ

(گوڈ نیک حصہ)

کاشن شایرن، اڈہن، عالمین تہ کاشن مبلق
تحقیق کرن والہن ہند احوال

تمتیب کار
چمن لال جمن
بشپ اختر

کاشن ڈپارٹمنٹ، کشمیر یونیورسٹی، سرینگر

سینہ کتاب ہندو ساری حقوق چھ نو محفوظ

ناو : احوال نامہ

مصنف : بہمن لال جین - بشپرا نتر

گوڈ وینک چھاپ : ۱۹۷۹ء

تیداد : پانشرہ ہند

نوشنویس : رفیع احمد محمدوی

سرورق : مسعود حسین

پرپریس : جے. کے آفسیٹ دہلی

مومل :

عرضِ ناشر

کاشفِ رازِ باطنی و آدمی کهن طالبِ علمین و تحقیق
کارن ہند اکھ اہم ضرور دہہ نظر بر تل تھا و دہہ کشمیر یونیورسٹی
ہند کاشفِ رازِ پائمنٹ کاشفِ رازِ شایرین، آدمین تہ عالمین
و کاشفِ رازِ متعلق تحقیق کرن والین ہند یہ احوال نامہ
بیرن والین آئین تھاوان ۔

بینیمہ کتاب ہند بنیادی مسودہ ترتیب دین
پیچہ از تمام گئے نہ وری بینیمہ کفر اصل مسودس کلمہ کلمہ جاہ
اکھہ ڈالن ضرور دہی سپد ۔

حسن راہی

ترتیب

۱۱۴	س	۵	گروه ط کتفه
۱۳۲	ش	۷	ز
۱۵۱	ص	۳۷	ب
۱۵۵	ط	۴۹	پ
۱۵۵	ظ	۶۰	ت
۱۵۶	ع	۶۳	ث
۱۸۰	غ	۶۴	طه
۲۱۲	ف	۶۴	ث
۲۱۵	ق	۶۵	ج
۲۱۸	ک	۷۳	چ
۲۲۲	گ	۷۴	ح
۲۲۵	ل	۸۷	خ
۲۳۲	م	۹۵	د
۲۸۹	ن	۱۰۰	ذ
۳۰۵	و	۱۰۱	ر
۳۱۲	ه	۱۱۳	ز
۳۱۳	حی		

گودکھ

کاشمیر تائیں، اُدھن تہ باقی لکھارن ہندو تہ ذکر مرتب کران ایس اڈمول اسہ
 بروہہ کتہ رو، دسہ اوس لی زیمہ منتر گنہو تم ساری ادیب منتر شل ہیکر سپد تھیم ملے حیات
 چھ یا چھو پتہ کن کاشمیرس لول بڑ تھو کینہہ تہ کینہہ کاشمیری یا تھو لیکھت چھہ رینہہ چھہ ممکن زبانی
 نظر اسہ نہ واریا ہن ناوٹ تام واث منتر۔ تھہ تذکرہ منتر چھہ واریاہ انگریزی، اردو، ہندی تہ
 پنجابی ادیب تہ شل۔ اٹیک وجہ چھہ یہ زیمو تہ چھہ پن پینہ جابہ کاشمیرس ادلس وہ تھو دہ
 تہ کاشمیر دوسیمین زبان منتر چھہ کینہہ قابلہ قدر تہ اہم کامہ کو منتر۔ پڑ چھہ یہ زبہ تھو تھہ
 چھہ کالہ کینہہ ورنہ کاشمیر زبانی تہ ادلس کو منتر چھہ تھہ لول تھہ کاشمیر تھہ دم نام تھہ تہ
 پینہ زبانی تہ ادلس بولمت۔ تھہ ہر گرن ہندی یا تھو اٹیک۔ مسوڑ ڈھانڈی ڈھانڈی تہ
 کناو کھ چھاپ سٹل کونہ چھہ یہ کاشمیر زبانی تہ ادیب ساری دیے کھہ تہ ہڈ تھہ تہ توے کونہ اسہ
 ہندی ناو تہ تھہ تذکرہ منتر انگریز اہم سان دن کتہ ریمو اردو ہندی تہ پنجابی اڈپو تہ شایر
 کاشمیر تخلیق یمن زبان منتر چھہ تہ چھہ تین تہ چھہ تھہ تذکرہ منتر جملہ دہ آوڑ۔
 تھہ تذکرہ منتر چھہ تہ داسہ سٹیل سٹیل۔ اٹا کو کاشمیری ادیب تہ شایر منتر
 دس۔ یہ تذکرہ تیار کرلس منتر عمود تہ ادیب دسوا اسہ مواد تہ مشورہ تہ ریمو
 اٹھ روٹ کوڑ تین منتر چھہ مول مال ساقی، محمد امین بن تہجوز، محمد حسن حسن، انیس کالی

مرغوب باہنار، نامکڑکھ لگائی، محمد احمد اندرابی، بدری ناحہ کلا، دوسل پوتنیر،
 مومن لعل آتش، تہہ ایتار کرشن (لایہ بریدین دلیہ تیغ لایہ بریری) بیتڑ شہل
 تہہ اسی چھوچین ساری نے ہند شکریہ کران۔

چین لعل چین
 بشہ اختر

آخوند صفدر میر

زاجائے : (گوئند خجہ قاسم) مالک

وفات : ۱۹۲۶ء

دفن : (ژھنڈ پور) بڈگوم

صفدر صاحب چھپے کاشٹریس اندر مرنی لیکھنؤ - دیان گوئند پیٹ دوت
ژھنڈ پور بسنہ تہستی گورحمت حق - پندر دتک چھ جان خہ شولیس
ادست -

آغا سید علی صفوی

زائسنہ : ۱۹۲۱ء

زاجائے : (بیمیش) بڈگوم

وفات : ۱۹۷۴ء

دفن : بڈگوم

آغہ صاحب ادس کاشٹری پائٹ مرنی لیکھان - تقریبین پند بن وڈی رڈ
کشمیر نبر اسمبلی ہند ممبیر

آفتابِ حیاتِ شکر

زاجائے : کوپوور

وفات : ۶۰۱۹۶۴

آفتاب جي اوس کان پير وڙيا ۽ اندر ليليا به ليکي هڪان . پھتو آري آسپهه کين روڏو
واريا پن علاقن اندر داغ دور کڻان ته آخر سڀد پنهني گرسهر گو اس آفتاب جي
سنڌ زاسپهه ججهيه مولام -

آفتاب کول وانیو

زائستہ : ۱۹۰۰ء

زاجانے : (بیل ٹکر) سری نگر

وفات : ۱۹۷۵ء

۱۔ لالہ والہ تہ نذر ریشی شکر تہ ترتیب و تہ شایع کری ستر۔
 امہ ملا و صحن ریش پیرس پیچہ اکہ لہ کوٹ کتب تہ لیچیز۔ وانچہ ماب گو
 اکت ۱۹۵۵ اندر سر رگوں رے اوس حکمہ ماب پیرس اندر دے استاد۔
 نصایف: ۱۔ لالہ والہ تہ ترتیب سر وانہ پڑنی صابن ستر
 تہ لہ لیچیز۔ ۲۔ ریش پیر۔ ۳۔ شیخ نور الدین نوزانی (ترتیب)

آندرام

تاسينہ : ۱۸۸۹ء

زاجاے : توال

وفات : ۱۹۳۹ء

آندرام جی اوس صوفی طرز کے بابت لکھان۔ آندی کینہ لغت چھ
مشہور۔ آندرام سپر زندگی ہندی حالانکہ چھ مولاوم۔

احد جو زرگر

زاجاے : ڈوڈہ

احد جو زرگر اوس صوفیانہ طرز کے شاعر ہیں کہ ان کے ازل کے تہ چھ
شہر کے بابت ڈوڈہ علاقے میں گویا لوان۔ آدی سندس فہمیں تہ مرلی
متعلق چھ گنے جابہ کینہ درن۔ اما پوز و نہ چھ لوان زبہ چھ ازبوتہ
اکہ ہجہ در زبہ اوسمت۔

احمد صوفی

زائستہ : ۱۸۹۰ء

زاجائے : (کڈلہل) پانیر

وفات : ۱۹۵۵ء

مدفن : (کڈلہل) پانیر

صوفی صاحب اوس پانیر کڈلہل کیس اندر کاندوڑی وان چلاوان۔ کاشترس
اندر تھن صوفیانہ طرز چہ غزلہ بیترو دتہ سرتہ پیمو اندر کم کاسپہ چھاپ
تہ گامتر چھپے۔

احقر محمد رواہی

زائستہ : ۱۸۷۸ء

زاجائے : مھدرواہ

وفات : ۱۹۵۲ء

احقر صاحب اعلیٰ نادر چھ عبدالغفار خطیب۔ دتہ چھ لوان زبیر چھ عبدالک
گہڑ ملک کاشترتہ پیر او دتہ۔ اکر چھ داریاہ کلامہ ددنت اما پوزالک پاتھو چھ
امو منتر کاشترتہ پاتھو سولمن چھاپ گامتر مھدرواہس مشر چھ اکر شد کلامہ شوقہ
سال گپوتہ تہ پھر نہ لوان۔

احمد اللہ

زاجاے : (ہالہ پور) دہلی

وفات : ۱۹۳۰ء

احمد اللہ صاحب زائے چھٹے مولوم۔ دیان سہنہ اکہ ترہ چہ تر پیکر
مرد نہ اکہ درہ گور محبت حق نہ باکہ بار چہ دفن۔ احمد اللہ صاحب چہ لفت
منقبت نہ صوفیانہ طرز ک غزل بیتہ و زنتی۔

احمد بیٹ

زاجاے : (کرٹشور) سری نگر

وفات : ۱۹۵۶ء

مدفن : (کرٹشور) سری نگر

احمد بیٹ صاحب اوس صہ میرس پیر پورج۔ گانتری پانٹھ اوس صوفیانہ
غزلہ و تان۔ صہ میرن نہ احمد بن کر یکہ و طیت تیری۔ ایا لہ از احمد بیٹ اوس پیر
عظاک نہ تہندی در لے صرف باہ باہ باز ر بیٹ صاحب عالم چہ کچل اکادمی
ہندس کھیات صہ میرس پیر کنبہ ضمیمہ پانچو درن کر نہ امت۔

احمد بیٹہ واری

زائستہ : ۱۸۳۵ء

زاجائے : (بیٹہ دور) سری نگر

وفات : ۱۹۱۸ء

مدفن : (پانڈ چچہ) سری نگر

احمد بیٹہ واری چچہ مشہور صوفی شاعر۔ ۱۸۴۵ء اندر بیٹہ وار۔
فقرانہ زندگی اوس گڈاران۔ احمد صاحب کلام چچہ غلام محمد نور محمد کتب فروش غزلیا
احمد بیٹہ واری تہ شیخ غلام محمد کتب فروش بیاض احمد بیٹہ واری، نادو کتا بن منز
چھاپ کر نو ممت۔

احمد پیلہاج

زائستہ : ۱۸۹۹ء

زاجائے : پیلہا لن

وفات : ۱۹۵۹ء

مدفن : پیلہا لن

احمد صاحب زاو پیلہا تہ قے کئی تاسیس پیلہاج و نان۔ گائتری پاستو مچین
سولیا تہ طرز چ غزل تہ نظم و نہ متر گڈا اوس زمینداری پیٹہ تہ مڑی نری اوس
پیشہ کام کران تہ ووری و الش بیان۔ احمد پیلہاج ستر با تہ سو مرن چھہ ملکہ ادب
سونا واری طرنہ چھاپ کرنا و نہ آمزش۔

احمد راہ

زاجائے : درہ گجن (سری نگر)

وفات : ۱۹۴۳ء

مدفن : (در گجن) سری نگر

احمد راہ صاحب چچہ اکھ مشہور صوفی شاعر گڈریو مت، سبہ اوس پڑانہ کھنیر لکھو سوکولہم
 بن ناؤن ہنیر راجپڈری کران۔ احمد راہ صاحب سوکے کلام چچہ چھاپس کھوت مت، درہ گجن
 چچہ میلان پٹنگ کس دامن تل دفن، اُنہدیں مزاریں پیچہ چچہ باغی پٹنگ مالہ لکان۔

احمد شاہ جید

زاجائے : سری نگر

وفات : ۱۹۰۸ء

مدفن : (تھو جہ باز) سری نگر

احمد صاحب اوس جید تخلص لیکھان۔ سبہ اوس سری نگر اذرفہ شہید صاحب نیش روزان۔
 ادہ ہند زاسنو تم مدفن چچہ مودوم۔
 کاتہیری پٹنگ چچہ احمد صاحب، خلافت شاہ، لکھو کھمت۔

احمد کھار

زاجائے : ڈوڈہ

احمد کھار صاحب تہ محیہ تنویر کائنات لو لکھار لو منتر اکھ بیندس دینس تہ مرلی مشاق
 ایٹہ دین چھنہ رعام لو ایٹہ مطابن محیہ اکھ ہتھ دویہ بڑ دہنہ او سمعت ر کائناتس منتر
 دینو ننگ شوق او سس آفرس تام برقرار رو دمعت ر

ارحمن دیو محبوبور

نکستہ : ۱۹۲۳ء

ترجمہ : (زمنہ پور) کوہلوم

محبور صلیب دھت واریاہ کال کاشتری پاتھو شامیری کوان تہ وہ ڈیچہ کنتہ
کنتہ نثر تہ لیکھان پکنتہ بامنتہ سو میر تہ جین شایع کر مثر کینترس کالس کا پریمو
تکس تہ عدالتس مثر نوکری کر تہ پتہ گو محبوبور طاز تنکس سلس مثر لوہو زینتہ
۱۹۲۳ء لیس تام وڈ - والی بیچہ ادس کینترس وقتس اخبار مبدروس تہ پیستہ
ڈی لے دی سو کالس مثر کام کوان رہم چہ واریاہن اوچمن بندر روج روان تہ تہ
بانی تہ۔

تصدیقات : "کلام محبوبور" (شامیری)

"امن تہ جنگ" (شامیری)

میگھ دوت (ترجمہ کالبداسنہ ڈو امہک)

محبور چہ از کل منصفیہ کالج اسلام آباد لکچرار پوچھ کینترن آل انڈیا سینارن متر تہ
بشر کتہ کر پتر۔

اردک اُردل شائین

زائمه: ۱۸۶۲ سنه

وفات: ۱۹۷۳ سنه

زاجله: عبدالهيت (سنگري)

دوه پرميلکن پندلو پيو لوکو کاشتر زباني ته آدش قد قال شير و ميره چي مهن
منتر چي شير اردک اُردل شائين سندن او سرفه رس. کلپن پندتن نيش کي شير مهن
لو اديج "لارج ترنگي" هيند ناو کتاب هيندي صو رتس منتر سنکرت پانچ
ليو کي اُمي کور ته انگر پير تر جمو ته سيني ليکهنس اهم ته موه لوفت لوک ته
شائين صابن وول حاتم تله واني نين واپن ته انگر پير و جامو اميه علاو
ته چي شائين وادباو رنگه کاشتر زباني ته آدش سيني و البسته رود و ميره

اُری نہ مال

زاجلے : پلہاکن

”کامیتر ادیب تارک“ نادچہ کتابہ اندر چھ اُری نہ مالہ ہند زمانہ ۱۸۵۸ء میں چھپو
 ۱۸۷۸ء کی صحت امت تو پروفیسر حاجی صاحب چھ اُری نہ مالہ سنہ ۱۸۰۰ء کی صحت
 اُری نہ مال زاہد پلہاکنہ تر پری واپو آریہ فارسی زبانی ہندس عالم منشی جھوآزی داس گدیریں
 باگور منشی جھوآزی داس اوس جھان دربارس سمیتو والستہ۔ دیان تمی سرستہ تہ نازہ
 یو تام نہ سہ واژ ژلان ژلان مالینج، الین رینن مجازی خمدائے رنیز نادہ باپچہ جھین
 عکسچی نہ اما پوز جھوآنی داس کاڈیرس لوگ نہ رتس باسے یہ نہ اُری نہ مالہ اندر کاہہ
 کشش نہ سہ واژ دہ کھوژد وایچ ہتھ مالو سڈرس ہرس اندر نہ ستی لچ نیوہ کتور
 اُری نہ مالہ چھ کامیتری یا پٹو وژن وڈی مٹی۔ اُری نہ مالہ ہندی وژان ہتھ
 وڈیش تام مکمل یا پٹو سہ مبرادہ امتو تریم جھوہو نہ زبانی زبانی پکان۔ کینہہ پھو کاشتر
 موسیقی ہنترن کتابن اندر دیت۔

اسد اللہ آفاقی

زائیمہ: ۱۹۳۸ء

زاجلے: (ڈرہار) سری نگر

آفاقی صاحب مجھ پانڈہ تیر شاہیری گران تہ امیر علاؤ مبین شیخ نور الدین
نورانی سیدو شتر کو تہ سب دقتہ "آئینہ حق"، ناؤ اکیس کتابہ شتر چھاپہ پورہ

اسد اللہ شاہ

زاجلے: (پھرسل) کوہ لگوم

مرن منہ: ۱۹۰۰ء

مدفن: (پھرسل) کوہ لگوم

اسد اللہ شاہ زاد پھرسل کوہ لگوم اکیس او سو در حال گرس اندر و آئشہ
اوس پیرل گران دیوان رؤس مہر س سقو اوسس و دقتن بہن۔ اسد اللہ شاہن پچھ
رومان غزلہ و نہ مقرر تہ اہنر بابتہ سو مہرن چھ کاشتر تحف یار پور طرفہ پھاپ
کرنہ آئشہ۔

اسد پرے

زائیمہ : ۱۹۶۲ء

زاجامے : حاجی

وفات : ۱۹۲۰ء

مدفن : سولہ رکھ (کاندیل)

اسد پرے چھوٹا بھتیجی مشہور شاپر گڈ ریختی۔ تم زایہ حاجنہ۔ درپان
لوکچا دس اندر گڈر یو کھ مول تہ ماجہ کوڑ کوڑ ملک صائبہ سرنگیہ دویم نیچھرتی
تو کینر کھتی شہر شہر ہنس اندر بنیمہ بالکل تہ اکہ دو سہر نیہ رخصان بٹ گنستان
سال گڈر گنستان تہ پیچھ گڈر ماگم تہ آخہ ڈالسیہ اندر واتی تم سولہ رکھ۔
سولہ رکھ گڈر دفن تہ۔

نہرے صاب اسر ٹوہر سوئی سوئی بن گڈا ہر چلاواں۔ کاشنر شاپری
اندر چھیکہ غز کو تہ نطو علان پڈ وڈی مٹی۔

پرے صائبہ چھ پیچھ کتابہ :

۱۔ قصہ گل لکا ولی (سنت لجن اندر)

۲۔ پیش نامہ

۳۔ معراج نامہ

اسد مسپر

زائیدہ : ۱۸۸۷ء

وفات : ۱۹۲۸ء

مدفن : ہوٹل ریڈ سنگھ

مہر صاحب چھ مشہور صوفی شائیدہ۔ دیان و ہمد و ہر وابتدایہ لہجہ کو پنج
غزل۔ یہ کثیراتہند کلامہ رنگ آسہ نام دوت تہند اندر چید غزل و عظام
”ممتا زب لفظ“ ناوچ نامکمل مشنوی تہ۔ یہ مشنوی آسہ تم وائہ ہند ہن
اختری وری ہن اندر لیکھان۔ پینا پچہ امہ مشنوی ہند کتر نام حصہ مکمل کتر تہ
گنیر تم رحمت حق۔

غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھ مہر صاحب کلام آکس لہ کچر کتابہ اندر
چھاپ تہ کور مت۔

اقبال نامتھ

زائستہ: ۱۹۱۸ء

راجا: (ون پوہ) کو لگام

وفات: ۱۹۷۳ء

اقبال نامتھ چھ کانٹری پابلی واریاہ تحقیقی مضمون لیکھو متو۔ پراسان بیتر اندر
چھاپ تہ سیدی متو چھ اقبال نامتھ بنو میٹرک پاس کڑی تھے آلو ریدیک حکیم اما پوڑ زوڈ
بنادتن کوڈ لوکری تراولس پیٹھ مجبور۔ آخر اوس گرہی تھے مشرین پرناوان تہ متو۔
اوس گڈار تحقیقی مضمون علاوہ چھ اقبال نامتھ کانٹری پابلی ترجمہ تہ کڑی متو۔

اکبر بٹ

زائستہ: ۱۸۵۷ء

وفات: ۱۹۱۷ء

دیان بٹ صاحب اوس بڈی گام اسلام آباد روزان اما پوڑ شہق یا بلی بکو نہ و تھ
زائستہ کتہ زائستہ نہ سپہ تھبہ مدفن، رسولام۔ زمین داری اوس کران تہ، بٹش اوس
عبدالاحد نامتھ مصلح ہموان۔

اکبر بٹن چھتہ مو فیانہ طرزس پیٹھ واریاہ غزلہ و نہ مژ۔ سیمہ نظیم تہ بٹش مختلف
رسالن تہ کتابن اندر زمر تھ۔

مکوزن، وہ درنامہ، مٹھ ہاشتری بیتر۔

اکمل الدین بدخشی

زائیم: ۱۹۷۱ء

وفات: ۱۹۷۸ء

دفن: (حول) سری نگر

میرزا اکمل صاحب پسر زاجلے محسن مولوم، و سنہ ۱۹۷۱ء لوان رتھی چھے کائیری
 یا پٹھان تیری کائیری۔ اما پوز کلام محسن: سستیاب مد میرزا مالیں چھے پسر دو کوشا
 و طابیت حضرت علی ایس سقور کان۔ میرزا صاحب بدیوب آد اکبر بادشاہ پند
 وقت بدخشان پچھ پند وستان۔ میرزا صاحب زاو شاہ جہاں سیند وقت رشاہ
 جہان مقووس کامل دین ناو۔ ڈھ ڈوہر وایتھ گوس باہ صاحب رحمت حق تیر شاہ
 جہان مقووس رحمن پالوہ بائٹھ ولفیہ۔

میرزا صاحب اوس فارسی زبانڈ اندر تیر تیری کران۔ بحر العرفان ناچہ
 کتاب اندر چھ تیر شپتہ ساس فائکات ورنج۔

الف کشنوارو

تراسنہ : ۱۹۱۷ء

زاجائے : کشنوار

پڑا ناؤ چھکے غلام محمد سب تہ الف کشنوار تھکے تھکے سو وقت۔ لو کچا
 بانے بیوگ گڑگ بار شان بیچھ۔ سیکر کفر تالیمہ ہند سلبہ جادی ہینو کھ نہ
 تھوٹ۔ واریہ کال دو صبح کاشری یا شری کران گرو نہ پھکھہ پینر
 کائہ تاتہ سو مہر شایع کڑہر۔

امام الدین محمود

تراسنہ : ۱۹۳۱ء

زاجائے : (درو گن) سرنگ

محمود صاحب چھ کاشری یا شری کران۔ تھکے تھکے ڈرائیو لٹ اندر اسس
 کلام کران تہ وہ نہ چھ ڈرائیو کاشری محمود صاحب واریہ کلام چھ لو کچن لو کچن
 تہ برسان اندر جھاپ تہ سپہ مت۔

احمد سبط

بیت قبا آسمی کاشی شری پاشو غزل، لغت بہ منقبت بیت لیکھان۔
 دیوان شری آسمی روزانہ ۱۳۲۰ھ یا ۱۳۲۵ھ اندر چھ رحمت حق
 سپیدی و ترخمہ سائے آسمی ۱۲۵ ڈھری۔

احمد سبط

زائیدہ: ۱۸۶۶ء

زاجلے: کھرو

وفات: ۱۹۳۶ء

مدفن: کھرو

امیر بخش چھ سپہاہ کم کانس شایری کرم و ترما پوز و ونمت چھکھ و اریاہ۔
 بہتر چھنہ باضابطہ کاٹھ کتاب۔ یہ کثیر شا چھ تہ چھ کیون والین تہ تہندہ ن
 زرن زباز یاد رسال گاہ، معجزہ میں تہ تمیل آدم چھس طویل نظم۔
 تہندہ میں کلامس چھ صوفیانہ رنگ۔ پیشہ او شھ استان بیت چھ کیون
 تہ زمینداری۔

ابرعبدولی

زاسنہ: سن ۱۹۰۰ء

زاجاے: (بڈیاری) سری نگر

دلی سب اوس گہ ڈگہ ڈ اردو پامٹھ لکھیاں اما پوزیتہ پھیو گائیں
 کن تہ انتام مچے براجم کائیں پامٹھ لکھیاں محض رمی تا لیم آسنہ باد و جوڈ مچہ
 دلی صاحب اردو تہ فارسی زبانین پیچہ پوزیٹھ لکھیاں پیشہ کنوچہ دستاد
 رودمت تہ ارکل سچہ پیشہ پنہ۔

امرالمؤہبی

زاسنہ: ۱۹۳۵ء

زاجلے: المؤہ ماگام

امرالمؤہبی صائب اصل ناو جیچہ امرناضہ رگہ ڈرگہ ڈر ادس اردو پانچو
لیکھان ایا پوز وہ ڈو آئس کینہہ وریہ پو کاشترس مثر تہ اس تہ لیکھان اردو ہنس
منتر جھین اکھ نادل تہ اکھ اس تہ سو مین جھیا پو منتر امر جھیا تا لیمہ ہنس نکس
منتر وہ ستادہ اہنر اکھ کاشتر ناول "تریش تہ ترپن" نیز حال حلے چھاپ۔

امرہ نفع حبہ

زاسنہ: ۱۹۱۷ء

زاجلے: سولپور

امرہ نفع حبہ صائب جیچہ کاشتری یا صو غزل، لغت تہ نظم تیر و ذمتورہ زا
تیر و ذمتورہ سولپور تہ ارکل جیچہ "آزاد کشترس"، اندہ دھان تہ تتی جیچہ ریڈیو ہنس
اندہ کام کران۔

امیر شاہ کورہی

زاسنہ: ۱۲۹۹
 ناجا سے: کیر (دور مل)
 مدفن: کیر (دور مل)

امیر شاہ صاحب کورہ پینہ شایری ہند ابتدا بطور رزمیہ مشغولی نگار۔
 بہت رشاد سید کا شہزاد زود گو متاثرین اندر۔ مشغولی بوعلا و یکھکھ لغت،
 منقبت تہ جنگ نامہ۔ پیشہ اور سکھ درس تدبیر پس تہ شہد سیدی پورہ پری۔

امیر شاہ صاحب کتاب چھپے ہیں:

- ۱۔ خاور نامہ: یہ کٹر کلچرل اکادمی چھاپ۔
- ۲۔ سام نامہ: یہ کتاب تہ چھپے کلچرل الیڈمی چھاپہ پورہ۔
- ۳۔ انوار محمدی (۴) معراج احمدی
- ۵۔ اعجاز سرمدی (۶) جنگ علقمہ
- ۷۔ عارف قادری (۸) طفیل نامہ
- ۹۔ جنگ محمد حنف (۱۰) بہارستان

امیش کول

ترانہ: ۱۹۲۹ء

ناجائے: سولہ

امیش کولن اسر تہہ سارہ کاتر س منتر افسانہ لیکھنہ پتہ پتہ پتہ سارہ
 کاتر افسانہ لنگاری کن تو جہ رنگ زبردس خنور دور کھادس ابا پوز کینہہ کاتر افسانہ
 لیکھنہ پتہ سورہہ اکتہ مکتو پتہ پتہ پتہ سنجہ گی تہ دوز واکر وادیاہ
 وری میں لیکھنہ پتہ پتہ پتہ پتہ میول بہندس کرس اکھ ادبی
 ماحول تہ از چھ اسہ آتہ بھارتی (افسانہ لنگار) تہ بھوشن کول (آٹھ)
 تہ نظیر گزہان۔ امیش چھ از کل ریڈیو کٹھپس منتر سینیر سکیٹ رابٹر
 تہ امہ بڑہ تہہ اسر تہہ مال سو کولس منتر آرٹ شپچر تہ بہبیر بہندس
 فیم ڈرو جٹس منتر کام کران۔

الوزوار

زاجات: (دو گہ من بانیگل اور من)

وفات: ۱۹۰۳ء

مدفن: دو گہ من بانیگل

الوزوار من متعلق چھ لوتے یوت مولوم زبہ اوس گنہمہ صدی منتر و دو گہ من
بانیگل علاقہ اندر وزان رہے کہ زوا کتھ جاپہ چھ دفن یا گہ گو سیمہ علاقہ میں ہوک نہ
کھریدینتھ الوزوار من چھ گاتھری یا پٹھوخت منقبت منتر لہتہ و تران و ڈی منتر۔

امنیس کاظمی

زاکسنہ: ۱۹۲۰ء

زاجات: (نڈہ نڈ پور) بڈگوم

کاظمی صاحب پور ناو چھ الہید محمد انیس کاظمی رشی پوری منتری منتری چھ تحقیقی کام تہ
کران۔ اُنہو پیمہ کتابہ رشیال گاتھری چھ منتری چھ بیز یا پٹھو گاتھری مرشین تہ
مرشیہ لکھان متعلق۔

تصفیات:

”گاتھری ادب تہ مرش لکھانی۔“ ”ہر تہ و فہنی۔“

”جس جہانگیر۔“ ”کہ بلا تہ راجہ۔“

”سرمدہ عسقلان۔“

اوتار بٹ

زاجاے: (لار) سری نگر

بٹ صاحب زائے نر مرن سنہ چھتر مولوم رسہ اوس بدشاہ مند دقتہ پٹھا بود
گو نہ ماتھ مانہ پوان گائیں اند چھن بانا سر کھانا قوح اکھ طویل نظم لپیچہ -
یہ چھٹے اوتار تہ اتر روڈ سند عشق داستان زبان اوتار بٹس اوس کو مشر
شاہنامہ زبانی یاد بانا سر کھنا یہ ہند اکھ لہ سخن چھ ہفتہ ار کر ریشترہ السٹی
چوٹ پوانا ہس اندر موجود حال حال چھ ششی شکیر توشہ نما کی ماتھ پیٹھ اکھ
تحقیقی مقالہ لیکھت ریمیرہ باپتہ لٹس پی ایچ، ڈی پیم ڈگری دینہ آیر

اوتار کرشن رازدان

زائے: ۱۹۲۲ء

زاجاے: (لچہ ریشترہ یار) سری نگر

رازدان صاحب چھ جسمانی طور ناغیر رو اما پوزیہ دچی زیتہ موزو راتھ
چھ اونی لے کورمت۔ اٹھ نو دوریہ وائٹس گائیں راتھ تحقیقی مضمون
لیکھان میو منر کینہ گائیں پتر اوس، سون اولیس، تہ اخبار عینو جنر چھ پتر
چھ رامہ ملاو چھ رازدان صاحب ہندی پاٹھ تہ لکھان تہ ہندی رسالہ
منر جیدان -

اوتار کشن پیر

ز سنہ ۱۹۳۳ء
زاجاے: انر پریستان، سرنگد

رہبر صاب چو کشن سنز افسانہ، ڈراما، تحقیقی مقالہ لکھان
"تو بیکھ" (نوجوانی موزس ستر میلہ افسانہ سو مہرہ
نیت چھاپکھ "کاشتر ادبیج تانہج" نام کتاب سچہ پیٹھ ریاستی کلچرل اکادمی
سندھ ایوارڈ دینہ آکھ۔ ڈراما سودن ہندین مقابلن سنرتہ چھکھ اکیدی ہندکر
نیمام شری مہرہ پھندہ ڈراما "تلاش" "دولہ پھرس" "بڈشاہ"
تہ "بہر چھس ترور" سچہ سیدو مہرہ رہبر صاب چھ اڈکل ریڈیو کونہرس
سنز پٹر ڈیو سر سندن "بڈس پیٹھ کام کران تہ آمہ ہر و ہنہ اسر محکمہ
مردم شماری تہ خالصہ سولولس سنر ملانم۔

تصنیفات :

"تو بیکھ" (افسانہ سو مہرہ) "نوجوانی موزس ستر میلہ افسانہ"
سنہ ہرہ "کاشتر ادبیج تانہج" حصہ اول
"کاشتر سنز" (غلام نبی نیلاس ستر)

اؤسکار زانٹھ بیٹ ششم

زائستہ: ۱۹۴۵ء

زاجاے: (وٹ) اسلام آباد

ششم صاب جھ پیتھو واپو وری لوی پٹھ کاشری پاتھو شاردوان تہ پٹھ
جھ مزاحیہ کلامے ونان۔ الگ پاتھو جھین نپ پٹھ کاشری پٹھ سہین وٹھ باز کٹھ مٹھ
ارکل جھ ناکیمہ ہندس محکم مٹھ دستار

اپرج کشمیری

زائستہ: ۱۹۳۵ء

زاجاے: (صفاکدل) سری نگر

اپرج صاب جھ کاشری علامہ اردو پاتھو تہ شامیری کران۔ اصل ناو جھیں محمد ظفر
تہ تخلص اپرج۔ ارکل جھ محکمہ ابریشمس ستی والہ تہ

الہ راضی

زائستہ: ۱۹۴۲ء

زاجاے: جی کپٹل ون (ویجیر برور) کمانڈ ناگ

پورناو جھیں عبدالرحیم الہ راضی۔ واریاہ کالہ پٹھ جھ کاشری پاتھو شامیری کران۔
ارکل جھ ناکیمہ ہندس محکم مٹھ دستار

تصنیفات: ”کلام الہ راضی“ (شامیری)۔ ”مانتر گل میانی“ (شامیری)

اپشہر کول

زائستہ: ۱۸۳۳ء

زاجاے: (علیٰ ریشہ سپہ ساری نگر

وفات: ۱۸۹۷ء

سہ جان گریسنن ایسہ کاشتری ڈکشنری بناؤ مژ چھے تیج بخی یاد اس
نیڈت اپشہر کولنے تڑاؤ مژ تہ بیر بخی یاد دی مسوہر اوس گریسنن کاشتری مژ نمہ وقتہ
کس رڈ پڈنٹ سرٹا لبوٹا سڈ و سافنتہ حاصل کو دمٹ۔

امہر حبابہ چھے نیڈت اپشہر کول سہ گہ ڈٹیک کو ستر بیٹو کاشتری زبانی ہنر ڈکشنری
بناؤ مژ امس۔ امہر ملاو چھے اؤ ”دشہ باشو دیہ کوش“ یانے داسن زبانی ہنر بیاکھ
ڈکشنری تہ بناؤ مژ۔ چھے مژ کاشتری زبانی ہنڈ باب تہ چھے۔

نیڈت اپشہر کولنے چھے گہ ڈکشنری زبانی ہنڈ گہ امر تہ ہنڈ دمٹ۔ اما پڈنٹ
چھے سنکرت زبانی مژ۔

تصنیفات:-

”کاشتری سدا مژ تم“ (سنکرتس مژ کاشتری گہ امر)

”دشہ باشو دیہ کوش“۔

”کاشتری سنکرت کوش“۔

ڈاکٹر الہمزی

زاجاے : رکاٹ لینڈ

وفات : ۱۸۷۱ء

ڈاکٹر الہمزی نور کہسین مشنری سوسائٹی ہندوستان بمبئی میں ڈاکٹر کثیر انگلیز مشنری چھتے امس کثیر اندر انگیزو طریقے تیار تہ عشر عمری ہندوستانی کاروان ر
 رے دوت کثیر ۱۸۶۲ء اندر تہ اٹھ دی گز رتھ گو سیمہ عالمہ دیال الہمزی ادس
 مرزا زکیر تہ دوش تہ توے امس تہ دشمن زیادہ تر دوس کم رو نہ چھ پوان رت تہ تیکھ
 تہ زہر۔

ڈاکٹر الہمزی بن چھتے کثیر و پامو اکھ ڈاکشنری بنا دتہر۔

اسم نسا

زاجاے : (رفع کدل) سری نگر

اسم نسا چھتے کثیر و پامو تہ می کران تہ افانہ لیکیان رکنہ کتہ
 چھتے اردو پامو تہ لیکیان۔
 اذکل چھتے تہ لیمہ ہندس مکس متراستانی۔

زاجا ہے: شیوین

محمد ایوب بیتیاب چھٹا ستری یا ٹھوٹا بیری کران تہ کُنہ کُنہ نشتر لیکھا
اگر سنز اکھ لو کٹ کتا برہن "لول تہ ماے" چھٹے واریاہ بڑونہہ چھیمبر پیشہ
کڑو چھو وے سنداد محمد ایوب بیتیاب چھٹے "سری پوشی" نادرچ کتاب تہ تہ تیغ
در شہزادہ اندر چھ ششہین کین شاعرین ہند داسکھ نامو تہ کلام درج

الباب الثاني

تاسعہ: ۱۹۲۸ء

زاجا ہے: بولگام کو لگام

ایوب صابر صاب صبر صبری کران تیر کز پیاختی بختی
پنیر کلایج که سو مبرن تیر جبین عجبایم تیر صابر صاب صبر صبری
منشرد و ستاد

تصنيف: "تراكم" (مزاجية كمن شتر سوميرن)

بابہ نصر دین
زاجاے: (ترسر) گھٹار

مدفن: زرارہ پتر لہف

بابہ نصر دین کہ زاو تہ کہ گورجھت حق تہ سید نہ مولوم، صرف چھ
یوئے مولوم زترسر گھٹار چھ زامنت۔ بابہ نصر دین اوس شیخ العالمس چلیہ
دیال اتس اوس ای کچا پٹھہ میادس دود آسان تہ تہمی اوس عاٹہ اؤمت۔
دواہینر کہ تہ سید نہ کہی تہ فرق گئیں رسہ اوس شیخ العالمس نش شیخ العالم
کو اوس دے عاے عا تہ خہ دین دین شفا تہ راتی پیٹھہ لوگن حضرت شیخ نش
بہن گزھن تہ آخر دے نام روا تہ سوتو۔

بابہ نصر دین اوس گھٹار اندر خار و نان پیلوان سوہن اوس

لقبہ

باسکر رازدان

زاسنہ: ۱۷۵۹ء

زاجاے: (بانہ محلہ) سری نگر

رازدان صاحب اوس بانہ محلہ رازدان کو جس اندر روزان راز پر و نہ تفریق
 دے دینے وری کئی تملی دیدہ ہندی شبیہ واکہ قلم بند تہ متن کو رن سنکت
 زبانہ اندر ترجمہ رلی واکہ علاوچہ احو سنکت زبانہ اندر تہ کیا تہ لیچہ ہر باسکر
 رازدان کر گوسہ رگوس تہ چھینہ مولوم۔

بالک رام

زاسنہ: ۱۸۹۴ء

زاجاے: ناگہ

وفات: ۱۹۲۹ء

دیان بالک جو گو ۳۵ و ہر دینے سے رگوس تہ امین تہ چھ تہ ہند زاسنہ ۱۸۹۴ء لیکنہ
 یوان بالک رام کر و مران نام فروشی تہ تائیری ہند اوسس شوق ہمارا جہ پرتاپ لکھ
 ہند ناوچین ہندس راج تلکس سیٹھ اکہ قصیدہ لیو کھمت ایس ہمارا جن سیٹھ الیند کو
 تہ بالک رامس سوزن پنیہ دستخط اکہ سرٹفکیٹ
 بالک جوتی "ہری ندر" ناوچ مشنوی چھ مشہور

بدری نامتھ پارمؤ

زاسنہ: ۱۹۱۷ء

زاجاے: (سنگھڑا فریئر)

پارمؤ صاحب جی ل دیو پندرس سوئے کلام انگریز میں منتر بھیجی مت لیس نش
سے منسوب کرنی لوان چھے۔ ازل جھے شیخ العالم سندس کلاس انگریز ترجمہ کران۔
پارمؤ صاحب اوس انگریز زبان میں پروفیسر تہ ۱۹۰۲ء لیس منتر گویندش پیچھے یو توری
گرامر کی شنگ الوارڈ حاصل پدنی موعہ جھے ازل امرنگھ کالج میں انگریز
زبان میں اعزازی پروفیسر۔

بدری نامتھ کلا (ناستری)

زاسنہ: ۱۹۲۱ء

زاجاے: (گنیت یار) سری نگر

کلام لیس واتی الیو پندریہ دھ امر گائرس منتر لیکھان کشپہ سندس لوانکس
متعلق جچن واریاہ مقالہ لیکھتو سنکرت زبان میں عالم آسنہ موعہ جھیں گائرس زبان
نمبر کہ اگرچ تہ سپھار ان۔ ازل جھے کلچرل اکیڈمی ہندس ڈکشنری ٹولس منتر اسٹنٹ
ایڈیٹر تہ امر پندرس اوس نالکھہ ہندس محکم منتر و ہستادہ

تصنیف: گائرس شیومت

برج بھارتی

زائستہ: ۱۹۳۰ء

زاجاے: قاضی کوٹہ

برج بھارتی صاحب چچہ بچو ستو اچھو دوی کو پچھو کاستری پچھو شاپری
 کرانہ دلن نام جین نہ بیچو کا نہ باتہ سو مبرن بیتہ چچاپ کو مبرن از کل چچہ پالہو
 ہندس نکس منز وہ ستاد

برج بدھیمی

زائستہ: ۱۹۳۵ء

زاجاے: (زنگہ ٹنیک) سری نگر

اصلی ناد جچیس برج کشن امیتہ تہ پچمی سچیس تخلص روار یا ہس کالس
 اردو پچھو لیکھنہ پتہ چچہ وہ فی کاستریس منز تہ افسانہ لیکھان، پچمی اچھو
 پیشہ کچو وہ ستاد گروہ (پچھو کشپہر کو نور سٹی ہندس اردو ستوبس منز
 پچھو ار۔

لشیر احمد بشیر

زائستہ: ۱۹۴۷ء

زاجاے: (بھجورو) سری نگر

لشیر احمد بشیر صاحب چھ گائتھس متراف نہ لیکھان، طالبہ علمی ہندس زمالس متر
 چھیس ڈراما ہن ہندس اکس مقابلہ مترینا نہ نور مت رائے علام چھیس اردو ہندی سنگم
 لکھنوں جان کارٹون، لٹ انک الوارڈ نہ دتھیت، از کل چھ "سری لکٹائیز" اخبار ستور دالبہ۔

لشیر اختر

زائستہ: ۱۹۴۷ء

زاجاے: (گاکوکل) سری نگر

لشیر اختر صاحب چھ اکھ لو جوان اف نہ لکار نہ وہ فی چھ الیکٹریٹر ہو دہو دویو
 پیٹھ گائتھس یاتھ لیکھان، لکیتھس کالس اوس متر متر مزاحیہ ست پیری نہ کران۔
 لشیر چھ از کل ریاستی کلچرل اکیڈمی ہندس ڈاکٹری شولس متر
 اسٹڈی ایٹر ہندس عو ہندس پیٹھ گائتم کران۔ اکیڈمی ہند گائتھس شہر انڈیا کیشہ
 ستارہ نہ چھ اے سینڈ انھو درامتو۔

بشپہ بڈ گامو

زاسنہ: ۱۹۲۴ء

زاجاے: (بڈ گوم) سری نگر

بشپہ صاحبن حجہ کیشہ وری یہ ترو دہنہ مہن کا شترس منتر لیکھن ہوتی
تہ وہ فی حجہ شاعری علامہ شتر تہ لیکھان۔ اذکل حجہ سری نگر کس ٹلی و جن
سٹیشن منتر پوڈیو سر سندر س عوہ ہدس پیچھ گام کران۔

بشپہ مہدر وادی

زاسنہ: ۱۹۳۵ء

زاجاے: مہدر وادی

پوڑنا دھیس بشپہ احمد خطیب تہ مہدر وادی اسنہ مہدر حجہ پانس بشپہ مہدر وادی
لیکھان۔ واریاہ کالم پیچھ حجہ کاشترس تہ اردو مہدر شتر شاعری کران تہ شتر لیکھان
ڈوڈہ ضلع لاکہ باجھہ مہدر مہدر چمن تم کلچرل اکیڈمی پوڈیو باجھہ تہ شتر وادی
تصنیف: ”ڈوڈہ ضلع لاکہ باجھہ“

بلجی نامتھ پنڈت

زائستہ: ۱۹۱۵ء

زاجاے: کوہ لگوم

شری بلجی نامتھ پنڈت جچھ کیشہ ڈریہ پودھہ سنکرت زبانی ہندس پروفیسر نندیشور
میشنس گوتم نندراکل جچھ کیشہ پندرہ کھ نام جاہہ بیہ پروفیسر سندھو تیتھ کاتم کرانہ اومی
گائرش ادلس منتر شوا فلاسفی پیچھ کیشہ مقالہ لکھتھ توتھ بیہ جھین کلچول انیدی ہندیہ
دکاشتر رامین "تہ ترتیب دھیتھ"

تصنیف: "گائرش رامین"

تاريخ: 1923

نہا جاوے : (گنیت پاد) سرمانگہ

اصل نام و جھیں بنی لال دلی تو بزورش جھیں نکلے ریزوش صاحب دولت
۱۹۵۸ء بیتہ کا شیریں منتر نکلے سرگ کیشن وریے میں کھنکھنایاوت نہ افسوس
بہو نہ پھو واریاہ کھا کر دیتے تھ دمن نام لپکھتے پکچر پتھر جھیر "بال مرا لو" چھ اوسدین افان
ہند گو ڈنیک مجموعہ پتھر افس ریانی کلچر الیڈی طرہ نیام میوں "اہم جھیر پتھر
بنام" چھ اوسدین افان پتھر یا کھ پتھر "زرگ داب" نام افان پتھر تو پتھر پتھر پتھر
پتھر نہ جھیں ریانی الیڈی ہد نیام دتہ امت راہد رناتھ پگور نہ زندگی متعلق پتھر افس
کتابہ جھیں کا شیر نہ زخمہ کور مت لیس ساہنی الیڈی جھاپ کور کور و گوند کھ جہ نہ زندگی
متعلق افس کتابہ نہ جھیں کور شیر جامہ دولت نہ حال حالہ جھیر اوسدین تا زوال "اکہ درک
جھیر پتھر امیر علاو جھیر ہوش صاحب ریڈ لوبا پتھر واریاہ ڈراما پتھر لکھ پتھر ریزوش
رود واریاہن دروین "شیر نیاب" (امر تر) "نیازانہ" (جالہ ہر تہ "خدمت" (سر لک)

تصنيفات: "بال مرأیو" (افسانه) "آدم حبه بدنام" (افسانه)

”ایڈیٹ“ (افسانہ) ”رہنما“ (ٹیگور) (نور محمد)

”گوئیو گوئیو سنگھ“ (توضیح) ”اکھ دور“ (ناول)

بونہ کا کہ

زائستہ: ۱۸۳۳ء

زاجاے: (بیکلن) یلووم

بونہ کا کہ کرگوسہ رگو اس تیر چھینو شفقہ - تہندری کیتہہ واکھ بچہ دستیاب -
 دیان رسہ اوس دو عمت ساد سری نگر اوس گلاب باغش اندر ایشہ داس گلاب
 سیند گر نیر پاٹھی امن دیکھ آسان -

بہار راجوری

زائستہ: ۱۹۴۰ء

زاجاے: راجوری

بہار صابن اصلی ناؤچہ عبدالستام - کاشنیر سستی سستی چچ اُردو ہنس منز تر
 افانہ بیتیر لیکھان راز کل چچ تالیمہ ہندس عکس منز وہ ستاد سندر ختی بیتیر
 گام کران -

بہار شاہ

زائیدہ: ۱۹۱۴ء

زاجاے: سکھ پوڈ

بہار صاحب سچے لڑی شاہ بائٹہ و نان۔ ہزاری بالو علاوہ چچن کاشترس منتر
قصہ حاتم علی ستن لکھن اندر وڈن موت۔ امیر چھیس بیا کھ کتاب کشپر ہندین
مختلف سماجی تہیسی پتیر و افاق پیٹھ تہ اٹھ سچے ناد "احوال کشپر"۔

بہاؤ الدین نقشبندی

زاجاے: (دھند ہوم) لار

وفات: ۱۹۲۵ء

مدفن: (دھند ہوم) لار

بہاؤ الدین صاحب اکھ باکھ سچے حاجی صاحب "کاشتر شاہری" اندر درج
کوڑموت تہ آخر ستر سچے تو ہند مران سنہ ۱۹۲۵ء لکھتہ۔ امیر علاوہ ہیوک نہ
بیسہ کینہ تہ درو یاف سید سچے۔

ڈاکٹر بہار

زائستہ: ۱۸۳۷ء

زاجال: جرمنی

وفات: ۱۸۹۸ء

مدفن: جرمنی

بہار صاحب دودت ۱۸۷۵ء اندر کشرپرس اوس مشن سنکٹ زبانہندی
لیکھنؤ سے مبراہ ذی نثر آنکھ دوران لکھنؤ کینہہ کاشتری مسودہ تہہ آنکھ تہہ کشری تم جمع تہہ
بنو دیکھہ باضاہ لہہ یا طحہ اکھ کیٹلاگ بہار صاحب ہندی جمع کشری مسودہ جمعہ لغوم
(۱) امکوش (۲) کشری کوش (۳) کرشن اوتار لہاب کول (۴) زہنہہ زہوت (۵) کوشتر لہاب
(سؤنتری میڈت) (۶) باناسرودا (اوتار بٹ) (۷) محمود غزنوی (محمود گامی) (۸) یوسف زہنہہ
(محمود گامی) (۹) لال جہلون (محمود گامی) (۱۰) شیخ صحنان (محمود گامی) (۱۱) رام اوتار (پرکاش رام)
(۱۲) بل واکھ (۱۳) وامق عذرا (سیف الدین تار بٹ) (۱۴) شربین خوسرو (محمود گامی) (۱۵) سہ کہ دہ کہ
زہوت (کنگنہ پشٹ) (۱۶) کوشتر گرام تہہ ڈکشنری (۱۷) ہارقل رشید (محمود گامی)

کاشتری مسودہ و علاوہ جمعہ بہار صاحب ہندی سنکٹ تہہ فارسی لیکھہ سہ مبراہ ذی نثر ہندی
زکرتی پینہ کتابہ اندر کولہ سہ ۱۸۷۹ء اندر لہنؤ صحاب سپر
سوالا پرس سنتری کتہہ لیس مقام ڈاکٹر بہار س کشر ہندی جنرافیہ تہہ ادب
بیکہ پرس اندر جمعہ سہ پینہ پینہ کالہ تحقیق دانش

بہو در گئے

بہو در گئے کہ اوس آکھ متلق چھٹے اکھ نہ دایہ۔ کینترن تحقیق دان ہند
 دن چھ سہ اوس پند اہمہ ہدی اندر تہ کینہہ چھ وناں زیند اہمہ ہدی پتہ
 لک بگ ہتہ شتہ وری اوس تہتر سو کو تہ تہ چھنہ گئے جاپہ دہ۔
 بہو در گئے چھ گو ڈیک کا شرت پیر سیو اکہ ندن، وون یہ قصہ چھ
 نم نظم تہتر شتہ شوی دان دن اندر و دمت۔
 بہو در صابن اکہ ندن کوڑ عجبی صابن ۱۹۶۲ء اندر گو ڈیچہ لٹہ
 حجاب تہ دویمہ لٹہ اوکلر اکید ہی ہند طرف اکہ ندن، ناوچہ سو بر نہ اندر شال
 کہ نہ۔

بیب دید

زاجا ۷ : (حضرت بل) سینگ

دیان بیب دید صاب اوس محمود گامی سہد وقت حضرت بل روزان۔
 فقرت اس بالان۔ تہ چھ کار شری پاتھو داریاہ با تہ وئی موتہ۔

پیامبرِ ناتھ در فانی

زائسہ : ۱۹۱۹ء

زاجاے : (دیوارِ ناگ) سری نگر

فانی صاحب چچہ واریاہ کالم پیٹھ گائٹرس منتر شادی کران تہ از نام چھتے اہتر
 پانترہ بائتر کتاہ چھاپ گائٹرس ۱۹۳۵ء لیس منتر لوگ سرکاری سوکولس منتر
 ماسٹر تہ ۱۹۴۸ء لیس منتر یہ لوگری تہ اوکھ بنیو اخبار قس منتر سب ایڈیٹر رسیسی
 اخلاق قوم و جواب ہینک نہ اتہ زیادہ کالس دہر تہ واتان واتان دوت لوگری
 ہندس سلسل منتر مدھیہ پردیش ۱۹۵۱ء لیس منتر آکشیپ واپس تہ یوت داتہ
 تھو آویسی اخلاف تھو نہ سبہ کئیتس کالس جیل تھو نہ ر امہ پتہ رو د ۱۹۶۲ء
 لیس نام گرا دلہ تہ گرا بئیر بر ایو میٹ سوکولن منتر کام کران ر ائیس بنیو تالیمہ
 ہندس محکم منتر بیٹا ماسٹر تہ وہ فی چھ کئینہ وری یہ بروہنہ پنشن گومت۔

تصنیفات :

”پوشہ باغ“ ”توانہ زندگی“ ”لفیہ حال“

”پوشہ دلی“ ”حباب“

بیمہ سائے چھتے بائتر سو مبر نہ

پیر حقوی ناخدا شیب

زاکسن: ۱۹۱۴ء

زاجا ہے : (دھماکے کی) اسلام آباد

ایستاد صاحب چرخ کا شتر نشتر لیجان تیرا پسندو کیجیو چرخ پڑیا کھو کا شتر زبانی
تیرا شیری مشق آسان۔ امیر علاء چھین ٹیکور نہ "جو کھیریالی" نادار کا شتر جامہ دولت
عارف صاحب ستر مایہ چھین ایں ہندک کا شتر تیرا حیدر کورمت۔ ریاستی کچھل ایکٹی
یوہ کا شتر دکشتری ازکل بناوان چھتے لیتپ صاحب چھتے ستر کہ اید پوریل بورڈک
تیرا مہر۔ اکس ہندوستانی کچھل وندس ستر چھین واریا ہن لیورنی ملکن ہندو وروکومت
مختلف کالجی ستر دالستہ روز پڑا وادس وایا ہس کالہ رستہ تیرا کیوز جھکمن
ہند ڈاٹر کیر طرہ وندو چھتے ہشتس کویت رستہ

زاجا ہے : (مثالیہ کردل) سری نگر

[illegible]

تصنيفات: "فریداد سبیل"، "زنگنه بیلی"، "اسراف"، "لوہ پتہ لوہو"۔

پیر کشوی ناکھ در صوب

زاجا ہے : (ملہ پیار) سورتی نگر

بدعویپ حبی مجید بنده آتی بندگی بنیادی بنده ادیب اما لایزال کاشتر زبانی تر ادیب تر محسوس
عاجان زان - آفر مجید مشهور کاشتر شش پر پانصدن کلامه بندی تر مجید سان تر تیب در تھ مجید
بیت بدعویپ مجید مرکزی بنای کاشتر بندگی محکوس منزله ستاندر سید حنی تر کلام کان
تصنیف:

«در پیمائش»

یہ رہا نہ راؤ جس شخص

یہ رہا نہ راؤ جس شخص
 ہندو قبا کی سپینہ کو بننے پر ٹٹو کی کینہہ مسلمان تیر لکھڑی تراٹھہ ر صالح گئے اوس
 بیو اندر اکھ رہاں گہر کر کھیرن تیر اولاد نہ اسٹو ہوسن کو پر رہا نہ زندگی
 ہنر پتوہن گہر کر تیر اوٹھ گوسہ نشین سپینہ بیچھ مجبور تیر صالح گئے
 رو دس ائمہ وقت تیر دس روزی تیر موزان پر رہا نہ دن بیا کھ تراٹھہ اوس ٹکرسن
 کوں ٹٹو تیر سو مہرو پر رہا نہ دن سو دے کام تیر تھہ کین کنا بت باؤر بیتھ
 زو نہ بیچھ پانڈم کیت گوتھنہ سوہر گواس وری اوس ۱۹۳۶ء بکری
 کلپول اکھٹھی چھپے پر رہا نہ نہ کاپی باگہ بٹوڑ سو مہین دھن حصن
 اندر چھاپ کر نہ

پیریم ناسختہ پیر دہلی

زائستہ : ۱۹۰۶ء

زاجاے : (ملک انگن فتح گدل) سری نگر

وفات : ۱۹۵۵ء

پیر دہلی صاحب اوس پیر پانچو اردو پیسے منتر لیکھاں اما پیر دہلی کیتہ کاتر
 ڈراما اوی لیکھو منتر بھجئے اوی سونتر بھجئے گاسنتر بن بکھار بن منتر تیر انگ
 پانچو اگر حیر اوی سونتر دہلی ڈراما بھجپ چھینو سونتر دہلی منتر گریم چھینو بھجپ
 گند نہ سمیٹو۔ پیر دہلی صاحب اوس گند ڈھکے ایک بنیرس تیر پیتو ریڈ لیکھیں منتر
 کام کران۔ ۱۹۵۵ء ریس منتر سونتر دہلی دیکر اسکر اپر لشین کرنا و نہ پیتے سونتر دہلی
 اردو ہنس منتر چھئے اوی سونتر تیرے اف نہ تو مبر نہ تیرے لک نہ تو مبر۔

پیریم ناختہ پیریمی

زائستہ : ۱۹۲۳ء

زاجاے : (گیت یار) سری نگر

پیریم ناختہ پیریمی صاب چھ ۱۹۴۴ء پیریم ناکشہ پیریمی پیریمی کران
 امیر بڑوئہ اس اردو پیریمی لیکھان اما پیریم پیریم رڈ پیریم پیریمی پیریمی
 پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی
 آزاد نظم لیکھان پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی
 واریان لکھان پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی
 از کل پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی پیریمی

پیرکیم ناکھ شاد

زاسنہ: ۱۹۲۲ء

زاجاے: (قافض بلخ) بدگوم

سند صاب حجے کاشتر زبانی اندرست میوی کران پشیشہ کسری حجے دہتاد

پشیراکھ لوکٹ باتر کتایر بن جھین جھابیر مزہ

لصیف: - لوفہار (باتر سو مبرن)

پیرکی رومانی

زاسنہ: ۱۹۵۲ء زاجاے: رنک پینگ، سرنگ

اصل ناو چھس سُبھاش چندر ایمہ تہ پیرکی رومانی چھس تخلص،

اردو زبانی مترجمین ام، اے گوہر مت۔ کاشترس مترجمہ نظمہ لکھان، پشیشہ کسری

چھ دہستاد۔

پشکر بھان

زائسنہ: ۱۹۷۵ء

زاجا: (حبہ کدل) سرنگپور

پشکر بھان صاحب حجے کا شہر ڈراما نویس تہ گنہ گنہ حجے مزاحیہ ہائے تہ لیکھند
 ”چھاپہ“ ناؤ اتر کتاب حجے حال حالے چھپتہ آتر تہ اتھ منتر حجے چھاپہ سلسلہ کتہ
 منتخب ڈراما سہیل۔ امہ برونہ حجے انتر ہی الہ پتہ ستر میلہ ”ڈپلہ“ ناؤ کتاب
 ترتیب و ترتیر ۱۹۵۱ء پیچھ حجے ریڈیو کتہ منتر کام کران تہ ”زونیو ڈب“ پروگرام
 کامیابی پیچھ حجے پدمی شری اعزاز دینہ امت۔ پشکر حجے ریڈیو تہ سٹیج اداکار تہ
 تہ پتہ منتر وری منتریم پشکر فلمیہ بناونہ آتر منتر اوس پشکر تہ کام کران۔
 ۱۹۷۱ء لیس منتر گو آٹریلیا سیٹہ آٹریلیا منتر فارم ہڈا ڈاکا سنگ
 مقبول بناونہ باپتہ تربیت لب۔

پشکر تہ سوم ناٹھ سادھونیم ترے ڈراما ”گنہ گنہ پسرسل“ چھاپتہ
 تہ ”لؤلہ شس“ یکی لیکھ منتر ترتیر پیچھ حجے سین کلچر اکیڈمی ہڈا منتر
 منتر منتر۔ چھاپہ کتاب پیچھ لؤلہ سہلیہ اکاڈمی ہڈا منتر۔

تاج بیگم ربینو

زائستہ: ۱۹۳۱ء

زاجاے: سری نگر

بیگم صاحبہ اس نثر نے وری پر و نثر تام نگاشتہ نثر لیکھن واپس
 و آحد زمانہ۔ آخر سہین افان ہند اکھ نمبر "الاد" تہ چھ چاپ
 سہمت۔ تاج بیگم اس داریا اس کالں ریڈ لیکشمیر منتر تہ لازم نگاشتہ
 نثر لیکھن واجزیہ زمانہ چھپے سیاسی نادانس منتر تہ لڑان رید اس واپس کر لیک
 منشین کافر انس کھن و دہن تہ تہ پانچو سر گرم عمل یقہ کنو از پرد لیش
 کانڈس منتر زمانہ شوبہ کس سر براہ ندرس حتی متیس منتر سر گرم چھپے۔

تصنیف:۔

"الاد" (افانہ بو میرا)

٦١ تماراچند بسمل

زائے : ۱۹۰۷ء

زاجاے : (کرنی شہر راجگام) سری نگر

وفات : ۱۹۴۸ء

بسمل صاحب تہ چھ تہم وے کاشتر لوکھا لو منتر کونین زیا د تر توجہ ڈراما لکھ لیس
کن ویشٹ ادس راز ہریش چندر تہ زندگی پیچھ لیو کھست اکی سنہ ڈراما چھ ۱۹۳۸ء
لیس منتر چھاپ پد مٹ تہ اسق ادس "پوسچ دھ" نادریہ ڈراما سپ ۱۹۵۳ء لیس منتر گوڈ پیچ
لیر وریہ سٹج رامہ علاو چھ تہ پیچ تہ کیشہ ڈراما لکھتہ سین منتر "اکہ تمل" "پریچ دھ"
تہ "رامہ اوتار" تہ تامل چھ

تہ لوکی ناٹھ ریشہ

زائے : ۱۹۲۲ء

زاجاے : (فتح کدل) سری نگر

ریشہ صاحب چھ واریہن کاشتر بن نظم انگریزی جامہ و دولت نہ انگریزی
پاٹھ کاشتر اس ادس تہ زبانی پیچھ پیچہ کھ کتاب شایع کہ شہر ریشہ صاحب چھ از
کل ایٹھویا ہنس اندھل سلاسی اکیڈمی اندھ بطور پروفیسر کام کران

ترلو کی ناختہ گندن

زائسنہ : ۱۹۲۶ء

زاجلے : سری نگر

گندن صاحب زادہ سری نگر تہ از کل چچہ آؤشنٹ جنرل ہندو دفترس اندر دلیر ٹاؤن۔
گندن صاحب زادہ تہ غزلہ سیتہ بھائیہ واریا ہن رسلن اندر چھاپ پینر و ستر۔

تنہا انصاری

زائسنہ : ۱۹۱۴ء

زاجلے : (دلیٹن) ورمل

وقات : ۱۹۶۹ء

مدفن : (دلیٹن) ورمل

تنہا صاحب چچہ کاشتر علاو اردو زبان اندر تہ شہری کر تہ تہ مضمون لکھو تہ
لش اوس اصل زائسنہ علی انصاری تہ تھنک تنہا تنہا صاحب اوس سیتہ ہن و تہ تہ تہ
ہسنہ کز راندر تہ سندا ایوارڈ تہ و تہ کیتہ س کالس اوس رسالہ گلہ نیکس ایڈیٹوریل
یورٹس سیتہ و الہ تہ وائس ہندین آخری وریں اندر اوس سو پو کس سیتہ سیتہ کالکس
اند پرنسپل ۔

۶۲
ٹھوکر منہ رونت

زائستہ : ۱۸۵۰ء

زاجاے : (چیکرال محلہ) سری نگر

وفات : ۱۹۲۳ء

ٹھوکر صاحب چھ بیٹے وقت اکھ مشہور تاجر گم ریلوے تھے۔ اوس پڑیا ٹھوکر لپا پیر تھے
بچن لیکھان کاشنریں کڑی سوتی اوس اردو ہنس منتر تہ تار و نان ۔
تصنیف : ”امرت ساگر“ (اردو تہ کاشنری لپا پیر)

شاعر اللہ کرپری

زائستہ : ۱۸۱۳ء

زاجاے : (کرپری) ورمل

وفات : ۱۸۷۵ء

مدفن : (کرپری) ورمل

شاعر اللہ کرپری چھ بیٹے زمانت تہ تھے اوس کرپری لیکھان رہیں۔ اوس تار و نان
نہ تہ دین قرآن دین۔ دیان امیر شاہ کرپری تہ تھے شاعر اللہ صاحب سے نش پورمت۔
شاعر اللہ صاحب اوس مشہور لغت گوشت کرپری۔ شاعر اللہ صاحب چھ لکھ مکاتیب۔
۱۱ احوال آخرت (۲) قصہ خروان (۳) قصہ باہمدور (۴) توبیہ نو صحر

جانباز کشتواری

زائستہ: ۱۹۲۵ء
زاجلے: کشتوار

اصل ناد چھپس غلام بنی ڈول وال تہ جانباز چھپس تخلص جانباز صاحب
چھپس کاشتری پٹھو شیری کران لاما پوز و نہ چھپن نہ پنی کاشتری شریو مہرن چھپا
ڈول وال صاحب چھپس موشو ڈکھو کار تہ پنی پتیں تہ اگری کلچر حکمس منز گام کہ نہ میتہ چھپ
از کل حکمے جگلاتس منز فار ستر

جاوید آزاد

زاجلے: درانگہ سری نگر

اصلی ناد چھپس غلام حسن تہ تخلص جاوید بہ چھپس مرحوم عبدالاحد آزاد
مٹکنہ گوبڑہ شیری کران ملاو چھپ کٹہ کٹہ نہ تہ لیکھان موسیقی ستی تہ چھپ کران
تہ حرکت چھپس پتہ تہ لیم چھپس اٹھمہ جانا نام

جاوید علی جاوید

زائے: ۱۹۳۸ء

زواج: باہال

جاوید علی جاوید صاحب مجھے گائیکس میں مقرر کر دیا تو میں نے علاقہ کھن
پینے میں ہم عمر ہندی باٹھی مجھے مذہبی شہری کران۔ جاوید مجھے تالیم بند
محکم مقررہ استاد۔

جگن ناتھ خیر

خیر صاحب مجھے گائیکس میں مقرر کر دیا تو میں نے علاقہ کھن
محکم مقررہ استاد روزیہ میں اوس فیلڈ میں محکم اندر بطور اسٹنٹ فیلڈ
سروے افسر تہ ازل مجھے پنشن میں خیر صاحب کی کیشہ ترجمہ تہ چھ سال اندر
چھاپ سپریم گائیکس میں سترہ سترہ مجھے اردو باٹھی تہ شہریتہ ونا۔ ازل مجھے
”مارتن“ اخبار کڈ دیا۔

حکیم ناسخہ ولی

زائسہ: ۱۹۱۸ء

زاجاے: (ڈل حسن یار) سری نگر

ولی صاحب حجہ کاشمیر میں منتر اکھڑا مالیکھمت سیتھ زون، "ناد حجہ" بیر
 حجہ اردو ترجمہ ہجہ چھاپ کر نہ آمت۔ ولی صاحب اوس مرکزی انفارمیشن محکمہ
 منتر گام کران تہ کنیز میں کاس اوس، ریڈیو کشمیر میں منتر خیرین ہند میں شولیس سیکرٹری والیہ
 وہ در حجہ پنشنس گوشت۔"

جلال الدین بہار

زاجاے: ترائل

وفات: ۱۹۲۸ء

مدفن: ترائل

جلال الدین بہار اوس ترائل بہار گامس اندر روزانہ کاشمیر ملا داس عربی، فارسی
 تہ کہ مکھی لکان علم تنجیم تہ جزا فیاتو زانہ ہاٹھیکہ یاٹھ۔ بہار صاحب چھپے کاشمیر زبان اندر
 شاپری کہ مر تہ اوہنر غزل تہ تو نظم چھپے دستیاب ترائل علاقہ اندر حجہ شکہ دین صاحبہ
 دفن، ہند میں زائسہ متعلق چھپنے کینیہ مولوم۔

جمہ بی بی

جمہ بی بی اس کا شہری پانچویں روان تہ تم پندرہ س مہریش مرزا اکل
 اللہین بدشی صاحبین بوزنہ وان رجبہ مشیدہ بنیر کتہ اوٹس کا ندری وان رخا پلاس
 اوسٹس رشید ناو
 جمہ بی بی ہندس زائس تہ مرن سنس متلق چھنہ کاٹھہ رلو ایچہ تہ نہ
 چھہ بیہ مولوم زسہ کتہ زایہ تہ مہیر۔

جواہر کول

زاسنہ: ۱۹۲۵ء زاجاے: ٹرو گوم، قاضی گوٹہ

کول صاحب چھہ کا شہری پانچویں افسانہ لیکھان۔ تالیفہ ہندس عکس متر
 چھہ وں ستاد۔ از نام چھن نہ پٹو کاٹھہ افسانہ سومرن بھا پٹو۔

جواب لعل سرور

زائسنہ: ۱۹۳۹ء

زاجاے: (مؤہولور) سری نگر

سرور صاحب وقت و وقت واریاہ کال کاشترس منترشار لیکھان تہ
ولسن تام چھن زلو کچیر مع کچیر باتو کیا بیر چھاپیر منتر۔ پیشہ کو چھ ووستاد
تصفیات: ”لوک صدا“۔ ”یکسین اتھ“ (شامیری)

جے لال کول

زائسنہ: ۱۹۰۰ء

زاجاے: (گنتر کھوڈ) سری نگر

کول صاحب چھ ادبی حلقن منتر پتہ پاتھ پروفیسر کول نام و یوڈی کاشترس
ادلس تہ کاشتر زبانی سہ تو اچ ستر لچپی ہند سہل چھ تنہ پیچھ شور و
گوشت بیلیہ ایس پی کالجس منتر لیکچر لوگ۔ چنانچہ کولڈن کاشترین لوڈ باتن
انگریزی ترجمہ تہ۔ کاشتر زبانی ہند رسم خط بنا ولسن منتر تہ چھ اوسد خاص
حصہ۔ پرنسپل سہل حق تہ پنتھنس گتھ ہند پتہ رد کثیرس کالس ریڈیو کاشتر
سری نگر منتر ادبی منتر ہندس عہد ہس پیچھ کام کمان۔ ۱۹۶۱ء ایس منتر لیس

ہندوستان کے ادیبین ہندو قدردان کس دور میں پیچھے سوزنے اور کول صاحب تھے
 اوس تنہا کھ ممبر تقریباً سن وریں اوس ریاستی کلچرل اکیڈمی ہندوستان
 تھے "سٹڈینز ان کشتیری" تھے "جنس آف ٹیلور" نامی دھن انگریزی کتاب پیچھے
 جیسے تیا مہ تہ دینو آموتہ۔

تصنیفات :

"کشتیری نو لیبرس" (کاشتین لولہ باتن ہند انگریزی ترجمہ)
 "سٹڈینز ان کشتیری" (کاشتین زبانی تہ ادب پیچھے مختلف مقالات)
 "دل دیہ" (انگریزی تہ کاشتیری یا پٹھو نہ بیون کتابہ)
 ریاستی کلچرل اکیڈمی یو۔ سہ کاشتیر د کشتیری بنادان چھ کول صاحب چھ
 ستمبر کس ایڈیٹوریل بورڈ میں سکتو والہ تہ رودت ۔
 ۱۹۷۴ء میں منتر آہر ریاستی کلچرل اکیڈمی ہند طرفہ کول صاحبس اعزازی
 فیلو شپ تہ عطا کر تہ۔

جیالال کول جیالی

زاسنځر: ۱۸۹۶ء

زاجاب: سري نگر

هندي زبان ۾ ٻڌڻ پڙچارڪ آئس سٽر جیالال عتاب ڪاشنڙي زبان ۾ ڪن
توجه دوران رد و دعت ڪاشنڙي پرايمر ليڪچر علاءِ جیالال ڪه ”ڏراما“ ڪاشنڙي زبان ۾
ليو ڪه ”لل واکه“ ناڌر ڪس ڪتا پڙهڻ جیالال ڏيڍ ٻڌڻ واکه ترتيب واکه جیالال
موز ڪشپر ٻڌڻ ڪيترن ملن متعلق جیالال ڪتا پڙهڻ واکه پڙهڻ واکه پڙهڻ واکه
جیالال عتاب جیالال ۱۹۵۰ء لیس منتر اسٽنڊ ڪوڊر سٽر ڪاشنڙي سٽنڊ
ڪوٽ ربيو جیالال ڊيڪ ڪوٽ سٽر ۱۹۱۷ء تام الگر پڙهڻ منتر ایم ڪوڊر سٽر جیالال

تصنیفات :

”هي مال“ (ڏراما)

”لل واکه“ (ترتيب واکه ٻڌڻ واکه)

”ڪشپر پرايمر“

چمن لال چمن

زاکسنه: ۱۹۳۹

زاکسنه: ۱۹۳۹

چمن لال چمن چمن و نه فراموشیله دودریو بیجه کاشتر و پاشتر شیری
 کدازن رکالچمن دهن چمن کمن ال بیکس ستر رلخت نر لکیر لکیر بانه سو مبرن
 جیاب کر منر "شبنم شاد" نادر لویو ستر بانه سو مبرن پتر الگ پاشتر چمن تنه
 بیجه چمن ریاستی کچول اکیدی پندیا مبرن دهن امت ر لودلر منر قوی
 مت بمر بجه دودریو لویو مبرن ریس منس بیجه سیدان چجه تنه منر بجه
 اکیر لکیر کاشتر شادمانی کدیر بانه شادمان امت ر کثیرن رهن لویو ستر منر
 لکیر منر کدیر پتر لکیر لکیر اکیدی منر لکیر اسطنت تیر بجه پتر کاشتر
 کاشتر شادمان اکیدی اسطنت لکیر لکیر کاشتر شادمان لکیر لکیر
 لکیر لکیر ر لکیر لکیر اکیدی منر منر دهن

تصنیفات:

"نوروز" (بانه سو مبرن)

"دودریو" (بانه سو مبرن)

"شبنم شاد" (بانه سو مبرن)

"دیه چمن و وطن" (ترتیب دهن منر قوی بانه سو مبرن)

حاتم تسلیم وونی

زاجاے : پاننزل مہن مرگ

حاتم ادس مہن مرگ پاننزل تسلیم وونی کار کران خود این ادس
 مہن لایق یار وونہ سچمت تہ تو کو کز اس دلیلم ہا یاد سر آرل مہن
 تسلیم تہمت شہ ہر لوزہ گو گو وند کول ہچہ تس تس تہ ۱۸۹۴ مہن کر ہن
 تہمہ سہ دلیلم قلم بند مہمہ حاتم تسلیم وانیس یاد اسہ ۱۹۱۲ء انڈر گو مہن
 تہ حاتم مہمہ سہ دلیلم برابر تہمہ لفظن انڈر مہن لفظن مہن شراہ وری بروئہ
 وونہ مہن اسہ ۱۹۲۳ء انڈر شپہ تہ تہمہ سہ دلیلم سر جارج گریسن
 نڈر تہمہ سان رایل الیشیاٹک سوسایٹی طرفہ حجاب
 اندازن ادس حاتم ۱۹۱۲ء انڈر شیٹھ وہرہ اہندس زاسن تہن
 سنس متلق مہنہ کیشہ مولوم۔

حافظ کشمیری

زائے: ۱۸۵۰ء

زاجاے: (رتن پور) بلوچم

وفات: ۱۹۰۹ء

مدفن: (رتن پور) بلوچم

حافظ سائیں اوس اصلی نام عبدالغنی اندرابی حافظ قرآن آئینہ کنیز یوس
حافظ نام و تہ لویہ ہے محفوز تخلص رتن پور اوس زاہد ہال شہر قرآن پڑاوان۔
کاشمیری نے بھی مشنوی پر غزل نہ لکھی مگر

حافظ صاحب نے جیسے لہ مہر کتابہ :-

۱، ہی مال ناگر لے : امیر مشنوی پندی وایا ہ

لہ نسخہ جیسے رتن پور بد کد نہ مگر

۲، ژند بدن : امیر مشنوی جہند کاشمیری

لہ نسخہ جیسے مؤجود لہ

۳، لیش نامہ : دیان یہ کتاب جیسے علام محمد نور محمد

کتب فردن حجاب کرنا و مژر

۴، ژند بدن " مشنوی ہند قلمی نسخہ چھ گلشن مجید تہ ناچی منور سانش۔ بیا کھ قلمی نسخہ
نن شفیق شوق تہ گلشن مجید کچھ ل اکادمی اہن کاملہ فردیہ۔

حبیب خولوان

زائمه: ۱۵۴۱ هجری قمری ۱۵۵۲ هجری قمری

زاجله: (ژندو مار) پانیر

وفات: ۱۶۰۴ هجری قمری

مدفن: (اصحواجن) سری نگر

حبیب خولوان اوس اصل نادزون رسه زابیر ژندو مار اکیس
 گر لیسو گیس اندریم پینر وقت کو ارباب اسی شری پانیر سو زکھ ادخن
 ترا طو بال تیر با لیس سیدر تھ ہری شام کو کھ دور کنتہ نام عزیز پونسنر گریہ دارو
 و کر کہ میچیر لیس از لیس نیالیں رو نہ تیر اعنیر سمکھس و تنگ شہر اچ
 یوسف شاہ تھ تیر تمی شوبہ را دیاد شاہ گریہ محل خانہ واتونے لوکس جیہ خولوان
 نادر اما پوز کو سخن کرا کہ کچر دہہ اسیس زھوڑی یوسف شاہ لودا کہ پادشاہان
 جیل لیقوب شاہ کھوڑت تختس تیر حبیب خولوان گئے و نہ و ملائے آخر وقتس اندر
 آپر بالین داپیں تیر موع غل دورس اندر کہ کھ اصحواجن مدفن حبیب خولوان
 ہندس نادوس سستی چھتہ اصحواجن کھ مسجد منسوب تیر امیر علامہ سرنگس
 اندر حبیب کدل تیر گریز علاقش اندر اکھ بال تیر اکھ ناگ تیر تارہ تمقیقہ
 محبوب چھ حبیب خولوان بوک (بہار) یوسف شاہ ٹکس لردفن۔

حبه خوتون چھے کاشتر گھ ڈرنج روکائی شاپر تمسہ
 دتر کاشتر لولہ باکھ ہم از تہ ذوقہ شونہ گھونہ لوان چھہ
 حبه خوتون اس کاشتر موسیقی ہنرتہ سہلہ پاریچ فنکار
 تہندہ مقام راست کشمیری چھہ مشہور
 حبه خوتون، نہ ہندی ورن تہ لولہ باکھ چھہ غلام محمد نور محمد
 کتب فروش "کلام حبه خوتون"، ناوس تل چھاپ کردی متور کھپیل
 اکھڈی چھے شاپر کر تہ اہنراکھ بابتہ سو مہرن تہ ذاتہ نامہ "حبه خوتون"
 ناوس تل شایع کرد متور

زائست: ۱۹۳۲ع

زاجاے : (جہور و کدل) سرسنگی

عابدی صاحب حجہ دراصل ۱۹۲۶ء میں نثر کا شعری یا نظم لکھنے شروع کیا۔ کلامت لیا پور اردو ہیکر مارمستہ زمین میں جو سستی تھی کچھ تیرہ ہیون اردو دارو کر۔ گوہ گوہ اور اس میں نثر گرا حوالہ مطابقت لفت تیرہ ورن لکھیاں۔ ۱۹۵۶ء میں نثر بھیجی و سب سے نثر گرا حوالہ مطابقت لفت تیرہ ورن لکھیاں۔ علمبردار کا نثر کچھ زیادہ اردو ہے اور تیرہ ہیون اردو دارو کر۔ گوہ گوہ اور اس میں نثر گرا حوالہ مطابقت لفت تیرہ ورن لکھیاں۔ ۱۹۵۶ء میں نثر بھیجی و سب سے نثر گرا حوالہ مطابقت لفت تیرہ ورن لکھیاں۔ علمبردار کا نثر کچھ زیادہ اردو ہے اور تیرہ ہیون اردو دارو کر۔ گوہ گوہ اور اس میں نثر گرا حوالہ مطابقت لفت تیرہ ورن لکھیاں۔

حبیب اللہ زرگر

نوا جاے : (خوجہ بازار) سریانگر

وفات : ۱۹۰۴ء

مدفن : (خالفاه نقشبندیہ) سرنگر

زرگر صاب اوس خود به باز نقش بند صاب خوش روزان ریشیه اوس
سعدی ز کار گیند اوس شوقین تیر محفل اند اوس یانه تیر سیتا وایان ز زرگر صاب
حیفه فادسی علاء کاشه تیر یاب تیر تیر میری که تیر اوند زانسه محیفه مولوم

کامران صاحب ادیس ۱۹۴۷ء سے ۱۹۵۲ء تک تمام مشترکہ مشترک کاموں میں شریک کیا گیا ہے

انضمودولان امین انکوناول دانخه شیراته تیرکیر مشایخ کیشین بندوننه کوجوب

اُمّیہ دُرّیہ و بُنی کُرامہ ناولہ شہزادی کیستہ سقیمہ چھو کنک لپوش رسالو منتر حباب

کامیاب و از دل چهره تا کمر میزدند همگس رشتراشست طر سر گیت ایچو کیشین آفسیر سید

عموم میں پیچھے کام کیا۔

حسن ڈرامہ پور

زبانہ: ۱۹۰۸ء

زاجاے : (خانیار) سری نگر

حاجی حسن درامیور محمد کاشانی ریاست روضا راه مہد کھام چہرہ غلام محمد تہذیب

محمد کتب فروش لک بگ تهرن لکچن لکچن کتا بن اندر شلی که از دومت

حاج صاحب چمدان مشینہ سیٹھ اودھو۔

حسن شاہ بیدل

زاجاے : (آری گوم) توال

تحقیق دانن ہندوئن چہ زیبیدل صاب اوس گنوہمہ صدی
ہندس اترس نام زندہ تہو چھے کاشتری پٹھو واریاہ عزلیہ تہ نظمہ لہجہ مثر
بیدل صاب چھے عاشق تہو ارسند لو زالو مثر اوسمت

حسن شاہ حسن

زاجاے : تڑا پو شریف

وفات : ۱۹۰۰ء

مدفن : تڑا پو شریف

حسن شاہ حسن سندا کلام گوئے کنہ جابہ تہ چھپا پی صورتس اندر نظمہ
عاجنی صابن چھے اہنراکھ نظمہ ”وچھتہ دئی یا کیا تماشا“ کاشتری پیری اندر
درج کر مثر حسن صابن زاسند تہ چھپتہ مولوم

حسن شاه کھوسہ بھائی

زائستہ : ۱۸۳۳ء

زواج : کھوسہ بیہوم

وفات : ۱۸۹۹ء

مدفن : گامڑ

حسن شاہ کھوسہ بھائی صاحبزادہ چھپے کار شریں اندر اکھ طویل نظم بیحد نادر
 ”اعجاز غریب“، دستیاب۔ دیان وزیر پور بند وقت لکھن اکھ محضر نامہ بیحد
 اندر کار شریں پتھرے سی ہند اہار کر۔ یہ محضر نامہ لکھن کئی گیارہ لکھ ڈو، گور
 و۔ اس نامہ میں دیوان گریار من لکھ لورہ کشپہر ہند جغرافیہ تہ امہ پتہ
 روڈ سروالٹر لارنس سند خاص معتمد تہ تہترے سفار شہ بیحد دتہ ہنس لار
 علاقہ اندر اکھ چیکہ رستہ اوس پتہ پتہ فارسی پتہ لکھان تہ فارسی زبان اندر
 چھپن کشپہر تہ لارنس پتہ پتہ

حسن گئے

زاہلے : ژرار شریف

وفات : ۱۹۱۰ء

مدفن : ژرار شریف

حسن گئے کہ اوس زامنت تیر چھینو مولوم رستہ اوس کسرتیں اندر مزاج
 سنا میری کران گذار اوسس مؤزور میچھ تیسرے سگے والے پیچھے
 لاچار تیر تنگ دستی مٹر گڑ رہی تیر۔
 بنو نامہ چھ حسن گئے مشہور نظم ردیاں تیر چھ لغت تیر منقبت
 بیتر تیر لکھو مٹو۔

حفظ اللہ

زاہلے : روموہ پودوم

حفظ اللہ صابن متیل چھ دسیر لوان زستہ اوس کٹو ہمدی مشنر
 روموہ پودامہ روزان راکھ سندا سندر یا مل سندر بیتر چھینو کٹر جاہر تیر
 دین دکاشنر مشنر چھ اہندر کیشہ با تھ دستیاہ

۲۲۰

حکیم حبیب اللہ

زائسٹر : ۱۸۷۷ء

زاجاے : (رشیل ٹینگ) سرنگم

وفات : ۱۹۰۵ء

مدفن : (رشیل ٹینگ) سرنگم

حکیم صاحب اوس حبیب تخلص تہ حبیب صاحب ناوا اوس ساری نیو ویلا در
دیپان پتھر مین دھن گیس دیوانگی کاشتری یا پٹھو اوس شایری کران حکیم صاحب
”رشیل ٹینگ“ صاحب ”چھ شہور رتھر جھو مرنی علاو کھنید ریختہ غزل تہ لیکھو مرنی
مرنی بیعطش، کار، خوف، کر بلا، شہادتہ، خون، یوسف۔

حکیم حسن علی

زائسٹر : ۱۸۷۳ء

زاجاے : (بابا پور) سری نگر

وفات : ۱۹۱۵ء

مدفن : جوم

حکیم صاحب چھ کاشتری اند مرنی لکھنوی دیپان رسہ اوس دوگر خانداگر
خاص طبیب جہو مرنی جھو مرنی حکیم صاحب چھ لکھنوی لکھنوی
مزاج۔ فرخ دین، خیال، ریتہ لکھنوی، عدالت، جہالت، جہم پتھر۔

وفات : ۱۸۸۶ء

پیش : (حسن آباد) سری نگر

حکیم صاحب جیسے کاشف و پاکیزہ مرتبی لکھچھتر لکھ متعلق جیسے یوئے لیت مولو
زیرے اوس بابا بلو پر روزانہ تہ من بہادری لکھ چھتر دفن حکیم صاحب جیسے لکھ مرتبی
معدہ رشک رشتہ ماگستر، نوگس، گوشت، شیری، نردبان، دلی المومنین، شہر
رشک، حرمت، دزدی، طاؤس، خاموشی، قنداشت، بیتیر

حکیم غنیمت

زاجا ہے : (بابا لپور) سری نگر

وفات : ۱۸۵۲ء

مدفن : (حسن آباد) سری تنگہ

حکیم صاحب چھٹے کتابتاری یا طوطی مرثیہ پچھترہ بیشتر اوس جس حکمت تہ تسنیر کیشہ
مرثیہ چھٹے نمبر در تسبیح ، فتور رشید ، صرائی ، سپہی ، در خاب ، ہوا ، چاہ ، شمشیر ،
رؤ ، زنجیر ، کوسلی ، کاسہ ، لشکر ، کوه ، سفر ، خمیر ، طوبی ، برادری ، تیرہ

۸۶
حکیم غلام رسول

زائستہ: ۱۸۷۵ء

زاجاے: (نور محمد خان پور) سرسنگ

وفات: ۱۹۳۰ء

دفن: (بابا عثمان پور) سرسنگ

حکیم صاحب اوس کا شہرہ پانچوٹھو مرقی لکھیاں راہنہ نورو مرقی جیچے مشہور دریا
قربت جہاد، یوم، ریا، عہد و قاسر، مال، صداقت، طبع، رجا، طالع، انان، نراج، تریاق، تیرہ

حکیم محمد حواد

زائستہ: ۱۸۹۱ء - زاجاے: (بابا پور) سرسنگ

وفات: ۱۹۴۷ء - دفن: (حسن آباد) سرسنگ

حواد صاحب اوس کا شہرہ پانچوٹھو مرقی لکھیاں ریشہ اوس مرقی لکھیاں اشد
حوادیش کلک مرقی اشد چھین متھون دارا شہر متھون غفر گوند متھ

سید حمید شاہ

زاجاے: جیچا شہر گام زود

وفات: ۱۹۳۱ء

شاہ صاحبین متھون جیچا لوت لوت مولوم نرا شہر شہر مرقی اشد متھون

شاہ صاحبین متھون جیچا لوت لوت مولوم نرا شہر شہر مرقی اشد متھون

حیرت کاسلی

زائستہ : ۱۸۹۰ء

زاجاے : (پانڈان) سری نگر

وفات : ۱۹۶۸ء

مدفن : (پانڈان) سری نگر

حیرت صاحب اوس لوٹس نزد کچھ پانڈان محلہ روزان تہ لوگڑا سوتس حیرت پانڈا فز تہ زمان حیرت صاحب اوس اصل ناسٹس الدین تہ تخلص حیرت۔ گکھ ڈوگھ ڈو اوس شمس تہ لکھمت دروان تہ عاشق تہ رخاندہ فی پیشہ اوس پیر مریدی۔

حیرت صاحب چچہ کاشرس اندر سٹھاکم وڈنمت تہ انتھ مقابلہ چچہ فارسی زبان اندر کینہ کتاب حیرت صاحب اوس کاشرس سوتی ہند ماہر تہ کچھ سچھ کینہ مقالہ تہ لکھ متور ریختی کاپور اکیڈمی ہند طرفدوین شاپین تہ ادیان ۱۹۶۲ء شتر خلعتہ دتہ اوتمن منز اوس حیرت صاحب تہ شابل تصنیف : مشنوی رعنا دریا۔

خاجہ اکرم بقتل

زاجاے : نذرار شریف۔ وفات : ۱۸۸۶ء۔ مدفن : نذرار شریف

خاجہ صاحب اوس دردمند تخلص لیکھان زائستہ ہندوگ تہ دوری یافت مہدیتھ۔ دیان حسن گنیش سوتو اوس ولسن ہیں۔ خاجہ صاحب چچہ غزلو علامہ اکھ متنوی تہ لکھمتور کینہ نامہ چچہ مشنوی تہ دیان۔

۸۸
خواجہ حبیب اللہ نوشہری

زائسہ : ۱۵۵۵ھ

زاجاے : (نوشہری) سری نگر

وفات : ۱۶۱۸ھ یا ۱۶۱۸ھ

مدفن : (نوشہری) سری نگر

خواجہ صاحب اوس کا شہر زبان کی کستور بنتی فارسی زبان کی انڈر تہ نشانی کی کال تہ
اٹھ زبانوں کی غزلیں شہ کھ دیوان تہ کیشہ قصیدہ تہ درستی تہ امیر علاؤ اللہ تہ
الغلوب، راحۃ القلوب، مرآۃ القلوب تہ مقامات حضرت الیصال ناوچہ کتابہ تہ
خواجہ صاحب کُن منسوب لکھنؤ اوس سچ شوقین تہ اکثر اوس محفلن اندر معرفت
باگران رہنہ وقتک صاحب کرامتہ بزرگ اسنو کینو اوس کا شہرین اندر ہر دل عزیز
خواجہ صاحب چھ خیر خواہ تہ ہندوستان اندر کیشہ با تہ دلی تہ مختلف کتاب اندر جابہ جابہ تہ

خواجہ حسین میر

وفات : ۱۸۲۷ھ - مدفن : (ہیک اپٹن)

خواجہ صاحب اصل ناوچہ سید محمد تہ انہن زاجاے تہ زائسہ چھند مولوم۔ دیال کا شہر
مرقی کا صاحب مائیں دس تہ سچ امیر فنک بانی کار۔ خواجہ صاحب اوس تبلیغ کران تہ
انھو پیٹھ اوس گنہار۔

کا شہر اندر چھ خواجہ صاحب تہ مرقی پھر نہ دیوان۔ عینہ۔ اسم اللہ، رسل
حق تو انوش لو، غلات دلتات، سر وحدت، خواہر، عابد، ہما، کمان۔

خالد کشمیری

زائسٹھ : ۱۹۶۹ء

زاجلے : (ککڑٹ) بانہال

ثناء اللہ بانہالی صاحب جی خالد کشمیری تخلص لیکھن، پکشمیری علاقہ
جی اردو یا جی نثر شاعری کران لیکسٹری مٹز جی نوکر۔

خالق مہر

زاجلے : نبل ہار

مدفن : نبل ہار

خالق مہر جی مشہور صوفی شاعر صد مہر میں مول اوسمت۔ دیان خالق
مہر جی از بدو نہ شہدہ دردی ہیوہ رحمت حق گوشت مہر صاحب سوئے کلام جھنڈو
دستیاب۔ کم کاسو جی جھپاپ بیڈمت تہر تہہ جی صوفیانہ رنگ۔

حضرت وار

زاجاے : (تجنُّ) پلودم

وفات : ۱۹۵۴ء

مدفن : (تجنُّ) پلودم

ڈار صاحب زاکسنہ، جینہ مولوم اما پوڑ دیان جیہ نہر سہ اوس از پورنہ
لگ بگ ز منقہ وری زامت، غزل، لغت تہ تہند با تہ جین لیکھو پور۔

حضرت مغربی

زاکسنہ : ۱۹۲۱ء

زاجاے : (چوٹہ بازو) سری نگر

۱۰۱ ناد جیس غلام محمد الدین خان اما پوڑ زشتا پری جیہ حضرت مغربی نادر مل کران۔
مغربی جیہ مزاجیر شایری کران تہو اکہ ملیہ وری ۲۵ مرورہ الیس پیر سید بہ باری شقور
موتیس رہا لہر ہندس محکم مشرود استاد روزنہ پستہ جیہ حال حاضہ شش گومت۔

خواجه باقر

زاجاے : (گوند خواجه قاسم) ماگم

وفات : ۸۵۴ھ

دفن : (گوند خواجه قاسم) ماگم

باقر صاب چھ مشہور مرتی گوشت پیر گڈ ریوٹ مت ر اُغریس زامن
 متلق چھن کینید مولوم ر گاشیر مرتی ہنر تواریخ منتر چھ درن ز اُیس چھ محمود گادلی
 ستیو وہ تھن بین اوکمت خوجہ باقر سینر چھ لہمہ مرتی رکمل اللہ، فارغ
 الوالواب، اللہ اکبر، عروسی، غلات، زینت، آئینہ، تقوید، مصباح قدرت
 خوجہ شہداء، قاطی، نور دزی، دل مجنون، حق، خلاصۃ الاسباب، شکر، شفا،
 شہد و شہادتیر

خواجہ دایم

زاجاے : لؤلری

وفات : ۱۸۹۶ء

دفن : کربلا شریف

خواجہ دایم چچہ پیر ایہو مشہور مرتی گوتایم داندراکھ راؤہن زائسہ

چچنہ مولوم بڑا آتی اور سنی مسلمان تیر چچنہ اوکس پیشہ

خواجہ صاحب چچہ مرتی ملا و حضرت علی سید نادراکھ قصیدہ تریو کھمت

کربلا ہس اندر گود چچہ کین دہن اندر رحمت حق تہ حضرت امام حسین سید زیار

سید کندر آو دفن کرتہ خواجہ صاحبہ لومہ مرتی چچہ مشہور رحد و پاس ، احسان

ماہ رمضان ، شان اللہ تہ معبود

خواجہ سبجان

زائستہ: ۱۸۸۵ء

زاجاے: وڈنٹر پور

وفات: ۱۹۲۲ء

مدفن: وڈنٹر پور

خواجہ سبجان چھٹے غزنوی علاؤ "ہی مال"، راجپوت اکھ مشنری تھے۔ سب سے پہلے خواجہ صاحب
اوس وڈنٹر پور میں پیدا ہوئے۔ والدین بہان، سیدین منطقی صاحب اس کے استاد بنے۔
کنو چھٹے وڈنٹر پور میں مدفون۔

نور شید احمد طالب

زائستہ: ۱۹۴۲ء

زاجاے: ڈرہار شریف

طالب صاحب چھٹے کاشمیری یا گھوڑا شاہی گوان، لوہ کچہر لوہ کچہر کیشہ شہر سومبرنہ
تہ تحصیل چھاپا کپور منتر خلمے جہاں ان کے منتر چھٹے فارسی شہر شہر کے چھٹے شہر گوان۔

تصانیف:-

(۱) "لوگ اسنو"	{	شایدی
(۲) "بیرھہ تو پڑھہ"		
(۳) "عبرتہ"		

ترا جابے : (ڈینگ ٹیل) گولاب گڑھ

وفات : ۱۹۴۸ء

در دولتش محمد در آستان صاحب چھ پندرہ خانک اکھ مشہور گائیکہ شہزادہ گزدریوت
 اوس سندس زانسن متلق چھ پندرہ کیشہ مولوم رہ اوس حکمے مانس منتر گزدر
 ڈار صاحب اوس فارسی زبان سپہ تہ گانی غزدر اوس چھ فارسی زبان منتر دندہ
 آمیزہ واریاہ ڈلیپہ گائیکہ منتر پندرہ تہ احمد علاء چھ منشی مولانا رام تہ
 گائیکہ پندرہ اوس چھ واریاہ کاس در دولتش تہ صوفی پندرہ کس لوگن
 سینہ و کشف بہن رود دنت تہ اوس کس اوس پندرہ پندرہ "نوت" تہ وناں

ولد دارموسین

زائستہ: ۱۹۴۶

زجاجی : (اسٹوریج برقر) اسلام آباد

دلدار صاحب اعلیٰ تاج حقیقہ سون لال نمونہ دلدار موبن حقیقہ ادبی نادر محمودیت
داه باہ ودر میر و ایس کاشمیری یا محط شامیری کمال بینو اکبر کہ کربا بیتمہ موبن
تہ حقیقہ شامیری کمال میر۔ دلدار صاحب حقیقہ موبن انجمن رنگ منتر و پید یا ہولڈر۔

دیوارام گنججو

زائسنہ: ۱۸۸۶ء

زاجاے: (حبیبہ کدل) سری نگر

وفات: ۱۹۵۵ء

گنججو صاحب اوس کا شہرت پیر۔ دربار مختس منتر اوس ملازم۔ لیت البشور
جھگت اسنہ موہ کھنچن پیر پٹھو امی رہنموش تیری کر منتر تہ نشتر اکثر کلام چھ
لوہ کچن لوہ کچن کتابن اندر چھاپ تہ سید مت گنججو صاحب بنو بیا کھ کتاب "گردید مال" تہ
چھپے چھاپس کھارنہ آمتر۔

دیک کول

زائسنہ: ۱۹۳۲ء

زاجاے: (ہاراج گنج) سری نگر

اصل ناو چھپس موتی لال کول تہ قلمی ناو چھپن دیک کول محققہ و مت ردیک کول
بوتہ نامتھ کشپر منتر اوس توت تام اوس کشپر پٹھو افانہ لیکھان تہ پیر و درکار
سلس منتر کشپر منتر ورتنہ دولش کیشہ لیکھتے کشپر منتر قیامہ کس وقتس ردو کیش
کالٹس رپڈا یو کشپر منتر ورتنہ دولش کیشہ لیکھتے کشپر منتر قیامہ کس وقتس ردو کیش
گئیں، "نولس منتر بحشیتہ بیکب رلشن آفیر۔

دینا نا کھتہ

”کشتن اوتار لیلیا“، ناوِ حق کتاب آپہ سر جانج گویں سہندو دُسر
 ۱۹۳۱ء اندر راجی ایشیہ ملک سوسا بیٹی آف بنگال کے طرفہ چھاپ کے ناو تہ بیجہ
 اندر امرکتابہ ہندس مکتفہ شہ ناد دینا نا کھتہ درج چھہ ریہ ناو چھہ بیجہ شہ اس پیچہ
 کھن کر نہ آمتار

دیوان اُس شہن شہن کر شہن پادس تے
 شہن اُس تے کو نہ لوطھیم
 پا کر پا کر تہ تہ پادس پادس لوطھس تے
 لاکس دسنتے دسنتے پوش

گزیرین صاب چھہ پینہ لیس دیبا چپ اندر لکیچان زامہ کتابہ ہندس اصلی
 لکیچن ولس متلق چھہ واریاہ رلوایتہ کینٹرن ہندوئن چھہ زبہ چھہ پونا ندلی
 نہ کینہ دیان زبہ چھہ پرکاش مبط دو اگر صابن واریان ہند خیال چھہ زبہ کتاب
 گزہ مکتفہ ہندو پرکاش رام کوری گامی سہندو آسنی

دینا نا تھ کول نا دیم

زائنه: 1914

زاجاے : (شیشیا) سرفانگر

نادر صاب نہ اوس گھوڑے کو ڈر اورد و ہندی تہ اگر نہی یا کھٹو شاپیری کان
 ۱۹۴۶ء پہچٹھ چھ بدستور کاشرس منتر میں کھوڑ لوڑ راوان نہ کاشر
 شاپیری ہند کاروان بڑو نہ کبا وال "نادر" بنے بڑو نہ اوس دینا ماتھ "سحر
 کشری" تہ تہ "محمود" تہ رنڑاوی کہتے دار دیسی سونھت سالہ اد "چھ نادر
 صاب گھوڑے کاشر ماتھ لیس ۱۹۴۶ء لیس منتر طابلس منتر نہ امتیس اکیس
 کاشرس شاپریس منتر پورانی پیچٹھ ہوت نادر کاشر شاپری اکھ نوو آہنگ بخش نہ
 شاپری ہنڑ لوڑ فارمہ کاشرس کن کیانہ ۔

کاشترس منزگه وٹیک افسانہ لیکھن وول چھ نادر ہے تو امہ افسانک ناداوس
 ”جو ابی کارڈ“، یہ ایو ستمبر ۱۹۴۸ء لیس منز ریڈیو میچھ پرنہ رنادر من گه وٹیک
 ریڈیو ڈرامہ اوس ”لوگ ہوں“، تہ پتہ آو ۱۹۴۸ء لیس اندر لیکھنہ ”لوہتر پمزل“
 گه وٹیک کاشتر او پیرانہ چھ ائی ۵۲-۱۹۵۳ء لیس منز تخلیق کو درمت۔ نو در لہ
 ہنہیں قومی ستاپس منز تہ چھن کاشتر ق نامیدگی کو منز۔

نام اوس کا شہس اوس منتر ترقی پسند تحریک ہند سربراہ ریلوے
آئی پی جی و جی پی ٹیکس رنگس منتر تہ لکھنؤ پتیر پیچہ لکھنؤ سند روضہ حجہ ترقی پسند
ہند سے دہلیس منتر بکھر وادکران نام اوس روضہ دارباہس کالس انجمن ترقی پسند مصنفین
کالج لکھنؤ ترقی پسند کشمیر ہند جہاں سیکرٹری تہ لکھنؤ سند روضہ کالج لکھنؤ

۱۹۵۲ء لیس منتر چین سوزنیہ اور تادم تیر اوس تھتہ منتر شل ۱۵۵۰ء لیس منتر بنو
 دستادن ہنر ٹکٹہ پیچہ قولن ساز کو نسلک بمبر۔

۱۹۶۰ء لیس منتر تودس سوویت لیٹہ الوارڈ تہ امہ کی بدولتہ کوڈن ردک
 دور تادم اوس واریا ہس کلس "گاش" "کوٹنگ پوش" تہ "دستاد" ورسالن
 مہند ایڈیٹر تیر از کل چھ ل دید مہموریل ہائیر سکینڈری سکولک پینیل تہ امہ بدولتہ
 روڈ کینٹنس کلس تہ لپیڈ تیرس محکمہ منتر شل ایجوکیشن شوٹک سربراہ تہ۔

دینا تھ ولی المٹ

زاسنہ : ۱۹۰۸ء

زاجاے : (ڈی یار) سرنگ

المٹ صاب چھرت پیرا سنے سنے سنے اکھ ناما دارا مٹو رتہ راتہ پورنہ
کینہہ وری بیتام اوس بڈر شوقہ تہ زوقہ سنان کاشترے بکھتہ لیکھاں سگ پتہ آبہ
اوس سنے اسٹھ شوقس متز زبردست فرق تہ وہ زچھنہ خاص کینہہ لیکھاں پتہ پتہ
اوس اوس سنے اکھ باتہ سو مین "بالہ پیار" چھاپ کا مین تہ پتہ پتہ پتہ پتہ
کینہہ۔

تصنیف : "بالہ پیار" (شاعری)

ڈی کے کنول

زاسنہ : ۱۹۰۹ء

زاجاے : بڈگوم

کنول صاب اوس گہ ڈگو ڈاؤر دیا طراف نہ لیکھاں اما پور زوہ زچھ
کاشترے کن تہ پھیو رتہ رتہ ڈاؤر دیا طراف چھتہ اوس سنے اکھ افسانہ سو مین چھاپ
نہ کاشترے

رتن لال شانت

زاسنو: ۱۹۳۸ء

زاجاے: (رڈی یاربالا) سری نگر

رتن لال شانت صاحب ترجمہ سنجو کیشور کاشٹر لویکھا رلو منتریم گن ڈوگہ ڈر
ہندی پانچو لیکھا انیسویں پینتہ کاشٹر س کون پھیری رتانت جھپے تیر پانچو افسانہ
لیکھا تیر اوسدین افسانہ تیر اکھ سو سرن جھپے شایع تیر پینتہ رتیر اوسدین واریاہ
ڈراما پھیر دیو پینتہ تیر گھنٹہ اتر پینتہ شخ العالم تیر رولس تیر شایر تیر منکوم ہندی ترجمہ کوربت شانت
چھ تیرے لنگون ڈکھنری ہنداکھ اید پیر تیر افسانہ لیکھنے علاوہ جھپے تنقید تیر لیکھا تیر شانت جھ
تالیر ہندس محکم منتر ہندی لیکھا اور۔

تفہیات: "اچھروان پینتہ کوہ" (افسانہ نمبر ۱) "تیرے پینتہ" (ترجمہ جیموف)

رتن لال محبوبا

زاسنو: ۱۹۴۹ء

زاجاے: (رو گھنا تھ مندر) سرنگم

محبوبہ صاحب دوت ۱۹۶۸ء پینتہ کاشٹر پانچو افسانہ لیکھا رلو منتریم گن
واریاہ افسانہ پینتہ "شیرازس" تیر "نیب" نادر برالین منتر پانچو رلو منتریم گن
کون پینتہ جھپے اڈکل نوکری ہندس تلاش منتر

رحب حجام

زاسنہ: ۱۹۲۰ء

زاجاے: (سوڈن) ترال

رحب صاحب صحیفہ کا شیریں اندر صوفی شائری کران، خاندانی پیشہ چھپس نافذ کار اور ہند
کم کام کام صحیفہ غلام محمد نور محمد کتب فروتن چھپائیں کھوڑت۔

سر رحیر ڈاٹھیل

زاجاے: انگلستان

سر رحیر ڈاٹھیل اوس انڈین اینٹی کوریئر ہند پر اعلیٰ ترقی چھپے مل دینے سپہ کھ کتاب
لیچھتر بیتہ اندر دل واکھ تہ تم ہند انگریز ترجمہ درج چھپے: "دی واکھ آف رلا" ناویج
یہ کتاب گے ۱۹۷۳ء اندر چھپا۔

رحمان ڈار

زاجاے: چھپتر بل

وفات: ۱۸۹۷ء

مدفن: چھپتر بل

رحمان ڈار چھپے اکھ بابیر لود صوفی شائری لکھڑیو موت، اکر سند زاسنہ چھپنے مولوم دیا
پاوس محمود گامی لیبی ہم عصر تہ ۱۸۹۷ء اندر گو چھپنے بلکہ رحمت حق۔
شش رنگ چھپے رحمان ڈار زاسنہ نور نظم۔

۱۰۴
رحمان راہی

زائسنہ: ۱۹۲۵ء

تراجاے: (دائرہ پور) سری نگر

اصلی ناؤ جیٹس عبدالرحمان نے راہی جیٹس تخلص، راہی صاحب جیٹ کا شہرت سے بہتر
منتر لکھا۔ کہہ ڈاگہ ڈاوس اور دیا کھ لکھاں اما پورستی جیٹور کا شہرت سے کن نہ وہ نہ
جیٹ اور دہس منتر صرف تحقیقی مقالہ لکھاں "صحبک سودا" ناؤ لکھ کچہر بانو سو مہر نہ پتہ
لیکھ سو اٹھ سنتر شہر نہ پتہ منتر بیا کھ کتاب "نور دز صبا" جیٹاپ گپہ تھہ پیٹھ تو رسی
ساہتیہ اکیہ می ہند الوار ڈا۔ اٹھ منتر جیٹہ عرف ترقی پسند دور پہ نظم نہ امر پتہ
ہند راہی ادلس منتر جدید تیک علم دار۔ اٹھ نوں سوں نہ ادلس پیٹھ جیٹہ ایم
مقالہ لکھ سو تہ لکھ ہندس ٹکس منتر لکھ ار لکھ نہ پتہ اوس اسلام آباد سکول
وہ سناد، پیک وکس ٹکس منتر کلر نہ اخبار خد منتر سب اید پیر۔ اٹھ جیٹہ
یو مہر سٹی ہندس کا شہرت سے شولس منتر بینر فیو ہندس عہدس پیٹھ ٹکس کران۔ نو پور نہ منتر
لیس قوی منتر پتہ وری پتہ سپدان جیٹہ تھہ منتر جیٹن اکہ وہ بہ لکھ کا شہرت ج
سنانیدگی کر نہ پتہ۔ ۱۹۷۲۔ ولس منتر آس ریاستی کلیر الیڈ می ہند طر قہ خلعتہ دینہ کلیر
اکٹری لکھ سو اور دو کٹہری ذہنگ تیار کران جیٹہ راہی صاحب جیٹہ ٹکھ اید پوریل
پور ڈاگہ۔ جہر پتہ نہ پتہ منتر جیٹہ پتہ یو پور سٹی ہند کا شہرت ٹکھ سالہ انہار۔ نیران۔

تصنیفات: "صحبک سودا" (شاعری)

"نور دز صبا" (شاعری)

"کھوٹ" (تنقیدی مضمون ہنز سو مہر)

رحیم صاب

زائستہ : ۱۷۵۵ھ

زاجائے : ٹنگیہ تاپہ

وفات : ۱۸۴۰ھ

دفن : سولپور

رحیم صاب چچ اکھتہ ہور صوفی شاعر و محنت و زامنت اوس ٹنگیہ تاپہ۔
ذالمتہ اسیس فقیر جو آئی ہندوین دھہن اندر اوس تار زوکر تہ سولپور و گیندھیاں
ہمین دھہن اسیس گیندھیاں "شاہ" و مان تہ اکے کونچہ رحیم صاب شاہ ذالمتہ
کونچہ متہ ہور اکیر دھہر لوگس گیندھیاں دہ تہ دہر لگتہ ستر و وقت ملن۔
یلان کردہ اوانکھ سولپور تہ تہ پیچہ رو د سولپور باگینو آمتز کو پرتش اہمیری و قمنش
تام برتہ آد سولپورے دفن کردہ۔

رحیم صاب اکثر کلام چچ گون والہن زبانی یاد۔ اڈہند کم کاسہ کلام
چچ غلام محمد لور محمد کتب فروشن صحیاب کر نو دممت۔

۱۱
راجا کے : دُور

کریم صاحب زانہ تہ مرگن سہو چھینہ گنہ جاہ تہان۔ عیس متلق چھہ یونے
 مولوم زہر چھہ کرڈ وول اوکمت۔ شایری چھین سیر اچھین تہ کاسنہ س مشر کہ مشر
 از کل تہ چھہ اچھہ سہد عباتھ ڈوڈا خیلہ کن لوکن زیو بیٹھ۔

رحیم چھپان

داسر: ۶۱۸۳

زا جائے : (نیل) صفائی

وفات : سوسو ۱۹۳۰ء

مدفن : (نیل) صفایو

رحیم صاحب ادب دوست کار حیدر علی صاحب ادب دوست
کشتہ بختہ چھہ : لال جلیون ، معراج نامہ تہ خاں راستہ نامہ ۔

محمد عبده

زبان سنه: ۱۹۵۰ء

زاجا ہے : (باسو) کو لگوم

عبدالرحیم حسین نادر ساجد محسن نفیس در زجده شصت و شش مرتبه نادر رحیم ساجد
ایکجهان یکتا شود و در کوی سیحیه و دانش کاشترس منز نشانی کران اکل چجه
شمالیه مندریس محسن منتر نامم

رَسَا جَاوَدانی

زائسنو: ۱۹۰۷ء

زاجاے: مسجد رواہ

اصل نا دھیس عبد القدوس تہ رسا جَاوَدانی تخلص۔ پیشہ کنڑا سحر و دستار
 کم کنڑا سحر۔ ۲۸ مئی ۱۹۰۷ء۔ رسا صاحب یوٹاہ مشہور شاعر چھپتیونے
 کم چھپتے ازنامتہ امور سہ کلہا مہ چھپیونے موت۔ کاشتیرس منتر اوسنہز کہ ڈرنج تہ ولس
 تام آخری بانہ سو مہرن ”مینرنگ عزل“ چھپتے تقریباً دہاہ وری یہ بروہنہ چھپیمہن
 رسا صاحب ۱۹۴۲ء لیس منتر کلچرل اکیڈمی ہند فتحہ تہ عطا کسہ امت
 یوڈلہ ہندس قومی منتر پیرس منتر تہ چھن کاشتیرج نمائندگی کر منتر
 تصنیف: ”مینرنگ عزل“ (شاعری)

رشید ارشاد

زاجاے: (تلمدان پور) سری نگر

عبدالمشید چھیس ناوتہ ارشاد چھیس تخلص۔ کاشتیر پامپٹی چھپتار
 دنان تہ ولس لکھیان۔ ولسن تام چھن نہ پنیو کاہنہ کتاب چھپا پیر منتر پیشہ
 کنڑا چھپتہ دستار

زاجا ہے : بندہ لکیر

رفیق راز

[illegible]

۱۰۹ رگھوناتھ کوستور

راجاے : (بہلول پور) سولپور

کوستور صاحبس چھ واریہ کال کاشترس منتر شاعری کران وڈمنت
تو حال حالے چھین بنیو اکھ بانہ سو مین تر چھایہ منتر کوستور چھ تالیمہ ہندس
حکس منتر وہ ستادر لکھنپ : ”مس نوڈ“ (شاعری)

رمضان بیٹ

راجاے : ۱۸۸۴ء

راجاے : (گنتان) سمنل

وفات : ۱۹۱۸ء

دفن : (گنتان) سمنل

رمضان بیٹ چھ کاشترس اندر اکھ بندن وڈمنت تو امہ علاو کہیہ نظمہ تر رمضان
بیٹ اکھ بندن چھ حال حالے کچل اکھ بی طرفہ چھایہ کھارنہ وڈمنت

رشد سجد رواہی

راجاے : ۱۹۲۶ء

راجاے : سجد رواہ

اوتد اصل ناد چھ طالب حسین - اردو تر کاشترس یا کچھ شاعری کران وڈ چھینہ
علاقہ اکھ مشور گون وڈل تر راکھ چھ تالیمہ ہندس حکس منتر کوک

روپ دید

زاسنه ۱۴۲۱ هجری قمری ۱۲۴۵

زاجای : (نووکدل) سرنگ

وفات : ۱۴۲۱ هجری قمری ۱۲۴۵

روپ دید چیه روپ بهیوانی ته الک ایشوری ته ونان - نوکدله زایه

درن بهیته ته سپهرن آیه جیه کدله باکو - وارو و کپس لال دید هنر دین ته تیج

مالین مالیه ته لوگس نه دل ته بینه به ساد

دور بهن عمیری دهمن آیه گامن کهن بهیهر کفه به والیس ته سرنگ

سپهره رگواس روپ بهیوانی چیه بهن ورین چشمه صابی روز منزه امید بهیتر

وآز منته گام لارته واسکر

دیوان روپ دید اس کاشی سستری سستری فارسی یا کوه ته شاردنان کاشی

پاکو چیه تهنده واکه الک طرط سرنگ طرفه حجاب که نه آهنتو

رؤس پوئیر

زاسنہ : ۱۹۳۶ء

زاجاے : (حسن پور) دیکھ بھور

پوئیر صاحب اصل ناو چھ غلام رسول شاہ ایلاؤز ادب حلقس مثر
 پوئیر پوئیر ناوے اتھہ پوئیر چھ از کل ریختی کچول اکید بی مثر اسٹنٹ
 پوئیر پوئیر س عہ ہس پیچہ کام کران تہ امہ بڑوہنہ اوس انیل ہس بندری
 حکم مثر انس پکڑ واریاہ کال دولس شاعیری کران تہ نثر لیکھان مگر وٹہ
 حچین نہ بنو کاہنہ کلامہ سو مبرن چھا پمتر البتہ چھن سٹھا بڑوہنہ اکہ لکھ
 کتا بہن "بہ گپو کیتھ" شائع کر مثر

روزنامہ

زا جاے : (امیر بادشاہ آباد دور)

وفات : ۱۸۴۰ء

مدفن : شاہ آباد ڈوگر

روسل میر حیدر ساند پاپہ بدلوشت عیرو اندر اکھ - اوہنہ داسنہ
چھنہ تنہہ کیشن تواریخ دان ہشت دن چھہ زرسہ گو متر جوان اندر نیمہ
عالیہ نہ کیشن ہشت چھہ جبال زیتھر گدسٹھا جان ولس میر صاب زانو ڈوہ
کس موہ قدم کرس اندر تہ لہ کچا پو سچٹھہ ہشتن شاعری کونہ زروسل میر سید
زاہر ہال پران اوس تہہ ساندہ اوس محمود گامی بارستہ ہوہنہ - روسل میر
چھہ گاشہ رو مانی غنہ زبندہ امام زمانہ -

میر جہانگیر نے حضرت لعل مراد خان کو بھی اس گھرانہ کا مندر دیا
نعمت اس "زیبا نگار" کو روح اکھ مشنوی تیرا لعل مراد خان

ریش اسمال

زائمنہ : ۱۸۵۳ء

زاجاے : ریش پور

وفات : ۱۸۸۹ء

مدفن : ریش پور

ریش اسمال اوس دیاب کھارک سستو وہ سنان پھان تہ لٹس سستو اوس
اکثر باتہ بازی کران۔ دیال غزل تہ گیت اوس لیکھان۔ ریش اسمال سستو
کلام چھند چھاپ سپہ ممت۔

زمارو حسن گول بیس

زائمنہ : ۱۹۱۳ء

زاجاے : دازگام شیوین

بیس متاب چھ واریاہ کالیہ پیٹھ شاعری کران۔ اُچو سستو واریاہ کلام چھ کثیر
لکھن لکھن کتابن مثر شایع گوشت۔ پیرامن دیوی سستو "بارع وبار" نام و مثر شایع کتاب
چھن کاشن مثر چھ مثنوی ہند رہ سستو شیت۔ اُچو سستو نیا کھ اکھ مثنوی
د سورت "تہ چھ چھ پیٹھ بیس چھ شاعری سستو مثنوی حکمت تہ کران۔

سالگرام کول سالک

زاجاے : (لووکدل) سری نگر

وفات : ۱۹۳۶ء

کول صاحب جو حالات زندگی جھینو مولویم۔ دیان و اوس سری نگر و انڈیا کہ
 جھاپ خانہ جیلاوان۔ سالگرام کولن جھو رو من آجھین انڈیا کاشتر زبانی تہند
 اکھ تایدو لیکھت۔ یہ تایدو سپیدی سرکاری سرپرستی تل جھاپ تہ لیکھت اوس تہن
 لوکن ہندو باپتھ امت پیم نہ کاشتر زانہ تہن۔

ستار احمد شاہ

زائے : ۱۹۳۴ء

زاجاے : (کاوڑور) سری نگر

شاہ صاحب جھو واریاہ کالہ پچھم کاشتر منتر لیکھان، گہ ڈوگہ ڈو اوس
 شہیری کو ان تہ پتہ پھیور منتر من کون، وہ ڈو جھو تیریا پھو ڈو زانہ تہ مزاحیہ
 منضمون تیر لیکھان از کل جھو تالپہ ہندس محکم منتر اردو زبانی ہند بیکچرار

ستہ رام بٹ ناڈوم

زاجاے : تڑال

وفات : ۱۹۳۵ء

ستہ رام ناڈوم صاحب جو چھپڑ کا شہسیریں اندر کیٹھہ صوفیانہ غزل تہ لفت
بیتہ دستیاب، ناڈوم صاحب روڈ ساڈی سہ و میراں پھیر تہ عاشق تڑال اوس
تہ پیری اندر اصلاح دروان ۔

سجود سیلانی

زاسنہ : ۱۹۳۶ء

زاجاے : (ڈل گیٹ) سینگہ

اصل ناو چھیس غلام محمد وانی تہ ملی ناو سجود سیلانی سجود صاحب چھپڑ بیک
وقت شہسیر، ڈرانا لگا رتہ مصوڑہ سجود چھپڑ کا شہسیر علاوہ اردو پاکھڑ تہ لکھان، راجہ
سندھیم ڈراما سٹیج سیدی۔ سجود متز چھپڑ کیشرن کلچرل اکیڈمی ہندی نیامہ تہ متز
”شہسیر“ ناو باتہ سو مہرنہ سجود تہ چھپڑ اکیڈمی ہندی نیامہ دتہ اُمت ر دہمہ
عجاڑ نام پر پتہ پتہ چھپڑ اسپلائیڈ آرٹس متز ڈیلوما کورمٹ ۔
تصنیفات :-

(۱) ”شہسیر“ (باتہ سو مہرنہ)

(۲) ”ہلالِ غم“ (مرثیہ ہند پوشتہ گوٹہ)

[illegible]

سعد الدين

زائکینہ: ۱۹۱۳ء

زاجلے : (تاریخی) سرپر

وَأَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ فِي الْقُرْآنِ حِكْمًا لِّمَنْ يَهْتَدِي

سورۃ الدین سعدی

زائستہ: ۱۹۵۸ء - زاجاے: (کیشور) ورمل

سعدی صاحب حصّہ شاعری نہ باقی ادبی ماحول وراثتیں مقرر تو درمست تہ توئے
 کبر ہستی اُچھ نہ لکھ پائے نہ نار و نسو کہ یہ رِعلق مقرر ادبی الجمید بناؤں مقرر حصّہ اہم
 کام کہ مقرر ہمیشہ گئی حصّہ وہ کتاب تصنیفات بہ از میر مقبول کہ یہ راہ کلیات پرتوا لہ سار کہ یہ

سلطان الحق شہیدی

زائستہ: ۱۹۲۵ء: ناچاے: (بجوشہ کدل) سرنگر

شہیدی صاحب ادب گدگد گردو پانچ لیکھان ابا پڑوہ نژد ولس واریا کال
کاشتری پانچ تیرت مبری کلان۔ اوجھ غلامہ اقبال بن تقریباً دین نظمن کو مثر جام
نزد دولت پتی کاہنہ با تہ سو مہل چھن تہ اذ نام چھا پیمتر بیت کنر حیدر تاد۔

سوء چھ کراں

مرفن : (پندرہ) چھ

سوء چھ کراں مشرق چھ کراں کھنڈ پانچو مولو کم دی بالی رسہ اوس پندرہ
 گاکھ پٹان واکھ اندر او تہ پندرہ دھرتی کھنڈ کھنڈ کھنڈ کھنڈ
 زاس تہ پندرہ پندرہ پندرہ پندرہ پندرہ پندرہ پندرہ پندرہ
 یاوی لہا اوس خلاف تہ پندرہ کراں نہ پندرہ سوء چھ صاب تہ کرم بلند دہ شولے اسو
 خون صابن طالع تہ پندرہ واکھ اسو کھ اکو سہ پندرہ کراں پندرہ اکو خیالہ مطابقی چھ
 سوء چھ صاب ڈوگر ادور کراں اوس اندر کرم بلند پندرہ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ
 تہ پندرہ اسو پندرہ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ
 عالمہ کراں پندرہ اکو خیالہ کراں سوء چھ صاب ۱۸۵۵ اندر رحمت حق پندرہ سوء چھ
 کراں چھ پندرہ کراں واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ
 یہ عبارت دہ "وفاقی نامہ کراں کراں سوء چھ کراں ۱۲ ربيع الاول ۱۲۵۵ھ" اکو
 حیا کراں سوء چھ پندرہ ۱۸۵۵ اندر پندرہ عالمہ کراں پندرہ
 سوء چھ کراں چھ دریاہ کراں واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ واکھ
 تہ پندرہ کراں یاد واکھ کراں سوء چھ پندرہ کراں کراں کراں کراں کراں کراں کراں کراں کراں کراں کراں کراں کراں کراں

سوم پندت نہتھ سوم

سوم پندت تہس چھ نہتھ سوم تہ دنان رتھ کرناو کرگوسو رگواس تہ
 کتہر اوس روزان اتھ متھن بکھو تہ کپتہ تہ نہتھ صرف چھ جیتے یوت مولوم تہ
 رتھ اوس بڑشاہ سوتھس دربار سوتھ و البتہ تہ تہس خاص محلہ خاترا اندر
 اوس روزان رتھکرت ملاو اوس کاتھرتہ باو تہ تہ جان لہے ختہ رتھ چھ
 بڑشاہ سوتھ زندگی پندت حال اتھ کاتھرتہ تہ تہ اندر زانہ تہرت ناو چھ کتا بہ
 متھرتھ کرگوسو زانہ تہرت ناو تہ بڑشاہ سوتھس رتھ اوز چھتہ اتمہ کتا بہ پند
 کتہرتھ پندت نہتھ

سوم ناھتھ پندت

زاجلے: گپتہ (نور پورہ ترال) زاسنہ: ۱۹۴۰ء

سوم ناھتھ پندت چھ کتھرتہ پندت پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ
 پندت چھ تانہم اہم تہس رتھکرتہ تہ اوس کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ
 پندت کاتھرتہ کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ
 پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ
 پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ پندت کاتھرتہ

سوم ناتھ زرتشی

زائستہ : ۱۹۲۳ء

زاجاے : (رہ گنا تھمند) سرنگر

زرتشی صاحب اوس گھ گھ ڈار دوس ہن مٹر لیکھان پتہ پھیور کاشترس
 کن تہ ہینن کاشترس ویاٹھ افانہ لیکھن۔ اُہندین افان چھہ بیر خاص اہمیت
 زریم اے تہ ساتہ لیکھنہ پیلہ کاشترس مٹر افان ہند کال اوس زرتشی صاحب
 چھہ افان لکھنہ تہ زیادہ ڈار مالیکھنہ تہ بیہ چھن دھ پر زبائین ہند و کتہہ ڈار مانہ
 کاشترس مٹر چھہ مٹر۔ نالہ رخ مطبوعہ تہ خاطر چھن پریم ناتھ پیر دلپس سہند
 افانہ ترتیب دے مٹر۔ اگر مودالی عہدہ پیلہ چھہ لکری ہند سہلہ شورو مارک لکھن چھہ
 وہ در حال حالہ بہ جتو مٹر ڈیٹی سیکرٹری مینٹنس کوٹ۔

سوم ناستھ سادھو

ناسنو: ۱۹۳۵ء

زاجاے: (ملک انگن) سری نگر

سادھو صاحب چھ شیخ تہ ریڈیو اداکار اسٹیشن سنتی متو اکھ کاشٹر لکھا رتہ۔
 پتھر یا پتھر چھ ڈراما لکھا تہ گہ ڈیگ ریڈیو ڈراما چھن ۱۹۶۰ء لیں تہ ریڈیو کھمت۔
 لیکر بھائی سنتی میلچھ چھن تہ ڈراما ”گرینڈ ریسرسل“ ”جیپا کھ“ تہ ”لوکھن“
 لیکر پتھر چھن تہ لیشو ڈراما پتھر تہ پتھر تہ تھلیق کارن کھول اکھ پتھر
 نیامو سیادھو چھ تہ متھرا کھ تہ چھو رتھن متھرا کھم کھن ریڈیو اداکاری
 متھرا نیایاں کھ میاں پتھر چھ پتھر پتھر شری اعزاز دتہ امت۔ ازل چھ ریڈیو کھن
 متھرا پتھر ڈایریکٹر تہ عہد پتھر کام کھن ریڈیو وچن تربیت حاصل
 کھن باجھ چھ و ملا تھ تہ کھمت۔

سوم ناستھ وپر

ناسنو: ۱۹۳۲ء

زاجاے: (ملک لون) اننت ناگ

سوم ناستھ وپر چھ نوجوان کاشٹر شاپر تہ نتر لکار۔ ازل چھ تالپہ
 پتھر کھس متھرا مانت کلان۔
 تصنیفات: ”ما“ ”منگ منگل“
 ”کلام وپر“

سید حسین

زاجاے : (پالو) بڈگوم

وفات : (پالو) بڈگوم

سید حسین صاحب چچ کنو صہمدی سہتر مرقی گوت پیر دیش چچ مرقی
گوت پیرن اندر مرقی الگ مقام۔
زین ، بکاتہ سہتر چچ مشہور مرقیہ۔

سید رضا

زاجاے : (شگن پور) سہتر وار

وفات : ۱۹۰۲ء

رضا صاحب چچے گانہ شری پالو مرقیہ سہتر چچ مرقیہ کہ زاونہ کو کھجایہ چچ
دفن تہ سید نہر ملازم۔ اہنہ کیشہ مرقی چچے ججہ سوال زیارت، غریبا،
سہتر بزرگی، القام، فخر تاج تہ عطا سہتر

سید علی گوہر

زائے سنہ: ۱۹۱۴ء

زاجلے: (کیرہ) دہلی

گوہر صاحب بن محمد متیس مالکس ماحیر نش زمین لائیت پیم محمد پاکو بزرگ
نہ خوه دادوس منصور احمد سندس بابہ صاحبس اوس ماحی شہزادہ سید محبوب العالم
سجاری ناوہ اؤ ہند سپر مہدی نہ تبلیغی سلسلہ محمد بنی لبس منتر نہ جاری رہا بڑی
نہ اولس ستر محیس سچا پڑو نہ خطہ پیچہ لگا د اوسعت ر اوس ستر قس بن نہف
درجن تلمی کتا بہ سچھے چھاپ سید نش پڑا ان نہ کینہ چھین چھپا و منتر نہ ر

سید غلام حسن ناظم

زائے سنہ: ۱۹۱۲ء

زاجلے: (کیرہ) دہلی

ناظم صاحب گو ائیر تہ و کیرہ پری سندس شیجوری سند شیجوری نہ پیچہ کڑو چھ
ناظم نہ سا نہو منتر کینر دت بیرو منتر سین شاد و منتر و رانتس منتر تو دت چھ ر
ناظم نہ چھ ناہ چھ ناہ چھ اسلام نہ کاشرس منتر پھیر مت ر امید علامہ چھ اؤ پینہ زنگا
ہند مقصد دہتر اسلام تبلیغ کر نہ منمت نہ استھ سلس منتر چھ دور دراز
علاقن منتر گڑھان ر

سید غلام شاه آزاد
زاجله : (خانیا) سری نگر

وفات : ۱۷۸۹ء

مدفن : (خانیا) سری نگر

سید غلام شاه آزاد اوس کا شہر ستر ستر فارسی یا کھو تہ شاردن
تھو چھ تصوف تہ تو حید ہون موصوفین پیچھے واریاہ مضمون تہ لیکھو متور
آزاد صاب کر ز او تھ متلق چھ تہ کا تہ لہو اسخہ دیان تہ تہ بدو
بہ شاہ محمد فاضل نورین عیال ہتھ لہو در پیچھے کشمیر پتہ و تہ صوبیدان
چھ سید غلام شاه آزاد اوس جاگیر تہ دہشت آزاد صاب کر نو پنجابیا چہ زیار تہ
ہند تا مہر ۱۷۶۸ء اندر تہ ۴۴ فروری ۱۷۸۹ء اندر گورعت حق رخانیہ چھ دسگر
صاحبنس استانی نش دقن۔

آزاد صاحب ستر فارسی دیوانگ اکھ لہ سنچ چھ ستر پگر کس در ستر حق کس
اندر دہر تہ۔

مبارک شاہ فطرت

زائسہ : ۱۸۹۹ء

زاجاے : (مدینہ صاحب امیریانک)

فطرت صاحب پور نادھچہ سید مبارک شاہ گیلانی فطرت امالوز ادبی الفتن منتر چچہ
فطرت کاشمیری ناتھ مشہور فطرت صاحب اوس پنجاب یونیورسٹی ہندوستانی فاضل تہ مولوی
فاضل امتحان پاس کر چھٹے کلاس ہندوستان فتنہ ستاد لکھنؤ ۱۹۵۲ء ایسی منتر سچہ
ریٹا یو فطرت صاحب چچہ فارسی تہ اردو تیس منتر واریاہ کینیہ لیکھنؤ تہ چچہ
اچھہ کشتابی مورت دوتہ منتر حال حالہ اوس شیخ یعقوب مرزا منتر کتہ "مقادی النبی"
کاشمیر جامہ وال تہ از نام سچہ یہ کام لیکھنؤ کاشمیر تہ چچہ طبعین واریاہ منتر لیکھنؤ
وکی منتر فطرت صاحب چچہ کاشمیر صفیانہ منتر سچہ منتر تہ ماہر لیکھنؤ مانہ

سید محمد رضوی

زائسہ : ۱۹۲۱ء

زاجاے : (دلیق) وریل

رضوی صاحب سچہ واریاہ کاشمیر کاشمیری یا منتر یمنی کران کوکنت امالوز وریل
چچہ تہ پنچو کاشمیر بابتہ منتر چچہ کاشمیر کاشمیر کاشمیر کاشمیر کاشمیر کاشمیر کاشمیر
امالوز ۱۹۴۸ء سچہ منتر کاشمیر منتر کاشمیر منتر کاشمیر منتر کاشمیر منتر کاشمیر منتر کاشمیر
تہ از کل چچہ اسلامیہ ہائی سکول سولورک پرنسپل

سید مقبول الطاف

زائید ۱۲۸۰ھ

زاجلے : (پچھ لوی) مالک

وفات : ۱۹۳۵ھ

مدفن : دشت لوی مالک

سید مقبول ادب الطاف تخلص کران تہ کل مس جیس مؤفیانہ رنگ راجی جھے
 گائشتر عالج فارسی پاجھ ترشتری کو شتر مقبول صاحب زاد پچھ لوی مالک پچھ لوی
 گوجھ لوی پچھ لوی تہ شمل دور شاہ لوی پچھ لوی شتر لوی زمان پچھ لوی سید پچھ
 سید پچھ لوی دفن تہ۔
 لقنا متف :۔

(۱) فتویٰ شتر منصور : یہ کتاب اس مقبول صاحب پائے سچا پائے
 کھارنا و شتر رہی قصہ سن و دل : یہ پچھ لوی اصل فارسی شتر مال لوی شتر
 شتر جیس گائشتر غزل تہ درج : ۱۳۰۰ مالک امن : یہ پچھ لوی گائشتر اند اکس
 دو شتر دال سید قصہ : ۱۴۰۰ دیوان الطاف : اتھا اندر پچھ مقبول صاحب
 غزل تہ رہا یہ شتر۔

۱۲۰
سید قبول فرحت

زاجاے : گشتنوار

وفات : سن ۱۹۵۰ء

فرحت صاحب اوس کا شہر تہ فارسی دہ شویہ زبان میں متر شاہ زمان راخو شد سوئے
کلامہ چھ دینہ چھاپ گزھنے فرحت چھ پندہ عاٹک اکھ مشخوہ باپا رے گزھ لوت
اہندس زاسنس متلیق چھنے کیتھ مولوم۔

سید میرک شاہ

وفات : سن ۱۹۶۱ء

مدن : ست لہار

میرک صاحب اس سید میرک شاہ کا شانی تہ زمان میرک صاحب چھ کا شہر س اندر
لغت تہ منقبت و لہ شہر تہ اندر اوس داریا پس کاس دہ کیتھ رڈن تہ شہر
تا ویز با گران راہندس زاسنس متلیق چھنے و لہ شہر تہ کاس تہ کیتھ خیر۔

سیف الدین ارجمند

زاجاے : خالقہ محلی، سری نگر

ارجمند صاحب اوس کا شہر علام فارسی پانٹو تہ شاہ زمان لٹ متلیق چھ لوتے لوت
مولوم زہ اوس اندر دہ تہ تقریب ۳۰ دریا خالقہ محلی اردان رسیف صاحب چھ
کا شہر تہ پانٹو "لال ملون" نام دہ اکھ مشخوہ لہ شہر۔

سیف الدین تابرک

زاجاے : (تاریخ) سرنگ

وفات : ۱۸۷۲ء

مدفن : لدیانہ (پنجاب)

سیف الدین تابرک چھ مشہور مرتبہ نگار رہے کہ زاونہ ہیوک نہ مولوم ہے۔
سیف صالح اس پیر مردی خاندانی پیشہ۔ انہوں نے کاشی میں اندر رہتے ہوئے
۱، واقع غذا ۲، ہی مال ۳

۳، رسالہ اموات کشمیر : کاشی میں بھولس پیٹھ اکھ کتاب لکھ سہ نہ
و نہ چھاپا پسینہ تر چھپے۔

سیف الدین سوز

زاسنہ : ۱۸۳۵ء - زاجاے : ورمل

سوز صاحب چھ اردو میں ستونینہ کاشی میں بھولس پیٹھ اکھ کتاب لکھ سہ نہ
"نارنگ" ناؤکس کاشی میں پیٹھ اکھ یامہ تہ دینہ امت
واریا میں کاشی میں بھولس پیٹھ اکھ یامہ تہ دینہ امت
رہسٹر ادب میں بھولس پیٹھ اکھ یامہ تہ دینہ امت
سکولز۔

سیف الدین عارض

زاجاے : (پیشہ حل) بلوچم

عارضین صابن زاسنہ مران کسنہ تہ مدفن چھینہ میلوکم۔ دیان رسہ
اوس پڑنہ حل بلوچم اکس پیر گرس اندر نامت تہ پیر مریدی ترس ترس کس۔
عارضین صابن چھینہ کاشتری یا کھو "لوپار" ناوتج اکھ مشنوی پچھتر
پہ مشنوی چھینہ "پہاردالرش" ناوتج مشنوی ہند ترجمہ۔ عارضین صابن چھہ اکر
مشنوی علاو کینہ غزل تہ لیکھو متور۔

شام سندر پودیس

زاجاے : شیوین

پودیس صاب اوس گو ڈ گو ڈ ہندیس منز لیکھان اما پوز زیتہ پھیور
کاشتری کس۔ وہ در چھینہ پیری تہ کران تہ ڈرامانہ لیکھان۔ پودیس چھہ
مہجور صاب ستر تہ وہ سترین اوسمت۔

شام لال پروہسی

زاسنہ : ۱۹۲۰ء

زاجاے : کھرٹاری کھ لگام

شام لال پروہسی صاحب جیجی کا شہری باپ صاحب شامیری کران تہ دایاہ بڑوئہ
جھین پنو اکھ لوکھٹ با تہ سوہرن تہ شیل کر مڑہ بیجہ "اوش تہ آب" ناو جیجہ
سوہم نا تھ سا دھوہس ستور لہجہ جھین اکھ با تہ سوہرن تہ ترتیب ڈر مڑہ

شام لال دربار

زاسنہ : ۱۹۲۹ء

زاجاے : (جیکالی محلہ) سرنگر

بہار صاحب جیجہ پنو لکھار لو مڑہ سیکو ۱۹۲۸ء یورکن لکھن بہوت رگہ ڈگہ ڈ
اوس صرف شروٹان اما لڑن پتہ لکھنوی کا شہری ہے مڑہ کٹہ افانہ تہ ڈراما بہار
جیجہ ڈرامیکس ڈپو ماہولڈر۔ امہ ملاو جھین کا پر پیو ٹنٹیک کر مڑہ تہ بیجہ جھین
جبر تہ مس مڑہ ڈپو ماہولڈر۔ ازل جیجہ نا پیمہ ہندس محکس مڑہ بیڈ ماسٹر

شامہ بی بی

مدفن : (پوشنگ) میرڈ

شامہ بی بی اس کھار کوار۔ اصلی ناواؤ کس رسا دیو شامہ بی بی
 صحیح شیخ العالمی و تو نمکت۔ دیوان میں یلہ پتیر والہ دھہہ ڈا میں این اندر آریو
 اس گزہ حالہ شیخ العالمی پتیر و تہ لکان امیں کون نظر نہ اکی نظر کر مہو پتیر
 پتیر بہ بالکان رتہ تہ و اسی دھہہ گہہ بار تہ لکان یا دھہہ ڈا کر تہ شیخ العالمی و تہ
 رو حانی تہ لکان شامہ بی بی کر زایہ تہ کر گہہ رحمت حق تہ پتیر یا کھو ہیکونہ کینہ
 تہ و تہ۔

شامہ بی بی ہند کلام تہ چھہ دستیاب۔ امیر چھہ حضرت شیخ ہند
 رحمت حق سپہ لش پتیر مرثی تہ و تہ مرثیہ

شاہ ابراہیم

راجہ : زلیخہ گوم پتیر

دیوان شاہ ابراہیم اوس گہو ہمدی ہند میں آخری دہلیس نام زندہ
 او ہمدی کلام چھہ لکان تہ نہ زندگی ہند۔ و حالہ کہ تہ نام غزلہ چھہ مختلف
 کتا بہ تہ و تہ لکان اندر چھہ ہند آریو

شاه محمد بدکاش

ز اسنہ : ۱۹۲۰

ز اجاس : بدگوم سرگرم

اصل ناو چھپس غلام محمد بٹ تخلص شد بدتر بدگامیک اسنہ کنو کو ت باہ
بدگامو گری متر ادبی ماحول اسنہ کنو دولش واریاہ کال ست پیری کران تہو دلیس تمام
چھین اکھ لکھ پاتہ سو مبرن "دشہیل شبنم" چھاپہ پوزر ش بدگامیک میریک پاس کر تہ
سپتہ دییات سردھار کس متر ملازم تہو راجہ ملک دیو پیٹ فرسندیس عمدہ بدس پیچہ غلام
کران "مانتر راتھ" ناو گامشیر نلمیر متر تہو چھین غلام کر متر
تصنیف :- "دشہیل شبنم" (دشہیری)

شاه غفور

ز اجاس : (چھین) بدگوم

شاه غفور چھپا اکھ مشہور صوفی شریکر گریو ست دیان شمو دگور لیس

اوس ہم عصر شد صاحب کر زاونہ کر گودھت حق تہو بکارتہ شوقہ پانکھ ورنجہ

شاه صاحب غلام چھپا لکھن کتا بن اند غلام محمد نور محمد کتب فردشن چھاپ

کر نو ورت

شاه قلندر

وفات : ۱۷۵۷

مدفن : (واحدخور) ژودور

شاه قلندر حیدر علی اوس عقیدک هونوئی شاپر او سمیت را ایندی کیشیه باکته
حیدر مختلف جابین ایجابی هونوئی شاپر نظر کنده خان

شاه قلندر سنه ۱۷۵۷ هجری قمری در حال حیات در امانت ایستاده داستان
احوال صفت کمالی آنرا و حیدر را ایندی هونوئی شاپر یاد شاه او و هم دیوان شاه
قلندر حیدر سنه ۱۷۵۷ هجری قمری شاپر ایستاده کتایت تر کر خیر

شاه لسم

زاجای : (گرمی) انفتناک

وفات : ۱۷۵۷

شاه لسم حیدر سنه ۱۷۵۷ هجری قمری در حال حیات در امانت ایستاده پیر مردی
پیشتر لسم حیدر سنه ۱۷۵۷ هجری قمری در حال حیات در امانت ایستاده او سنه ۱۷۵۷ هجری قمری
پیشتر لسم حیدر سنه ۱۷۵۷ هجری قمری در حال حیات در امانت ایستاده او سنه ۱۷۵۷ هجری قمری
پیشتر لسم حیدر سنه ۱۷۵۷ هجری قمری در حال حیات در امانت ایستاده او سنه ۱۷۵۷ هجری قمری

شاه لسم حیدر سنه ۱۷۵۷ هجری قمری در حال حیات در امانت ایستاده او سنه ۱۷۵۷ هجری قمری

شاه محمد

زاجائے : (بابا پور) سری نگر

وفات : ۱۸۶۳ء

مدفن : لکھنؤ (یوپی)

شاه معابد اوس شہل شینگہ روزان لکھنؤ چھ دفن رکھات ری پانٹو اوس
شہیدی کران تہ نہ مہ مرنی چھن لپچھہ مہر -
کعبہ، مسراج، شب، روز، غمبہ، سلاح تہ لباس -

شہجین کرشن ریسہ

زائستہ : ۱۹۴۲ء

زاجائے : سری نگر

شہجین کرشن ریسہ چھ ہندی زبان ہند ادیب اما پور تہ کثیر صا اکر ہندی
پانٹو لکھت چھہ سورے گارشہ زبان تہ ادیس پتو داسٹھ ہتوان - ریسہ
صائن چھہ ڈاکٹر شیخ ڈگری تہ حاصل کر مہر گارشہ زبان تہ ادیس ملین چھن تہ تہ
کتاب لپچھہ مہر تہ بنیہ چھن کیشہ گارشہ کتاب تہ ترتیب تہ مہر - دارا بن گارشہ مہر
تہ افان چھن ہندی جامہ دولمت - ارکل چھہ پیلہ لکھو پتو ریسہ جی، اوس مہر گارشہ
شولک پد فیہر

ششہ کنٹھ

ششہ کنٹھ چھ تر واپہ صدی اند سنکیت زبان ہند عالم اوسمت۔ احو
 چھنے کاشتر زبان منتر ہائے پرکاش، ناوت کاب لچھنیز، ہانے پرکاش، چھنے شارد
 برہم خطس منتر، اتھ منتر، چھ تر واپہ، واکھ۔ کاشتر، ادبی تواریخ، ششہ کنٹھ، اتھ دایا، اہمیتھ۔
 ”ہانے پرکاش“ آریہ ۱۹۱۸ء اند کاشتر، ہندو، لکھن، طرہ، گہ، واکھ، پھر چھ
 کر نہ تو گند رام شستری صاحب، دلش تر تپ۔

ششہ درینہ زار

زاسنہ : ۱۹۰۸ء

زاجاے : سنہ ۱۹۰۸ء

وفات : ۱۹۷۲ء

زار صاحب اوس ششہ سائے کاشتر، یاکھ، لکھن، ہیومت، سیلیہ، اتھ زبان زیادہ
 مازان، اسی، نہ، مالو، ز، احو، منتر، شستری، دراپہ، شستری، منتر، ر، کن، یلیہ، آزاد، پتہ، عام
 شستری، منتر، کن، لاکن، ہندی، گون، گون، نہ، گون۔

زار صاحب تہ اوس شستری، یاکھ، لکھن، ہیومت، سیلیہ، اتھ زبان زیادہ
 منتر، دیوان، زار، اوس، نہ، گنہ، مد، سس، منتر، لکھن، ر، فادی، اردو، تہ، ہندی، اوس
 لکھن، یاکھ، زانان، کاشتر، ہندی، تہ، کہ، از، اوی، ستہ، البتہ، اسنہ، کن، اوس، کاشتر، کاس
 اجا، ر، متس، منتر، کام، کران، زار، نہ، زندگی، ہند، اکھ، لکھن، حصہ، گن، ر، لکھن، گن، متس، تہ، اکتھ
 حال، کاشتر، منتر، گو، ۲۶، اکتوبر، ۱۹۷۲ء، لکھن، منتر، سہ، ر، گہ، داس۔

شرف الدین پرواز

ز اسنو : ۱۹۳۰ء

زاجاے : رتنی پور (تھیلہ پووم)

پرواز عتاب چھپسا نو مزاج گو کا شریوت یرو منتر و ہمہ عیا رینے چھپسا لکیر
ہندس حکس منتر و ستادو گنت

تفہات :- "کا ندھی حسین ص" (تثایری) (۲) کا شری نماز
۳- کا شری نوون

ششٹی شیکھر تو شخانی

ز اسنو : ۱۹۳۵ء

زاجاے : (بربر شاہ) سرنگر

ششٹی جی چھ ہندی زبان ہنداکھ مومت تہ زومت شری تہ ادیب ہند
منتر جین نیچو اکھ بانی تہ مومین تہ چھاپہ منتر واریا ہن لہو اکھ تہ تہ ریش من شری گن
چھین ہندی جامہ و مومت رامہ ملا و جین دست سنگر ناوا منتر جی الد ہن زافانہ
مومین تہ کا شری چھپسا ہندی منتر چھپسا منتر ششٹی جین چھاپا و تار ہن تہ "چھانا شری کھنا"
نام اکس ز چھپسا نظمہ سچہ اکھ تحقیقی مقالہ تہ لہو کھمت بیوتہ سچہ اکھ منتر یو منتر شری
ہند طریقہ ڈاکٹریٹ دینہ اور

شوق شوق

تاریخ: ۱۹۵۰ء   زاجا ہے: کاہن کو گوم

[illegible]

شوقی دود بھون ۱۹۷۰ پیچھے ستمبر ۱۹۷۲ تمام نظر بند ۱۹۷۵ خنز کوٹن انگریز بھائی
تہاؤ بیس متر ۱۸۰۰ پائے پاس تہ پتو دود ڈوڈس ڈوڈس کچھل اکادی بندیں ڈوڈس بندیں
منتر مانوم ۱۹۷۸ ہس متر ۱۸۰۰ کشتہ پتو ڈوڈس بندیں ڈوڈس بندیں ڈوڈس بندیں ڈوڈس بندیں ڈوڈس بندیں
لسانیاتس منتر ڈوڈس بندیں

تصنیفات : ۱- فرشتہ بیست و شش نام (نامینتی مضمون) ۲- کاشغر گویدر (نامی صاحب ستودہ بیت)
۳- کاشغر ادبک تواریخ (نامی صاحب ستودہ) ۴- تہذیبک تواریخ (نامی صاحب ستودہ)
۵- شیخ العالم سندنہ (۶۱) زبان تہذیب علمی تنقید ازیر تہذیب (۱) ہشتی آف کشمیری لٹریچر ازیر تہذیب
۸- جمالیات تواریخ زمان (گلشن مجید ستودہ)

شفیع شیدا

نامہ: ۱۹۴۳ء
 نواب جے: خانیا، سرینگر

شیدایصاب وادیاه کاله پیوڅه کاشتری پاشتری شایری کران - ایاپوړه دینه هېڅ نه الگ پاشتر
پنځر کانه بابه سومېرن شایع کړم - شیدایچه مېر مېو کینړو وړی نو پیوڅه ریاستی ایوڅه کانکرک
سیکړی ته اړه علامه دجه وکالت کران -

شکر نشی

شکر صاب اوس کا شہری یا شہری کا شہری کران شکر صاب اوس کا شہری کران شکر صاب اوس کا شہری کران
 یہ فتنہ بہتر متعلق ہے نہ کہ شہری۔ کہہ دو آیت ہے جسے شہری اوس بد رکھ کر با انگل
 روزانہ یہ بیا کہ یہ شہری اوس اصل بد کا شہری کران شکر صاب اوس کا شہری کران
 شہری گو ۱۸۷۱ء اندر رحمت حق نہ کی تین ہند خیال ہے نہ کہ شہری کران شکر صاب اوس کا شہری کران

شعبہ ناسخہ بٹ حکیم

زائسہ : ۱۹۷۱ء

زاجاے : اہل کیم لگوم

شعبہ ناسخہ بٹ حکیم محمد آل انڈیا ریڈیو کس کا شہری کران شہری کران شہری کران
 کام کران کا شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران
 جاری تہ امیر علامہ لکھنؤ شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران
 ”بالہ یاد“ کہتا ہے جو شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران

”گو داوری“، ”شکر آجاریہ“، ”شکر کاری“، ”شکر کاری“، ”شکر کاری“

کا شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران
 یا شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران شہری کران

تصنیفات : ”بالہ یاد“، ”گو داوری“، ”شکر آجاریہ“،

”شکر کاری“، ”شکر کاری“

ششجہونا سحر رازدان

زائسنہ : ۱۹۲۵ء

زاجاے : دژدگوم (نامور گند)

رازدان صاحب حجہ کا شریعتی تہذیبی اہنر کینہہ لپلا پتہ غزل بیتیر حجہ اکیس
دھن لوکچن لوکچن کتا بن اندر شایہ سپدی مہتور رازدان صاحب حجہ گدار زمیندارا
پہچہ

ششجہونا سحر رازدان رعنا

زائسنہ : ۱۹۱۵ء

زاجاے : روسر کلم

رعنا صاحبہ حجہ ۱۹۵۸ء پیچہ کا شریعتی مہنر لیکچن ہیون نقت غزل
تہذیبی لپلا پتہ غزل بیتیر حجہ اکیس دھن لوکچن کتا بن اندر شایہ سپدی مہتور
تصنیفات :-

”مہینہ دوزی“ (شاعری)

”سودہ و آری“ (شاعری)

شمس الدین احمد

زائسنر : ۱۹۳۱ء

زاجلے : سریانگر

شمس الدین احمد صاحب مجھے کانٹنٹس تہ اُردو پریس دہ شوق زبانوں متر
لیکھان حضرت محمدؐ ماہنامہ زندگی مشق کتاب "پیامبر" چھپن فارسی پیچہ کانٹنٹس
متر پھر متر لیسہ سہ ریاستی کلچرل اکیڈمی تہ تہ جلدن متر چھاپ فارسی زبان شہر پنا کہ
اکھ کتاب "حاجی بابا"، تہ چھپن کانٹنٹس متر تہ متر شمس صاحب مجھے اکل کشتیر لیسہ سہ
متر فارسی شوق زبان۔

تصنیفات :- "شمس فقیر"۔

"حیلۃ النبی"۔

شمس الدین شمیم

زائسنر : ۱۹۴۹ء

زاجلے : سریانگر

شمیم صاحب مجھے حال حالے اُردو پیچہ کانٹنٹس کن تہ چھپو رمت بر چھ اُردو
تہ کانٹنٹس لیسہ سہ افسانہ لیکھان اُردو پریس متر چھپے اُم سہنر اکھ افسانہ سولہ بن چھاپ
تہ کانٹنٹس ازل کل مجھے تہ لیسہ سہ پریس حکمت متر وہ ستاد

شمس الدین غمگین

زائسہ : ۱۹۰۴ء

زاجاے : (رتن پور) پلوم

غمگین صاحب چھ گائٹری پابھٹ شاعری کران میں پیش پیرمیدی
رتن پور کیہ اندر ابی سادو اندر چھ سٹاہ بزرگ پیر تہ تہ دار گٹر نہ یوان
تصانیف : ۱) شمع روشن (رشتہ ستمبر)

۲) ترجمہ سورہ یوسف منظوم۔

شمس الدین کافور

زائسہ : ۱۹۰۵ء

زواجی : اسلام آباد

وفات : ۱۹۷۳ء

شمس الدین کافور اوس گائٹری زبان ذی بزرگ شاعری و متر۔ لکچر والٹر
پیشہ اوس شاعری کران تہ پین بیشتر کلام چھ پنہ زندگی مترسہ واریا پن لکچن
لکچن کیا بن متر چھاپ کو رمت۔ کافوری صاحب اوس ریاستی حکمے اطلاع اس متر
ملازم۔

شمس فقیر

زاکسن: ۱۸۳۹ء

نہرا جاے : (چنگر ال محلہ) سری نگر

وفات : ۱۹۰۳ء

بدفن : (کنش پور) بدگوم

شمس صاحب صحیح کائنات صوفی شاعری اندر سمجھا ستود درجہ دیوان اصلی
 ناول و محکمہ صلیق بلو کہ کچھ وائے اندر سے مؤید کہ قابلان کامہ اکیس کارخانہ اندر
 تہ تہہ سیکھیں لغہ صاحب بیوہ بالکمال شاعری شمس صاحب گو ۳۵ و ہر دہاتہ پنجاب تہہ اتر
 بیوہ اکیس قلندر شمس بہن دروین تہہ مچھ کوڑن اسدام آباد کھاندر تہہ پستہ
 تراو قاضی باغہ چہ کہ پچھ تہہ آخر دولت کریشی پور۔

شمس صابنہ جیسے لک بک شیخ غزلیہ نے نظمہ دستیاب رکھ لیا کیطی می جیسے
شارہ کہ کہ تختہ انہر اکھ بانہ سو میں اُدو تر جمہ ہتھ شایع اکر مژ

شملة مفتی

زائسنہ: ۱۹۳۸ء

زاجاے: جواہر نگر مری نگر

شملة جی جھٹے کا شہر میں منتر ڈراما لکھان تہہ میو منتر جھٹے کینتہ ڈراما سٹیج
تہہ کرنو آمیتو۔ شمله جی جھٹے مانڈنگ سلیڈ ڈیوہہ جھٹے کپور سکول پچھو شورو
کو دھمت۔ اما پوز واپو دار کو رن فادر رینس منتر ایم لے تہہ اڈکل جھٹے امرالہ کوس
زناتہ کالجس پرنسپل شمله جی جھٹے واریا ہن سما جی کاہن بھتو تہہ والسنہ۔

شکر ریت

زائسنہ: ۱۹۳۹ء وفات: ۱۹۷۹ء

زاجاے: اکھریار مری نگر

شکر ریتہ صاحب اپنی لکشتہ نشر نگار۔ سو کول وہ ہو پھٹے اوس افسانہ بیتیرو
لیکھان۔ بیتیرو اکھ افسانہ سو مہرن تہہ بھین جھٹے منتر۔ پچھو منتر ویا بیتیرو ایم ڈاکٹری منتر
مزید ترانہ قاصد کرکے گہتو اس، ۱۹۶۹ء میں منتر ایس کاکہ جھٹے منتر سو کول۔ بہند ڈریو ڈراما
چھو سپٹھاہ مقبول۔

تصنیف: "تہہ نڈول" (افسانہ سو مہرن)

شکر ناتھ کول

زائسنو: ۱۹۲۶ء

زاجاے: پلہ دوم

شکر ناتھ کولس چھ ستر قلم پیتہ کڑی چھ وہ استاد تہ ازل چھ
 ملازمتکس سلیس مقرر دلہ بان کول صاحب چھ اکیس کتاب پیتہ نیامہ تہ دینہ آمنت
 تصنیف بہ مقرر ستر تہ چھانچہ لوات (یہ کتاب چھ ستر تہ ہندو باہتہ
 لیکھنہ آہتر)

شوجی کڑ پٹدی گام

زائسنو: ۱۹۲۹ء

زاجاے: کڑ پٹدی گوم (ویجہ پور)

شوجی چھ کاتھری پاتھوشت پیری تہ کران تہ نثر تہ لیکھان پڑ پاتھو چھ
 میرا صیہ کلاے دنان۔ ازل چھ تالیم ہندس حکمس مقرر وہ استاد ہندوشت
 گام کران۔

شوکت انصاری

زائسہ : ۱۹۳۸ء

زاجبے : (دلیٹن) ورل

اسی ناؤ پھیس شوکت علی انصاری تہ شوکت جیہ تخلص تہ کران کاشرس
سنو تہ جیہ ارڈو پانٹو تہ شیری کران شوکتس جیہ موسیقی تہ تہ جان لہے
خوے ستا پیمبر ہندس ہمس منز جیہ وہ ستاد تہ تہ لہن بابہ جہاٹن (شہباز پری منڈ)
ترجمہ کو دست۔ گ۔ لہرودی تہ انگریزی ڈراما "جسٹس" جیہ جپاپ کر لودست۔

شوکت فریدی

زائسہ : ۱۹۱۶ء

زاجبے : ڈوڈہ

شوکت جہاٹن اسی ناؤ جیہ مولوی محمد امین تہ امس جیہ واریاہ کال کاشری یا لٹو
شیری کران گوشت پیمبر کزادس وہ ستاد تہ وہ لہر جیہ حال حالے پیمبرس دلاست۔
از نام جیہ نہ لٹک پانٹو تہ کاشہ پانٹو سوبرن جیہ پیمبر۔

شہباز برہمی

زائسٹر : ۱۹۲۲ء

زاجائے : (دولتین) ورنہ

وفات : ۱۹۶۵ء

مدفن : دہلی

شہباز صاحب اوس اصل ناواکبر علی انصاری، کاشتر ملا اوس اردو زبان اندر

تیرا دونان تیرا اف نہ لیکھان پیشہ کنز اوس وعتاد

تعریف : ڈراما، انصاف، پیچھے گالہ دروی نہ شہرے آفاق ڈراما جٹیک

کو شتر برہمی تیرا شہباز صاحبہ سیمہ عالمہ گزشتہ پیشہ آو جھاپ کر نہ

شہباز راجپوری

زائسٹر : ۱۹۴۰ء

زاجائے : بڈ روڈ ضلع راجپوری

پڑا نہ نا و جھپس غلام نبی شہباز راجپوری اردو ہنس ستر ستر و جھپس کاشتر میں ستر تیر

لیکھان تیر ۱۹۶۲ء پیچھے جھپس ادبی ڈزیا ہنس ستر قدم تیر و وقت رمیر کہہ پتے جھپس تا لہیر

ہندس جھپس ستر و ستاد لاگت راجپوری تیر تھہ منڈی ستر جھپس ادبی سرگرمیں ہند

باز کار تیر پیسے

شیخ عبدالعزیز

زائسنہ : ۱۹۳۱ء

زاجاے : اکادکدل (سری نگر)

شیخ صاحب حجہ کاشتر مؤلفیانہ مؤلفی ہند ہر تہ کاشتر مؤلفیانہ مؤلفی ہند
 جین باگہ ہر تہ کتاب تخلص کر مژہ واریا ہس کلس اوس کچول اکید می ستور البتہ تہ ازل
 چچہ ریڈ لکٹریس مٹر کاشتر کران - تصنیف : کاشتر سرگم (تمہ جلد)

صاحب کول

زائسنہ : ۱۶۲۹ء

زاجاے : (جہو کدل) سری نگر

وفات : ۱۶۸۲ء

کول صاحب زائسنہ تہ مرن سنہ حجہ تحقیق دالو انکھ وڈی پانچھ گونڈ ممت -
 صاحب کول اوس پینہ وقتک مر تہو دل بزرگ تہ سنکرت زبان ہند عالم - دیان
 ریش ہر ون ہم عصر اوس -

تصانیف : ۱۷، کلپ در کش دیان یہ کتاب چچے صاحب کول ۱۶۷۶ء واندی پچھ
 تہ تمہ ساتہ اس تسنہ وائس، ۲، وری - ۲، زخمہ زرت : یہ چچے اکہ طریل نظم تہ امیک
 اکہ تسنہ چچہ سرنگر کس ریش مکس اندر محفوظ ۳، کہشتہ اوتار : یہ کتاب
 سینہ رایل ایٹیک موسایٹی بنکال کہ طرفہ چھاپ ۴، آتمہ زرت : امیر کیتا ہند
 مودکتہ چچہ تہ وگ نہ پتاہ -

صدیق اللہ صاحبی

زائے: ۱۸۳۲ء

زاجلہ: حاجن

وفات: ۱۹۰۰ء

مدفن: حاجن

مولوی صدیق اللہ صاحبی چھٹے کاشتہ میں انڈر پٹر یا پٹھو دینی تہذیبی شاعری
کے مقررہ افریچھند ہی موضوع ہو علاوہ پانچ نمبر صائبینہ زندگی ہندی خاص واقعہ کاشتہ میں
شامل انڈر قلم بند کر کے منسوب ہے۔

صمد میر

زائستہ: ۱۸۹۴ء - ۱۸۹۷ء

راجا: جنمیل ہار (کرنی شہر)

وفات: ۱۹۵۹ء

شرابی تہ ننگہ ستی کز چھ میر صاحب لکچار سیٹھا کر دھڑا اوسمت۔ امی سبب
 ہیوک نہ اچھ کتہ نوکولس متر تہ پیر چھ لیکھتہ روچی آستہ بلیہ اوس میں کلامہ لاکن اچھ
 لیکھتا وان۔ لہ لکچار سے متر کوڑن پیر حاصل تہ مرل دس تام روڈ اچھ و تر پچھ لکان۔
 ۹ جنوری ۱۹۵۹ء میں متر لڈرلو سیمہ عالمہ تہ وہ فر چھ اچھ شریس مزارس پچھ پیر تہ قدر یہ
 نو برس متر وہ رس لگان چھ متر اچھ شری طالب شرکت کران چھ۔

میر اوس شان پچھ بود سا رہتہ روزی کہا وان۔ ہمارا جہری سنگھن لب عمل
 گپہ کار بتو دمت چھ تھتہ چھ صمد میر غن شان پچھ سار نہ اچھ کتہ لچہ متر خیال چھ
 کونو لوان زیمہ نہ دہن چھ اچھ مین کہ ڈینگ غزل دو دمت موتی لال راقین چھ
 ۱۹۴۳ء میں متر کلچول الیڈی ہند خاطر اچھ شری کلیات تربیت و تر متر

تصنیفات :- ۱۔ "کلام صمد میر" (۶ حصہ) - ۲۔ "اکہ شندن" (۲ حصہ)
 ۳۔ "لالہ مال" (اکہ حصہ) (شاپری) - ۴۔ "اچھ دار" (اکہ حصہ) (شاپری)
 ۵۔ "کرالہ پد" (اکہ حصہ) (شاپری) - ۶۔ "آرہ دل" (اکہ حصہ) (شاپری)

صوفی غلام رسول

زائے : ۱۹۴۷ء

زاجاے : (بھجودا سری نگر)

صوفی غلام رسول چچے کا شرف افسانہ نگار۔ اُسے سند افسانہ و چین حال حالے
بازر نیروں میں پیشہ کو چچے سرکار غلام رسول۔

صوفی غلام محمد

زائے : ۱۹۳۰ء

زاجاے : (بھجودا سری نگر)

صوفی صاحب چچے کا شرف افسانہ نگار۔ اُسے سند افسانہ نگار خاکن ہنر زبیر ہنر تہ
چچے اذنام شایع کا مترجم متر "لوگوں میں تار کھ" ناؤ کیا تہ پچھریا سنی کلچرل اکیڈمی ہند
بینا مہ دینہ امت چھپس۔ صوفی صاحب چچے متر متر اردو پانچ تہ لیکھان راز کل چھپن
اکھ رو نامہ "سپرنگ ٹائیمر" گڈان۔ امہ برونہ اوس اخبار خد متس متر سب ایڈیٹر تہ
اخبار تولے کشمیرک ایڈیٹر۔

تصنیفات :-

"شہید تہ سنگت"

"لوگوں میں تار کھ"

صوفی غلام محمد الدین

زائسنه : ۱۹۴۷

زاجبے : (پنج پور) سرانگر

صدوقیہ باب چھ گشتیں میں تشریح کیا جانے والا یہ افسانہ لکھنے کا علامہ حسین
زین دین نے لکھا ہے۔ مالوڑ میں چھوٹے وندہ جھاپ سپینے۔ ریاست تشریح میں اردو فصاحت
پیچھے نہ تھیں کہ کتاب لکھنے میں۔ انعام حسین واریاں اخبارن میں کام کر رہے تھے وہ
چھ اخبار سرکاری گرامیٹکس میں دلیہ جانے والے تھے۔

طاووس باہنالی

فوالسنه: ١٩٣٣

زاجا ہے : (زاجہ ہالی) بابہال

طاہر دوس صاحب دوت سچھا کمال شاعر ہی کرمان ۱۹۴۹ء اٹلڈ تھور پاکستان
نہ از گل صحیح ادا کرتے رہا یوں ہے سستہ والستہ۔

ظریف احمد ظریف

زبانہ : ۱۹۴۳ء

زاجاے : سری نگر

نظریف صاب وچہ کاشی زباز اندر از محیه شاعری کران۔ ار کل چھ لغاتین
ڈیار ٹمنش سترو البستہ۔

ظریف خان ظریف
 زاجاے : حاج علی بابا لپش
 وفات : ۱۸۵۶ء

ظریف خان صاحب چچہ ولی اللہ متوسل مشنوی ہی مالہ ہندی کیپتہ لغت تہ غزل
 لیکھو متو۔ خان صاحب اوس ولی اللہ متوسل دوست۔ پروتھہ اوس اکثر توان۔ دیان
 پروتھہ نرائی کو ۱۸۵۶ء لندرا کھوٹھ بالی بیچھو جمت حق یہ چچینہ مولوم زوٹہ کتہ آدنی کرنہ۔

عابدہ احمد
 زائسنہ : ۱۹۵۰ء
 زاجاے : سری نگر

عابدہ جی چچہ شاپری کرانی متوسل متو افسانہ تہ لیکھان۔ پبلک ایڈمنسٹریشن متو جھن
 ایم اے کوڈمنت تہ ارکھل چچہ مرکزی انفارمیشن ڈیپارٹمنٹس متو فیلڈ پیبلٹی آفیسر۔

عادل کمالہ واری
 زائسنہ : ۱۹۳۹ء

زاجاے : (کمالہ دور۔ شرور) سرینگر
 عادل صاحب اصل نام چچہ غلام محمد بٹ تہ عادل چچہ تخلص کران۔ واریادہ کال دوش
 کاشیری باکھو شاپری کران۔ ارکھل چچہ واپو درکس محکمہ متو کرک تہ امہ علامہ چچہ زہین
 زراحتہ تہ کمپناوان۔ تصنیف : ”کلام عادل“ زود حصہ۔

عاشق تراکو

زائده : ۱۸۴۱ء

زاجاے : تلال

وفات : ۱۹۰۷ء

مدفن : تلال

عاشق صالح اوس اصل ناد علی محمد تراکس اندر اوس تراکس ہالی شریف
 پرنادوان روپان ہیموڑ صاحب تہ جیجی عاشق صالح لیش پور ملت ۔
 عاشق صاحب چھٹے نظموتہ غزلو علاوہ کاشنرس اندر فامہ کتا بہ لکھنؤ
 ران مشنوی زوہرا بہرام ۲۲ گلاز حسن ۳۲ عبرت نامہ ۳۴ مشنوی نورمال ۔

عالیشہ مستور

زائسنہ: ۱۹۳۱ء

زاجاے: (حول) سرینگر

عالیشہ جی چھتے واریاہ کا لہ پیچھے کا شہس مشرتا پڑی کران اما پوز و نہ
 جچن نہ پڑی کا شہس بانیہ سو مہرین جی پڑیہ مشرتا کتر گتر چھتے اردو ہس مشرتا
 لیکھان۔ از کل چھتے تالیمہ ہس فکس مشرتا لیکھان۔

عباس تالیش

زائسنہ: ۱۹۳۵ء

زاجاے: (دانا مزار مفاکدن) سری نگر

عباس تالیش جچے کا شہس یابھی اف نہ لیکھان اما پوز و نہ واتی واریاہ
 وریہ اوس مشرتا نہ تخلیق نظر گتر ہس گتر گتر اوس اردو ہس مشرتا لیکھان۔
 نہ پڑیہ اوس کا شہس کن بہ ہستیہ ایدہ مندر پڑیہ آفیر جیہ از کتر گتر نمپٹ کس
 طر ان پڑیہ فکس مشرتا وٹی۔

کہ موت۔ کاشغر زبانِ تہ کا شہین شہین متعلق لیسہ کام احوال سے دور
دہ ہے زندہ تہ تہ تہ لائق۔

آزاد اوس کو ڈگہ ڈ فارسی تہ اردو یا طوطا پریمی کران ایا پوزیتہ
لوگ دلہ جانہ کاشغر کن۔ آخر چھ کاشغر یا طوطا کاشغر "قمر زمان" تہ
پچھتر تہ تہ یک مسودہ جالبہ اتھ لوگمت چھ۔

آزاد اس متعلق تہ تہ رسالہ درامتو چھین منتر چھ تہ تہ تہ تہ
کتاب "شعر النیت"۔ پروفیسر شینر کتاب "آزاد"، تہ تہ تہ "آزاد منبر" تہ
شہین رڈ اکاڈم تہ تہ تہ در "کلیات آزاد" ترتیب۔

تصنیفات :-

۱۔ "کاشمیری زبان اور شاعری" ۳ جلد (یہ کتاب چھ کاشغر
زبان تہ تہ تہ شہین شہین تہ تہ تہ) ۲۲۰ کلام مقبول۔
۳۔ "کلیات مقبول" ۳۰۰ کلام "کلیات مقبول" (شہین)

عبد الاحد حاجتی

زائسہ: ۱۹۳۷ء

زاجاے: حاجن سہیلہ ودر

عبد الاحد حاجتی صاحب کاشی زبانی مترجم نوجوان پستہ ستی تولقی مقول - یہ صاحب
رشتہ پری تہ کلان تہ مترجم لکھیاں - اکل صاحب بیک سہلہ بھیننگ محکم مترجم از م
تصنیف: "کاشی" ادب سہلہ لکھ نظر

عبد الاحد زرگر

زائسہ: ۱۹۰۵ء

زاجاے: درکار علیہ سہیلہ

زرگاہیں صاحب اپنی شاعری میں اکثر اہم مقام حاصل زرگر صاحب
وادی سہیلہ ودر پانچویں مترجم کاشی زبانی مترجم کلان - یہ صاحب پانچویں مترجم
لکھ اراں تہ عام مجلس تہ مترجم لکھیاں - زرگر صاحب متوفی شاعر تہ مترجم
پنہ جیانی مترجم پانچویں مترجم لکھیاں - زرگر صاحب متوفی شاعر تہ مترجم
کاشی صاحب لکھیاں کاشی مترجم علیہ حال دلہ لکھیاں زرگر صاحب لکھیاں
کتاب مترجم پانچویں مترجم لکھیاں - ۱۹۶۲ء لکھیاں مترجم ممتاز کاشی
لکھیاں پانچویں مترجم لکھیاں - لکھیاں خلد دیت مترجم زرگر صاحب تہ شاعر

عبد الاحد فریاد

ز اسنہ : ۱۹۴۶ء

زاجاے : روضہ سہری نگر

فریادیں و آواز میں آگے دڑی ہوئی گھر شہر و پانچوٹ میں ہی کران رہتے
 ہوئے تھے۔ نہ تو پتہ نہ تھا کہ کاشیہ شہر میں ہی ہے نہ کہ دوسرے جگہ پر ہے۔
 یہ تو بڑا بڑا مسئلہ تھا کہ ہمیں کاشیہ شہر میں ہی ہے نہ کہ دوسرے جگہ پر ہے۔

عبد الاحد مسعود

ز اسنہ : ۱۹۴۶ء

زاجاے : بانیال

مسعود صاحب چچہ کا شہر شہر میں ہی ہے نہ کہ دوسرے جگہ پر ہے۔
 مسعود صاحب چچہ ہمیشہ کنوئے مسعود

عبد الاحد نادم

تاریخ: ۱۸۳۸

زاجاے : (پیرزور) سرپرست

وقت : ۱۹۱۱

دفعہ : (منظوم) دوم

نادیم صاحب
 شمار چھ خندہ بادی کن نقد کو شایان اندر لیا آں لہ کچا لہ
 بندہ دل مر نہ کر و دقتہ اچہ ستر گار ترستہ روضہ عینی باجہ بدرب نام رسول شیوا ہاں
 بارگاہ صحت نبویں بیٹہ ہار و دیرین مکان تہ آئند گشتی رحمت حق نقد تہ منقبذ علام
 چھ نادیم صاحب کیشہ شہزاد تہ یکم میو کچور اکید می ہند طرفہ چھ نادیم صاحب
 کل پنج تو برن لوکیات نادیم تہ تہ رستہ بھاپ کر ناد نہ آئند

عبد الله بن محمد

زاجیہ : وحی پر مبنی

وفات : ۱۸۶۵ء

مدفن : و تحیر پرورد

نام عالم صاحب ناد و حیدر محمد بابا کین کاشانی شریف است و سینه لوان را او پیش سروده
 کلام پیشین بدین تیره نه چیده است و از آنست که در اول عالم صاحب این پیر مردی در آتش بود و
 پیش از این گزیده کاشانی در شرح عهد المصطفی طهریه المصطفی و اوقات تیرگی و موت و تیره امه عالم
 آکبه مشهوری است و حیدر زین العابد صاحب ناد و حیدر محمد بابا کین را با نعلین الدین عاری

سید الحق برق

زائسنہ : ۱۹۱۷ء

زاجاے : (لبثت باغ) سری نگر

برق صاحب اصل نام چچہ عبد الاحد برق چچیں تخلص۔ نیز یا چچہ اور دوسری
متر لکھان اما پوز متر و متر و چچہ کا شری یا چچہ تیر شری کران۔ ریڈیو گیسٹرس
متر و گرام ایجوکیٹو رینڈ سٹریٹ کیم کرنے پتہ چچہ وہ در پینشن گومت۔ برق
صاحب کا ہنس تیر باتہ سو مہرن چچہ از نام چچہ متر۔

عبدالحی خاکی

زائسنہ : ۱۹۲۵ء

زاجاے : (لکھنؤ) بابان

خاکی صاحب چچہ مولوی عبد الحکیم صاحب فرزند بابا صاحب یا چچہ پانیہ
تیر کا شری متر شار و نان۔ پنیو اکھ لکھن باتہ سو مہرن تیر چچہ پنیو راز کل
چچہ مدالت متر کلک۔

تصنیف :-

”جو شری دل“ (باتہ سو مہرن)

عبدالحق والی رنجور

زائستہ : ۱۹۳۸ء

زاجلے : نیکر گوم پٹن

رنجور صاحب جس نے ۱۹۶۶ء میں پچھلے کاشتیں منتر نظم تہ منتر لیجان دوتمت۔
پیشہ کا پچ کہ لکھتے سو مین تہ پچن پچا پتر۔ رنجور چھ اذکل تا پچہ ہندس نکاس
منتر دہ ستاد۔

تصنیف :- ”کلام رنجور“ (باتہ سو مین)

عبدالرحمان آزاد

زائستہ : ۱۹۳۳ء

زاجلے : کوئل پلودم

عبدالرحمان چچس ناوتہ آزاد تخلص روئیس تام چچن پتر کہ باتہ سو مین
چچا پتر پیشہ کز چچا اخبار نویس نو دلہ منتر یس قوی مت پتر پتر پتر پتر پتر پتر پتر پتر
چچا تھ منتر چچن کہ لکھتے کاشتیں نمایندگی کر منتر
تصنیف :- ”کستہ منتر مار کشتیں“ (باتہ سو مین)

تاریخ: ۱۹۷۶

زاجا ہے : شیخوین

طالب علم کے لئے وارثانہ کلمہ پیشہ مشاوری کران ایا پوز دینے چھٹیں نہ انگ پانچو
پیشہ کا نسب بابت سو میراں چھاپہ متر و پستہ نس علاقہ عتر ادبی سرگزین کین و رنگ اک
پانی کا چھپہ پتہ رود و دست طالب چھپہ تالیف پتہ نس ملکس متر و دست اور

عبد الرحمان قادری

1914, 1915

ترا جیوے : انتہا تک

فادرای صاحب شایسته ریوی کران را می خندیدند که میانه کهنه کهنه
کران بن مشر می پاپ کدومت

عبد الرحمان کونڈو

تاریخ: ۱۹۵۱ء

راجپوت : (کوکر پانچ) سرنگ

کونڈو صاحب چچہ اردو ہنس سستی منی گشت شری پادھی تیرت فرست شیروی کران را مح
چھینے دے ایہ باتن ہنسرا کہ کتاب تیرت ترتیب درت موزر

عبد الرحمان لطیف

زائے : ۱۹۳۲ء

زاجاے : (گواہان) ژوڈر

لطیف صاحبین چھے کاشیہ و نائی اندر غزلو تہ نظمیں ہتیر و نہ مٹر چیمو و نہ و نہ
لو کچن لہ کچن کتا بن تہ مختلف رسالن اندر صحاب تہ سپر مٹر چھے لطیف صاحب
چھو گواہان ژوڈر و کاندادی کران

عبد الرحیم اعما

وفات : ۱۹۱۲ء

مدفن : (ناگہ) بانہال

دیوان عبد الرحیم اعما چھ بانہال بالہ اپاریم گوہ ڈیک شاپریمو کاشیہ زبا اندر
رشتہ دیکھا کو مٹر چھے عبد الرحیم اعما زاد اکس سفید پوش خانہ الش مٹر لاش دلاے اکہ وہ
وہ و ہجہ شہر تہ متوجے تہ گوس اچھن کاش راہا صاحب کر زاونہ چھنہ میلوم تہ چھے
تہنہ زاجاے تہ متوجہ

اعما صاحبین چھے زمش نوی و نہ مٹر دا، مشنوی گل بدن تہ اندر لقص پین زلوڈ
رشتہ بانہ چھے ریت نوی کرنا و لود اندہ پن محمد و می صاحبین صحاب (۷) رشتہ نامہ ہجہ
اند تہ ساس سیمین ستار چھہ

عبد الستار عاصمی

زائسہ : ؟

زاجاے : سری انگر

وفات : سنہ ۱۹۵۵ء

عاصمی صاحبین اوس نے کئی خاص مدد رس منتر لور مرت لیو کھمت انا پور فارسی
 زیبا و سبب اوس پور لور تہ گہ گہ گہ اوس اٹھ منتر نار و نان ر مجور صاحب منور
 پیو پیو تن کاشیری یا کھو لیکھن تہ ۱۹۴۲ء لیس منتر لورن سری پرتاپ کالج کس مشیر
 منتر میں گہ ڈنیک کاشیر با شتہ عاصمی اوس زائے کز گور اٹھ موزوری کر کھت اوس بتہ زیبا
 تصنیفات : ۱۔ "شکوہ" ۲۔ "جواب شکوہ" (اقبالہ شکوہ تہ جواب شکوہ کاشیر تہ جہ)

۳۔ "دیدوا" (شاعری)

عبد السلام ثنائی

زائسہ : سنہ ۱۹۳۵ء

زاجاے : (کرالہ دور زودور) برہنگہ

خواجہ عبد السلام وانی ثنائی محبہ واریاہ کالہ سبب کاشیری یا کھو شاعری کران۔ دسنہ چھ
 یوان زائے سند و کیتہ غزل چھ کیتہ و لو جو الو تہ ورنہ پتہ پن ناو ن تل چھاپہ متی۔ بمو منتر چھ
 کیتہ با شتہ از کل تہ عام لوکن زیو پیو طہ شائے منتر تا لیم چھ محض رسمی بہ چھ پتر کامہ
 کتہ متی زمینداری تہ کران۔ مینی اکھ باتہ سو مین تہ چھن چھاپہ متی۔
 تصنیف : ۱۔ "میراب" (باتہ سو مین)

۱۴۰
عبدالعزیز ہارون

زائے سنہ : ۱۹۱۲ء

زاجاے : (بربر شاہ) شہر پور

عبدالعزیز ہارون چچہ شہر کلچرل تحریک میں لکھنؤ کے مختلف روڈ میٹ یو سی
بینہ ۱۹۵۷ء میں شہر علیا و نیہ آئیہ تہ سچہ ترقی پسند تحریک و نان چچہ ہارون صاحب
شمار تہ چچہ متین افسانہ نگارن شہر میدان میو کاشٹرس میں متز افسانہ نگاری کن ذیت راہندہ
تراف تہ "ہرم" تہ زون چچہ متز کیشتر و اف نو متز پریم امیہ کس لکھنؤ کاسر متز لیکسنہ آہ
امیہ صاحب چچہ کیشترن رو سی افسانہ نگارن ہندو کیشہ افسانہ تہ کاشٹرس میں متز چچہ و متز ترقی
پسند تحریک چچہ و انام چچہ ہارون صاحب مختلف آرٹ گریسی جمائون سیرتو والبتہ روڈ میٹ تہ
انکل چچہ سہ کاشٹرس پادشاہت لکھنؤ علقہ پور دار

عبدالعزیز ہارون

زائے سنہ : ۱۹۲۵ء

زاجاے : (پٹن) ورمل

وفات : ۱۹۹۹ء

مدفن : (خان پور) ورمل

شایب صاحب اوس فوت گوشا پر توہند واریاہ کلام چچہ رتہ کاشٹہ انا پور ورنہ چچہ سنہ
چچا پتہ آہمت کاشٹہ ملا چچہ فاریا پتہ تہ شاپور کاشٹہ و پتہ آہمت اوس اوس زاپر مال
چچا ورنہ و علقہ خان

عبد الغفار فارغ

زائمه : ۱۸۴۰

زاجله : (بیشتر با این سری نگار)

وفات : ۱۹۲۵

دفن : (بیشتر با این سری نگار)

فارغ صالحس اوس لپو ناد عبد الغفار فانی رحمه اوس خواجہ غلام محمد صادق سرشد
مول نمر کاشیہ پٹنمو اوس شاد رومان رشالی تہ نشید پٹنمو کار بار اوس کران فارغ
ساین اوس تہ کور منن کاشیہ ویا کٹو چنن نمونہ کینا لیمچین
۱۰ یوسف زلیخا ۲۰ ترجمہ سدس عالی ۳۰ شرح کلام نور الدین رشتی
۴۰ کلمہ نامہ -

عبد الغفار مجبور

زائمه : ۱۹۱۷

زاجله : (دلال علیہ بقیمت پٹنمو)

مجبور صالحس ورت ۱۹۳۱ پیٹنمو لیجان تہ از نام چپہ پٹنمو : برابر جاری
خصوصیہ آب کاری ہندس نمکس منز ملازم آسنہ کنیز و دہیشہ ادبی معلقہ نشہ
دور اسانچہ ۱۹۴۱ ایس منز پٹنمو گتہ صنہ پٹنمو روڈ کلچرل لیگہ ستور سرگرماسان
والستہ پٹنمو کاہنہ بانیہ سومبرن چنن تہ چننا پٹنمو -

۱۹۶
عبد الغفار مشهور

راجے : ششترین

مشہور صاحب حصہ ۱۹۴۰ء میں طبع شد پیرایہ کران و وقت تندرستی میں کینہہ
۱۹۴۰ء میں طبع شد پیرایہ کران و وقت تندرستی میں کینہہ
۱۹۴۰ء میں طبع شد پیرایہ کران و وقت تندرستی میں کینہہ

عبد الغنی مشہور

راجے : ۱۹۲۰ء

راجے : (سورہ طہ پندرہویں) کو لکھ
مشہور صاحب حصہ ۱۹۲۰ء میں طبع شد پیرایہ کران و وقت تندرستی میں کینہہ
مشہور صاحب حصہ ۱۹۲۰ء میں طبع شد پیرایہ کران و وقت تندرستی میں کینہہ
مشہور صاحب حصہ ۱۹۲۰ء میں طبع شد پیرایہ کران و وقت تندرستی میں کینہہ

تصنیفات :-

- ۱۔ "پوشہ بہار" - ۲۔ "بیل ہزار داستان" - ۳۔ "جنگ نامہ خالد بن ولید"
- ۴۔ "قصہ وزیر مال" - ۵۔ "قصہ ایوب صابر" - ۶۔ "مذابیہ کعبہ" - ۷۔ "موجہ الشوق"
- ۸۔ "پاکستان اور" - ۹۔ "قصہ لعلیں" - ۱۰۔ "پیام انقلاب" - ۱۱۔ "پیام مہلاد" - ۱۲۔ "پیام مشہور"
- ۱۳۔ "پیام مشہور" - ۱۴۔ "پیام مشہور" - ۱۵۔ "پیام مشہور" - ۱۶۔ "پیام مشہور"

عبد الغنی متار

زائمه : ۱۹۲۵

زاجله : شاه آباد دؤر

نیشتر صاب چچه کاشتری یا موش پیری کران، جیال جی این طمانینک فکس
آندر چچه تا یوزم، کاشتری یا موش و آنس سخته آتیه وری پیرلیکین.

عبد الغنی ندیم

زائمه : ۱۹۲۱

زاجله : رونیٹ (سیری مگر)

ندیم صاب ووت ووه فیله پیر پیر ماه وری یه کاشتری یا موش پیری
کران، ورنه تمام حین نیر پیر کاشتری بانه مؤمرن صیاحیم پیر
ندیم چچه از کل کل پیرل اکیده می پیردس و کاشتری موش موش
اسرطه سیردس موه پیر پیر کاشتری کران.

۱۵۵
عبد القادر درویش

زائمه : ۱۸۶۸ء

زاجله : (مخبره بازو) سری نگر

وفات : ۱۹۰۶ء

مدفن : (خالقہ لکھنویہ) سری نگر

عبد القادر صاحب اوس فارسی ملا و کاشتر و پانچویں تیر شاخیری کران دیوان
نہند و زیر طحری است و تاشقند پچھون کاشتر و پانچویں تیر شاخیری کران دیوان
توگ عدالتی اندر ملازم درویش سیمتو اوس و تہ تعین رہن -
تصفیف بدستوی لویف زلیخا (اسعد اندر پچھون ساکن و کتوہ شتہ نادر)

عبد القادر قدیم

زاجله : (دانش لکھنوی) سری نگر

وفات : ۱۹۰۲ء

مدفن : سری نگر

قدیم صاحب اکھ و تہ و ن با تہ حجه "کاشتر شاخیری" اندر درج تہ تہ
صاحب زائمه تہ مدفن پچھون شتہ پانچویں تیر شاخیری کران دیوان
بیا پچھون پانچویں تیر شاخیری کران دیوان

عبد الکرم

زائده : ۱۹۲۰ء

زاجاے : (رازداں کوچہ فتح گد، سرگودھا)

فقیر عبد الکرم چچہ صوفیانہ شاعر ہی کران رہیشہ جھین جلد ساری عبد الکرم
صابن کلام چچہ مجلس بنیر اندر گوندہ لوآن تہ یہ کثیر ہاتھ تہ و وقت چچہ تہ چچہ
تقریبین سوئے بچاپ سید مت
تفنیف : در گتھ وحدت (شاعر سوہرین)

عبد الکرم پروانہ

زائده : ۱۹۲۳ء

زاجاے : شہرین

پروانہ صاب چچہ لہ کچا پڑھتے شاعری تہ گوندہ نگ دلدادہ او سمیت تہ وانیہ
کالیہ پچھڑ چچہ پانہ تہ تہ ارومان - گرگ بار موصوم چھیکین سپڑ پینہ کچہ چھیس
لہ کچہ سپڑ سرکار و طاز متھہ کچہ فی سپر تہ

عبدالمجید سائیکہ

زائے : ۱۹۱۷ء

زاجاے : اندرستان (سری نگر)

سائیکہ صاحب چچہ ۱۹۴۰ء پہلے کاشتری پانچھوٹا پوری کرانہ امارا پوز پینر
کاٹہہ بانہ سو مین جین تہ از نام چچا پو مٹو۔ ودوز چچہ کیٹہہ وری بڑوہشہ بطور
کان لیکچرر پینشس گورنٹ۔ اسمبلی ممبری با پتھ تہ لوڈن اکہ پھر الیکشن امارا پوز
کامیابی سپر س نہ۔

عبدالودود

زاجاے : سری نگر

عبدالودود صاحب کرزاوتہ کرگو سیمہ عالمہ شفقہ پانچھوٹا پوری کرپنہ تہ ونچہ نہ چچہ
ادہ ہند دین مولوٹم۔ البتہ دیان چچہ نہ سری نگر سے اوس روزان۔ عبدالودود صاحب کلام چچہ
زبانہ زبانی حیدان تہ سٹھاہ کم چچہ چچا پی صدر شس اندر۔

عزیز خان

زاجاے : (بائیں بالائی) وریل

مدفن : (بائیں بالائی) وریل

عزیز خان صاحب اوس پور ناو عزیز الملہ خان رسہ کزادہ گویشیہ عالمیہ تہ
بیچینیہ مولوم عزیز الملہ خان صاحب طرفہ خانیہ صاحبہ والدہ متوئنہ مشنوی ہی مالہ ہندو
کیٹہ عزیز الملہ صاحبہ

عزیز درویش

وفات : ۱۸۹۰ء

عزیز صاحب متعلق چچہ بڑے یوت مولوم زیرہ گو ۱۸۹۰ء اندر رحمت حق اٹھند
کم کاسہ کلام چچہ غلام محمد نور شہر کتب فروشن چچاپ کر نوڈ مت ر

علی محمد شہباز

زاسنہ : ۱۹۳۹ء

زاجاے : (دش چھ لکڑ بالائی) ہندو

شہباز صاحب چچہ کاشنہ شیرنہ واریاہ کالہ پٹھان چچہ شاد ورنان و ورنان
بہنہ پٹھان چچہ منرا حبیبہ ورنان ورنہ چچہ نہ پٹھان کاشنہ بہنہ سونہ بن بیتہ شادی
کر مرنہ شہباز چچہ تالہ پٹھان شاد ورنان شاد ورنان

علی محمد لوان

زاسنہ : ۱۹۲۴ء

راجاے : (دروہ گن اسری گن)

لوان صاحب مہیچ کاشیرس نے اردو مہس دوشو فی زمانہ منہ لیکھان "ڈراما" میں
 مہس پتہ پتھس ساہنہ اکیڈمی الوارڈ ٹورنٹ میں ٹیکم گورڈی منڈر ناول "مات" کاشیرس
 منڈر کاشیرس پتہ پتھس سوہیت لٹریچر الوارڈ حاصل کر ست را کہ اردو ناول میں کاشیرس
 پتہ پتھس نے اکھ ناول "اسی تیر چھالان" لکھ چھ منڈر اردو تیر کاشیرس پتہ پتھس واریا ہریلو
 تیر سٹیج ڈراما لکھ چھ تیر ٹیکوڈن ڈراما لکھت دھارا، چھن کاشیرس منڈر ٹورنٹ ڈراما
 مشوڈان پتھن مقامین منڈر تیر چھن ریاستی کلچرل اکیڈمی ہندوستان میں حاصل کردہ منڈر
 "مات" منڈر لکھت ہنا ونگہ ڈرچیر کاشیرس فیچر فلم میں ہندوستان کا لکھت اسوی لکھ چھ منڈر لوان صاحب
 چھ از کل کلچرل اکیڈمی منڈر ڈی سی بکری ٹی تیر امیر ہندوستان اوس ریڈیو کاشیرس منڈر سلطان
 پتہ پتھس سوہیت لٹریچر الوارڈ حاصل کر تیر پتھس چھن روٹک دور تیر ٹورنٹ

تصفیات در

"اسی تیر چھالان" (ناول)

"مات" (گورڈی منڈر ناول میں تیر چھ)

"سیا" (ڈراما)

"مکت دھارا" (ترجمہ)

عالم ترالو

زائمه : ۱۹۱۶ء

زاجله : ترال

وفات : ۱۹۵۲ء

مدفن : ترال

عالم صاحب اوس اسیل ناوا سدا نشہ کا ترو - کاشتری یا سحر اوس شامیری کران
نہ کلام چھیں لہ کین فہ کین کیا بن اندر چھاپ تہ سید مت رعالم صاحب اوس پیدیشہ
کینز کا ندر تہ افہ ستر ستر بینہ علا فک ستر تیغ - دیان وانشہ ہرشد و صرف ۲۷ بہار
وہ چھپتہ اس خبر کیا ز جان منس پہچہ تہ لائن کر ہرک وہ عہد ترالہ چھپہ دفن -

غلام احمد آجمر

زائمه : ۱۹۴۵ء

زاجله : (علیہ خیال صاحب) دوس

آجمر صاحب اوس گہ ڈ گہ ڈ اردو یا عہد لیکھان انا پونہ جلد پہ چھپو کاشتری
کین تہ وہ ڈ چھپہ کاشتری یا عہد شارتہ و نان تہ نثر تہ لیکھان پیدیشہ کینز چہ وہ ستارہ
اوس شتر کا نشہ شارتہ ممبرن بتیر حصہ و لیس تام چھپہ مقرر

علامہ احمد امین

زائسہ: ۱۹۲۸ء

زاجاے: (ممتازی پور (سونہ دور) جس کے درمیں

علامہ احمد امین صاحب چھ کاشتیری باطورت امیری کران و دہمہ مجاز پستہ

چھ کتابیں ہندیس عکس مشر

الکنت

علامہ احمد بشیر

زاجاے: (ممتازی پور) سری نگر

علامہ احمد صاحب اوس بشیر تخلص دیان ۱۹۳۰ء ہیوہ گور حمت حق گوہ

گوہ طرین ڈاک خاں اندر بطور چھپائی رسالہ نام تہ وائے ہندین ہندین گریں

اندہ اوس محکمہ جیکلاس اندر ہندیہ رینجر مارمہ کران۔

تصنیف: قصہ قمر الزمان (ترجمہ)

فصل دوم احمدیہ

زبانہ: ۱۹۲۹ء

تراویح : تراویح شریف

دکتر صاحب صبح بخیر و شادی با کمال احترام از سالک ریشتمند خوش زمیندار ق.

لَحْيَانِيَّة

[illegible]

غلام احمد شاہ

زائستہ: ۱۹۳۸ء

نہا جاوے : دفعہ اول پریکٹک

عالمی مجلس کے سٹیج پر کان کن شہر میں شہری کران و خوشنما ہائے

تمام محبت و نیکی کا ترنہ تیرے دم میں ہے چاہا ہر
ان کی حمد کے دیہات سدا رس منزل

تکامل کران۔

زاجا ہے : (حُبُّ تِلْ) سری نگر

[illegible]

سرود : کلام فاضل (پانچویں حصہ)

روفت تہ دینہ وں ۔ سارے چین

گل دستانه فاضل - ساغر منتی -

یکنان۔ نو گیارہ۔ کوہی کا پتھر۔

توازنہ میں یہی کوز کمالہ کوز۔

زبان: سنہ ۱۹۷۰ء

تراجمہ : (خانیوار) سہریانگہ

گاش حاصل و آنکه در این ایام که در این شهر با عظمی شایری کردن -
 انعام چنین نبیند که بانه با نمون بران چنانچه بیشتر کالس سرگرم سیاهی کاری کن
 اسنجه پسته و چه در این صرف پندش پیشین یانه و کالشی کن او کشت اگر لطف چنین بمل
 با سخته الکشن تر او کشت فکر کاسی با سید نه و او را به منزلیس قومی مشایخ پسته
 و در این سینه ان چه تنقحه منز چنین کاشتر ح نایند که کرم تر

12/1/1940

تراجلے : سرقانگر

مقبول صاحب محبت و یا طهورت پیری کران تہ افر چھ پینڈی باتو سو مہر نہ نہ چھاپہ نہ
نہ اوس واریا ہنس کالٹ کسٹنٹ کمنٹر نہ دس جو بدس بیہ تہ کلام کران رود نہ چھ پینڈی
گوشت

غلام احمد، مجبور

زائستہ: ۱۸۸۶ء

زاجا ہے : میتھی گوم

وفات : ۱۹۵۳ء

همچو در صحن این استادی تا لایم پیوسته با به صاحب تیر و دستاد عاشق صاحب
نشر حاصل که خیر تو تمیز پیوسته گوشتی بن پیر و خجابه را تیر میخیزد او خوشش او کسی تیر نیاید
و این چه خبر خدای تو سپهر پدید میآید تیر سپهر میخیزد ماس و خیر ملایم بر تیر میخیزد
گوشتی در از او میخیزد

[illegible]

غلام احمد و ارشد

زاجا ہے : اے بیٹے کو کہو کہ

نشان می دهد که پیش از این در ایران کتابی به نام "تاریخ و جغرافیه ایران" نوشته شده است که در آن کتاب نیز به همین موضوع پرداخته شده است.

فصل حسن الخطاب

۱۳۱۱

زاجاے : یافیر

انقلاب صاحب شریعت و پادشاه و زمان منتهی شد که صفت پادشاه و حاکم را از او
 کشید و در زمان انقلاب صاحب و پادشاه را کام چرخ زمین که بر زمین است و بر سر

مقام حسن تسکین

1944

نہا جائے : حاجن سیدہ و دور

علامہ حسن تسکین صاحب مجھ تو جوان بے شہرت امیر تیرا افسانہ لکھ دیکھے کمال و شہرت
ایک جہاں الایلو تو تیرے جھین بے زلفن افسانوں پہنر لکھ سومیرن "حارر کے تانقہ" نامہ چھپا پیمیر
تصنیف :- "حارر کے تانقہ" (افسانہ سومیرن)

غلام حسن گوندی پور

زائیدہ : ۱۹۲۵ء

زاجاے : گوندی پور دوسر

غلام حسن صاحب چھ گوندی پور کیو بھگت باندہ وائیدہ کاشنری مشنری وائیدہ
وڈی پوہ مرکیبھان رشتائی پوری غلام حسن کیشہ درانا تیر پور پور پور پور پور پور
پیشہ نویس آبائی پیشہ پور پور پور

غلام حسن مضراب

زائیدہ : ۱۹۲۳ء

زاجاے : شہرین

مضراب صاحب چھ ۱۹۵۵ء پچھ کاشنری مشنری پوری کران گوندی پور پور
مشفق تھلش سرکار گوندی پور پور پور پور پور پور پور پور
اچھ پور پور پور پور پور پور پور پور پور پور

غلام رسول آزاد

زائسنہ: ۱۹۱۵ء

زاجاے: (پادشاہ بدغ کوس) سری نگر

آزاد صاحب اوس کاٹھیری باٹھوٹا تیری کران۔ محکمہ جنگل انس اندر اوس بختیہ
ریشمیر گام کران۔ آزاد صاحبن کم کاس کلام چھ چھاپ تہ سپدست

غلام رسول دلنواز

زائسنہ: ۱۹۲۷ء

زاجاے: تار شریف

دلنواز صاحب چھ کاٹھیری باٹھوٹا تیری کران۔ پیشہ کنو چھ دکا نڈار۔

تصنیف: کلام دلنواز

نظام رسول ستوش

زائسنه : ۱۹۲۹ء

ترجمہ : (چکرالحمید) سری نگر

ستوش صاحب چچہ کاشتر ستاشیر تہ نشتر نکارہ گنہ گنہ چچہ اور دو پانچ تہ لیکھا
کیشتر کاشر اور "کاشتر حب" ناوگ ادبی رسالہ کاشان لیس اور ستاشیر پانہ نہ وائتہ
کچھ جلد سہ بند کو ۱۹۵۲ء پچھتر وائتہ کاشتر پانچ لیکھا۔

رائو دلہ بندس قومی متاشیرس متشر نہ چچن کاشتر نہ نمایندگی
کر متشر کہ در بخیر کاشتر ملہ متشر رائہ ہندی اتھ اسوامی ایکھمتی ستوش چچہ پایہ لکھ
مطہور تہ اتھ خوش متشر متشر چچن داریاہن ملک ہند دور کو دست۔

"بے سو کہ راج" چچہ پچھتر شمار سومبرن اتھ ساہتیہ اکادمی ہند

ینامہ تہ۔

غلام رسول شیوا

زاجاے : گامڑ

وفات : ۱۸۷۶ء

مدفن : گامڑ

غلام رسول ناو تہ شیوا تخلص شیوا صاحب اوس فارسی علامہ گامڑی پانچو تر
شاہروان حسن شاہ کھنہ میاں اوس مول راہنہ کتاب پچھنے "مجموعہ شیوا" شیوا
صاحب زکینہ چھینہ مولوم تہ تہ پیکر اہند و حالات زندگی در بیان سپہ ہند۔

غلام رسول غازی

زاکینہ : ۱۹۴۴ء

زاجاے : شیوین

غازی صاحب چھپتیری کران پیشہ کنوچہ پنہ علاقہ اکھ جان تہ

تاکوں شیرا منہ پوان

غلام رسول مشتاق

زائے سنہ : ۱۹۲۳ء

زاجاے : (پنگلن) پلودم

مشتاق صاحب زادہ پنگلن تہ ازکلی چھ کینت یا رستہ پگرو زمان رکاشہ
علاوہ چھ اردو پانچو تہ شاعری کران بہینتہ کنواوس وہ ستاد تہ ازکلی چھ پینس
پہچہ۔

تصانیف :

- ۱) تارہ دووہ - ۲) وحیم بل - ۳) طرز مشتاق - ۴) تارہ چین -
- ۵) عشقہ تار - ۶) چھلے - ۷) اکون - ۸) اسرار مشتاق -
- ۹) منتر ہوش بہہ ہوش -

غلام رسول نازکی

زائے : ۱۹۱۰ء

زاجلے : بٹلور

نازکی صاحب مجھے بذاتی بٹلور ٹیک ایلیڈ وہ ذوق و شوق واریاہ کمال سہری لائے
 لب ان - آؤ ہند کہ کچھ تہ گدستی منز گزریو منت تہ امی سببہ بنیس اے عظیمہ عجمانہ بنے
 ام طعن روہین ہندیں تنہا ہس بیٹھ ماستری کر فز - لوکی مکتو مکتو و ن پر زک سیلیم
 بجاری تہ کر ن منشی فاضل منشی عالم تہ ادیب فاضل امتحان پاس تہ ستر کورن انگریزوں
 منز فی لے تہ۔

۱۹۴۳ء یس منز یس رسالہ تاجیمہ ہند محمد "تسلیم عبیدہ" نامہ کہ ان
 اوس نازکی صاحب اوس تنیک مدیر۔

۱۹۴۸ء یس منز بنورید لوکتیک ملازم تہ آخر نسید بدو گرام ایگریکچر
 ستر حرمیت برطانیہ - کہتہ کال گزہتھ لوک فیلڈ ستر مے آرگنائیزیشن منز ہفتہ
 دار اخبار چینک ایڈیٹر تہ - یس گویر اخبار پور دفتر تہ و طبعہ تہ ستر بد تہ نازکی
 صاحب لوکتیک تہ دار اخبار ستر تہ اندر۔

کاشتر زباقرندی یا کچھ چھس واری تہ اردو زبان پچھ تہ یوہر عزوہ رگہ ڈ
 گہ ڈ ۱۶ ک و منتر لیکھنہ پستہ پشور پشہ ماجہ زب کون تہ آتھ منتر جین پشہ رباہر نوہر
 "منرو نامہ" اچھاپ کر منتر اکھنڈ اردو کاویچ گہ ڈ پشہ سوہن "دیدہ تر" چھ
 سہ شاہ بردہ شہ چھاپ گامہ تر۔

اچھ منتر ماکھ لہ کٹ کتاب "روح غنی" تہ چھ چھ پشہ نازکی صاب
 چھ منتر و منتر تہ لیکھان۔

۱۹۷۴ء یس منتر اس کیچل اکھنڈی ہندو طرفہ فلکھ عاکر تہ نازکی صاب

چھ کینہہ وری بردہ شہ رچ تہ کوہ رعت۔

تہ پشہات:-

"منرو نامہ"۔ "روح غنی"۔

"دیدہ تر"

غلام قادر سائیل

زائسہ : ۱۸۸۹ء

زاجے : (طاروٹ) سرخانگر

وفات : ۱۹۵۴ء

مدفن : (طاروٹ) سرخانگر

سائیل صاحب اوس کا شریعہ پابکھوٹ شیری کران۔ سپہریدہ اوس ہمیشہ غزل
منقبت نہ ہجو اوس لیکن ان چلن اوس پندرہ وقتہ کس حاکم سلام شاہس نہ ہجو لیونکھت
بیتحد پیچہ تمجیل تر لڈو۔

غلام قادر مجروح

زائسہ : ۱۹۲۳ء

زاجے : نذرانہ شریف

مجروح صاحب چھ دریا کو کالہ پیچہ کا شریعہ منتر شیری کران نہ پنیو کھ پانیہ
سوہرنا نہ چھین چھاپہ منتر ہمیشہ کچھ ستر کام کران مگر بونک لیونک نہ چھ پانیہ
سہٹا شوق۔

تعلیم : ”مباح مجروح“ (شیری)

غلام محمد بیٹ گلزار

زائیدہ: ۱۸۳۹ء

زاجلے: بی ہوم دوسر

گلزار صاحب کئی کاشتیں میں مشغول رہے تھے مگر لیگان پیشہ کنز مجھ زمیندار، امیر
داریاہ بانی کئی کئی کھیتیں اقامت میں کاشت

تصفیات:- "غلام گلزار" (مجموعہ) - "شاہ یوسف"

"کریسو کوڑا"، "جنگ نامہ خالد بن ولید"

"غزلین ہذا کھ دیوان"

غلام محمد حنفی

زائیدہ: ۱۸۶۹ء

زاجلے: سوپور

وفات: ۱۹۳۷ء

مدفن: سوپور

حنفی صاحب کئی کاشتیں میں مشغول تھے مگر لیگان پیشہ امیر علاء حسین کاشتیں میں شادان
امیر حسن تھے تارک مشر اگر دیوانہ کئی کئی کاشتیں میں مشغول تھے لیکن
تصنیف: در مشنوی صبیہ قاتلان

۱۹۸

علام محمد رشاد

زائستہ : سن ۱۹۲۲ء

زاجاے : مائیم مری نگر

وفات : سن ۱۹۶۹ء

علام محمد رشاد اگر لاپرواہی سے نہ تھیں شاعری کرنا کیجہ ڈری بیٹے لاپرواہی سے نہ تھیں
و نہ آہن بیٹوں کیساتھ سو گریں تو کمالی خوشی کے لئے شاعری کرتے رہتے اور ہمیشہ کلمہ پور
امان پر دست و پا نہ تھیں پور ٹوبہ پور میں رہتے رہے

علام محمد زلف

زائستہ : سن ۱۹۵۴ء

زاجاے : زائر شریف

وفات : سن ۱۹۷۷ء

مدفن : توبہ شریف

زارح صاحب اوس اصحاب نام علام محمد تہ ذاتہ باندے خاندان زہر خدائے سنو گری
مقتول زارح تخلص رکھتے علام اوس اردو تہ فدا کی زبان فرزند تہ شاعری کران مائیم
سنہ ہمیشہ کام چھاند تہ آہن و آری شریف

علام محمد بشاد

زائسہ: ۱۹۳۸ء

زاجاے: (دو بیٹوں) اسلام آباد

علام محمد شاہ صاحب کا نشریں منظر نظم کہو نشر وہ شوقے چیر لیکھان لہ کچا ریاتیہ
پچھے پچھے شادمان دو عمت تہ فنیو اکھ لہ کٹ بانہ سو برن تہ پچھن شایہ کٹ مثر
زکمل صاحب اسلام آباد و گری کالج منظر سڑی جڈ پ و فیر

تصنیف: ۱۔ ”تنبہ فاران“ (شاعری)
۲۔ کلیات نامہ

علام محمد غمگین

زائسہ: ۱۹۴۳ء

زاجاے: (دارو پچھ منہ واری) درمل

غمگین صاحب کی اکھ بانہ سو برن ”ریہہ تہ سر یہہ“ چھ حال حالے جھاب گاتر
ریاستی کچا لکھ لکھی پچھیں اکھ پچھ نیامہ دیشیت غلین چھ لوجوان کا نشر لوشا پڑو
منظر تہ نہ یاد تو چھ غزلہ و نال سر کاتہ و ملازمتیں نورہ اسر کھ چھ سجا رتھ کران

تصنیف: ۱۔

”ریہہ تہ سر یہہ“

غلام محمد مکین

زائسہ : ۱۹۰۶ء

زاجاے : (شورگر و محلہ) سوانگر

وفات : ۱۹۷۲ء

مدفن : (شورگر و محلہ) سری نگر

مکین صاحب چچہ کاشتری پٹنہ و ادیاء غزل تہ لغت لکھنؤ و ایلوڑ تہ تہنہ جھینہ باصا پٹنہ
 پٹنہ کا ہتہ شاعر و مہرین شایع سپر مہر مکین صاحب اوس میدیکل و پیاٹمنیج ایسبولنس
 گڈوی حیدوان تہ رشائن اوسس نہجور صاحب اصلاح دیوانہ

غلام مصطفیٰ شاہ

زائسہ : ۱۸۷۲ء

زاجاے : ثرار شریف

وفات : ۱۹۱۳ء

مدفن : ثرار شریف

مصطفیٰ صاحب اوس کاشتری پٹنہ و رشائر و غزل پٹنہ اوس ثرار شریف کد
 پیر زادہ اندر پیندا و پیر بیتن رشائر و مصطفیٰ صاحب چچہ کاشتری پٹنہ و لغت
 تہ غزل و رشائر دیان مصطفیٰ صاحب چچہ اکھ بیاض تہ لکھنؤ و ایلوڑ و جھینہ پٹنہ

وفات : ۱۹۶۶ء

خواجہ صاحبزادے زکریا خان صاحب نے کئی کئی نسخہ لکھے ہیں۔ ان میں سے ایک نسخہ جو فیاض خان صاحب نے لکھا ہے اس میں ہے "تتمت" ایک سو و چھ سو تین سال اس شخص نے تیرے شریعت و فرائض کو چھ سو تین سال تک پڑھا ہے۔

غلام نبی آتش

زبانہ: ۱۹۷۹ء

زرا جاے : (مخفی) انتہائی

علامہ نبی اللہ صاحب رحمہ اللہ نے لکھا کہ تیرے نشتہ تیرے بیٹے کا نام ہے سو مہربان
بتیرے بھتیجے کو تو انعام بھیجا ہے پھر یہ پیشہ کنز بھیج دے ستاد میں ہے زیادہ پسند ہے تحقیق سو مہربان ہو
کہ بزرگ تلمیح کہ وہ کلمہ گوئی ہو سو عنقریب چھاپ سپرد یہ ہفتہ بابت سو مہربان "زول امارات ہند" ہے
حال حال چھاپ گزیر۔

تصنیفات : ۱۔ نزولِ امان ہند (شاہنومبرن) ۲۔ تعلیمات (چھاپس قلی)

۳۔ تلاش، (تحقیقی مضمون، ہنر نویس، چھاپس تل)

۴۔ کثیرہا مینترہا (شروہن ہندی بابۃ)

غلام نبی بابا

زائسہ : ۱۹۶۷ء

زاجے : (کوئٹہ) سرپرست

غلام نبی بابا صاحب چھ کاشتکاری افغانی زکات ہنر تھ پیر سستہ و اٹھ عقولان
یہ وہ وقت نیستیں کچے کال کور اٹا لو علا و چھ اٹو کینہ ریڈ لو خاکہ تہ یکا جیتہ بابا صاحب چھ
ریڈ ایک تہ سیکٹ اکھ جان اد اکار تہ و ز کس چھ ریاستی جھکے اٹلا عا شہر ہند
کچور ریڈ سستہ و البستہ

غلام نبی تنویر

زائسہ : ۱۹۶۷ء

زاجے : (سر ایبٹ آباد) سری نگر

تنویر صاحب چھ کاشتکاری باٹھ لو وری پیر شیری کران گامتور اڈکل چھ
جھکے سری علی پور منتر گامتور کاشہ باٹھ پیر جین نہ اندام شالی گامتور

غلام نبی جوہر
 زائستہ : ۱۹۳۰ء
 زاجاے : سوپور

غلام نبی جوہر صاحب چچہ واریاہ کالہ سیٹھیہ کاشٹری میں منتر شادی کران اما پوند وندر
 تھین تہ پندر کاٹھہ بانہ سوہرن باند تہ اودنتر جوہر چچہ تا کپہر ہندس حکمٹس منتر
 وکستاد۔

غلام نبی خواہ شدل
 زائستہ : ۱۹۳۶ء
 زاجاے : جالمن سوہنہ وور

خواہ شدل صاحب چچہ واریاہ کال کاشٹری باٹھوٹ اپری کران تہ منتر
 لیکھان گوہرٹ۔ الگ باٹھو تھین نہ وندر پندر کاٹھ کتاب جیہا پندر خواہ شدل چچہ
 ہمیشہ کنو تا جہر۔

غلام نبی خیال

زائستہ: ۱۹۲۶ء

راجا سہ : دستار احمد سہری نگر

خیال صاحب چھپکا گشتہ شاعر تھے۔ دس تین نام چھپے اور ستر تیرے شاپور ہونے
 تھے۔ شمس منتر لکھا ہے کہ شمس منتر گشتہ شاعر تھے، ناواو ستر لکھا ہے کہ
 ۱۹۴۵ء میں شمس منتر سہری اکید می ہندو اڈا تھے، آگے پیچھے اوسس امیر ہونہ ریاستی
 اکید می ہندو نامہ تیر دتہ امت۔ اکید می ہندو اڈا تھے تیر تھیں کیتھینی تیر تہیب و تیر منتر
 کیتھس کالس شمس منتر اخبار وطن، کہ تیر تہیب تیر تھیں اخبار اردو اخبار، اخبار، کہ تیر اخبار
 محمد، تیر گزین، تیر کہنگ پوش، دس لن تیر، ادارتی مجلس ستر تیر چھ والبتہ
 رودت کیتھس کالس اوس ریڈیو ستر تیر ریاستی کلچرل اکید می شمس منتر گرام کران۔ ۱۹۵۸ء
 یس منتر آد حضرت اب کیس کس سلسل منتر جیل سوزنہ۔

تصنیفات :-

رہا عیات عمر خیام -	(شاعری - ترجمہ)
پرواکاشش -	(شاعری)
زنجو ہند ساز -	(شاعری)
یاد بقا -	(پوٹیکالک ترجمہ)
گشتہ شاعر -	(مقالہ)
سام نامہ -	(ترتیب و تہیت لکھن کال بلین سام نامہ)
حمود گامی -	(ترتیب و تہیت کلام حمود گامی)

غلام نبی دلسوز

زائے : ۱۹۱۶ء

راجاے : (نٹ پور) سری نگر

وفات : ۱۹۴۱ء

دفن : (نٹ پور) سری نگر

دلسوز صاحب اوس کا شعر ہے یا شعر شاعری کی ان تہ ڈرنا ایچان رہی جیہ کہ دیکھو
 کا شعر ڈرنا ڈرنا لیسو لیسو ڈرنا ڈرنا لیسو لیسو ڈرنا ڈرنا لیسو لیسو
 ہمیشہ لڑکوں کو دیکھو لڑکوں کی شکل تہ چھکھک پاتھو و جھمکھمک اس تہ

غلام نبی شاہ کر

زائستہ : ۱۹۳۵ء

زاجاے : (تذکرہ لکھنؤ) بارہوی (سری نگر)

غلام نبی شاہ کر صاحب چچہ کا کشتہ ریاضی و فاضلہ افانہ لیکھان تہ افانہ لیکھان
 اُمیر تہ ریاضی و فاضلہ چچہ کا کشتہ ریاضی و فاضلہ افانہ لیکھان تہ افانہ لیکھان
 افانہ لیکھان چچہ کا کشتہ ریاضی و فاضلہ افانہ لیکھان تہ افانہ لیکھان
 غلام کران۔

غلام نبی شاہ کر

زاجاے : (تذکرہ لکھنؤ) بارہوی (سری نگر)

غلام نبی شاہ کر صاحب چچہ کا کشتہ ریاضی و فاضلہ افانہ لیکھان تہ افانہ لیکھان
 اُمیر تہ ریاضی و فاضلہ چچہ کا کشتہ ریاضی و فاضلہ افانہ لیکھان تہ افانہ لیکھان
 افانہ لیکھان چچہ کا کشتہ ریاضی و فاضلہ افانہ لیکھان تہ افانہ لیکھان
 غلام کران۔

غلام نبی فراق

زائسنہ : ۱۹۲۶ء

زاجلے : سری نگر

فراق صاحب چھوڑا یاہ کالہ پچھو کاشتری یا پھرتا میری کران رکھ کئے چھو نشر تیر
لیکھان - از نام چھوڈا کاشتری کلاسیہ تو میرن بتیر الگ یا پھو چھاپ سپر تیر فراق صاحب
اوس سچا ہنس کاشتری تا کبھی تیر دس واکس مقرر لا میر بریت سندن عمہ دس پچھو کاشتری کران
انگریز و سس مقرر ایم اے کرنہ پتہ لوگ لیکچرار تیر پتہ سس ایس بی کالج ڈوٹی کالجس مقرر
ادبی سرگرمین و سبجا و سس مقرر چھوڈا کاشتری سچا ہ حصہ فراق صاحب پچھو کاشتری تنقیدی
مضمون تیر لیکھو تیر

غلام نبی گوئی

زائسنہ : ۱۹۲۷ء

زاجلے : جھڑواہ

گوئی صاحب چھوڈا پچھوڈا اردو کاشتری پراپالو تیر پتہ دواہ وری پراپالو
کاشتری یا پھرتا میری کران کاشتری مقرر چھوڈا از نام پتہ کاشتری با تیر کاشتری پتہ
شایع کاشتری

ضلام نی کوہر
 ناسنہ : ۱۹۲۳ء
 راجستھ : نڈرا شریف

کوہر عابچہ گائے تر یا شکر تر تو یہ کھان تہ نظم تہ رولستام چین زناوہ "خرم"
 تہ "میل" لہجہ تر چین پچھ لیا تہ لکھل اکھیری پند میں تہ تر تو چینس۔ اکھیری
 پند باچہ چین "کلیات عارضی" تہ ترتیب و ترتیب کوہر پچھ کیتہ و در لکھ پچھ کیتہ
 کلچر آؤ کھانہ رشتہ تہ مدد پند گائے تر چین اکھیری پند باچہ لکھش تہ لکھش
 ایاؤ کھانہ لکھش تہ راکھ پچھ فارہ پند ج پندس عابچہ پچھ کھانہ
 کلچر اکھیری لکھش گائے تر کھانہ پند و ان پند گائے تر پچھ کھانہ اکھیری پند

مجموعہ

تصنیفات :-

"خجیم" (ناول)

"میل" (ناول)

"کلیات عارضی" (ترتیب و ترتیب عارضی کلام)

غلام نبی مایک

زائسہ: ۱۹۱۸ء

زادہاے: گجرات (گجرات)

میل صاحب گجرات اور غلام نبی مایک کے تعلق مایک اور گجرات کے درمیان
 واپس آنے کے لیے ترقی پزیر و ترقی پسند خیالات کے تحت گجرات کے لیے
 گجرات کے لیے ترقی پزیر و ترقی پسند خیالات کے تحت گجرات کے لیے

غلام نبی ناظر

زائسہ: ۱۹۲۳ء

زادہاے: گجرات (گجرات)

ناظر صاحب گجرات اور غلام نبی ناظر کے تعلق گجرات اور غلام نبی ناظر کے تعلق
 گجرات کے لیے ترقی پزیر و ترقی پسند خیالات کے تحت گجرات کے لیے
 گجرات کے لیے ترقی پزیر و ترقی پسند خیالات کے تحت گجرات کے لیے

تصنیفات:

(شاعری)

”دیوان ناظر“

(تہذیب)

”کاشت شاعری“

(شاعری)

”واری و اجماع“

دو کتاب اردو زبان میں ”کاشت شاعری“ (ترتیب و تہذیب کے تحت)

(مجموعہ)

کاشت شاعری

وَأَذْهَابُ حَبِيبٍ أَلَمْ يَجْعَلْ لَكُمْ شُرَكَاءَ كَذِبًا إِنَّكُمْ تَقُولُونَ وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا إِلَى قَوْمٍ نَذِيرًا مِنْ دُونِ الَّذِي بَارَأْنَاكُمْ مِنْ صُلَىٰ وَإِنِ اسْتَفْزَعُوا مِنْكُمْ لِصَلْحَةٍ أَسْرَعْنَا وَمِنْ دُونِ الْمَوَدَّةِ الْكَافِيَةِ قُلْ فَأْتُوا بِبُرْهَانِكُمْ إِن كُنْتُمْ رِشْقَافًا

غیاث الدین

زلیجہ ہے : روپیہ دکن

وفات : ۱۹۳۴ء

مرفق : روپون

تجارت حجاب اوس کا شریک بن گئے اور ان کے لئے ہندوستان میں تہذیب و تمدن کی بنیاد پڑی
حالانکہ مجھ پر دستیاب روایات مصطفیٰ سے پہلے کے ہیں مگر سید خاندان اوس تہذیب و
ملک چھین رہے تھے عزت و عظمت و قوت

فاروق مسعودی

زائستہ : ۱۹۵۰ء

زاجاے : سری نگر

فاروق مسعودی چھ نو جوان کاشتہ زراعت لگا کر اگرچہ اس کے کال اکتھ ماہین
متر قدم تھا و مریس کو اما پور تھ قلیس دقتس متر چھن افسان ہندا کہ جان تیدا لویو کھت
پینینہ تا پسر زیشہ قانی پد تھ چھ اذ کل قلم انبی جوڑے لیکنا ہس متر ہدا ایفہ کا ئی متر
تر سبھہ حایل کران۔

فاروق نازکی

زائستہ : ۱۹۴۰ء

زاجاے : بند پور

فاروق صاحب اوس گھڑ گھڑا دوا پٹھ لیکھان لیا پور دوا پٹھ گھڑ گھڑا گھڑا پٹھ
تر شروٹان۔ ازل چھ سری گھڑا پٹھ وین سیشس متر کام کران تر امہ بر دہنہ صحن کلچیل
اکید عجی تر دوا پٹھ تر متر تر لکری کر متر پٹھیل وین کامہ تر تر بیت حاصل کر تر پٹھ چھ پٹھ
بیت تر لکرت۔

قدار اجوری

زائسنہ: ۱۹۵۱ء

زاجاے: بھروٹ راجوری

فدا صاحب اصل نامو چچہ عبدالرشید بیچہ چچہ اردو تہ کا شہرہ شہزادہ بانہیں
مفتی نثر لیکھان تہ شیری کران۔ ۱۹۵۹ء بیچہ وولش تالیسمہ بندس محکس منز وہ تاد
سید حقیتہ کام کران۔

فرحت گیلانی

زائسنہ: ۱۹۳۶ء

زاجاے: (مدین صاحب) سری نگر

پوڑنا دھیس محمد اپن گیلانی فرحت اما پوڑا دنی حلقن منز چچہ رقت گیلانی ناوے دیوہ
فرحت صاحب چچہ اردو علاوہ کا شہرہ منز تہ شیری کران تہ نثر لیکھان رنو درلہ منز لیس
قوی مشتائید پچہ مدی بیچہ پوڑا کیس قوس بیچہ پدان چچہ تہ منز تہ جین اگر لہر کا شہرہ
نمائندگی کر منز فرحت چچہ مرکزی حکمے الما عالتس منز ملازم۔

تصف: "بالو تہ بیچہ اپنی تہ موریت" (مشر)

145

زاجا ہے : (تلیہ گوم) درش

اصل ناو تجویس علی محمد میر فیاض تخلص نہ تیار کامیاب اس نہ کہ میر محمد چارلس

فیاض تیل کا گھروان۔ فیاض صابن چھینتر تیر لیکھان تیر نظم تیر۔ میرٹک پاس کرنہ بہتہ چھ
تا کہ بہتہ میں عکس مشردہ ستاد لوگ مت۔

قادر صاحب کفایت

زاجاے محضربل

وفات: ۱۸۸۲ء

مدفن : حضرت بل

فأورد صاحب السان اويس كيشيه بنده متخلص رحمه الله ز اوشيه بنده صوفي شاعر رحمان دارنده

گزشتہ شمارے میں انڈیچین صوفیانہ طرز کی بات سمجھنے کیلئے ہم نے ایک ایسی ہی شہر چھاپا کہ گزشتہ شمارے میں

ناقصہ کتابہ ہند میں انٹرنس پیچیدہ دینا چاہیے۔

قاسم سجاد

زاسنو : ۱۹۴۷ء

زاجاے : (سرگ) اسلام آباد

اصلی نام محمد قاسم خان تہ تعلیمی نام محمد قاسم سجاد حسن و حسنیت بہتر ستند
 اچھے ڈیزائنر و ایڈیٹر کاغذیں منتر شاعری لکھان صی فتن ستند عورت چھپیں لکھیں سیاست
 ستند و اچھے اسٹیمپ سبب روڈ تقریبین شراہن رہتیں جیل۔ اچھے لکھنے کے بابت سو مہر تہ چھپ
 چھاپہ منتر

قاسمی غلام محمد

زاسنو : ۱۹۳۷ء

زاجاے : انت ناگ

قاسمی غلام محمد صاحب چھپ سائنس مزاج گوشت ایمو منتر گوشت گوشت اوس اردو پانچ
 لیکھان اما لکھنے نہ چھپوڑ کاغذیں کن تہ اردو و ہمیں منتر چھپنے نیکہ بابت سو مہر تہ
 چھاپہ منتر قاسمی صاحب چھپ کشمیر لکھنے منتر ریاضی ہند پر فیبر تہ امی شوبہ مسو
 کیشور ڈیو لکھنے چھپ کاغذیں منتر نیکہ غزل تہ لیکھان۔

قنول شاہ کپری

زائسہ : ۱۸۴۹ء

زاجاے : (کپور دہلی)

وفات : ۱۹۳۰ء

مدفن : (کپور دہلی)

میر قنول کپری صاحب اوس امیر شاہ کپری ایس پیجو مہر صاحب اوس کاشتری یا کاشتر
شاہ دروان غزلوئے اظہار محبت لکھنؤ کی تالیف ہے۔

(۱) روحۃ الشہداء (۲) خاور نامہ (امیر شاہ کپری ایس پیجو خاور نامہ انگریزی میں)

قطب الدین

زاجاے : ثرار شریف

وفات : ۱۸۵۵ء

مدفن : ثرار شریف

قطب صاحب اوس کاشتری یا کاشتر دروان تہہ بہ تہہ شاہن قطب لکھت

دروازہ تہہ بہ تہہ میں داخل خواندہ تہہ بہ تہہ ایس پیجو لکھت، مناقب تہہ بہ تہہ درود بتیر

اندر کم کاسہ چھاپ تہہ بہ تہہ

قمر حمید اللہ

زائے : ۱۹۲۸ء

زاجاے : (اکھرن) کوٹنگام

اصلی ناد چھیس حمید اللہ دانی تہ تخلص قمر محکمے تالیس اندر چھو و دستار
قمریہ اللہ چھت میری کران تہ کام چھیس دیناں بتیر اندر چھو موت

کاظم بابہ

وفات : ۱۸۵۶ء

مدفن : صفا پور

کاظم صاحب اوس کا شہر علاؤ فارغی پانچو تہ میری کران کا شہر اندر چھیس
واریا ہزلی باستہ لکھنؤ متی میرا اندر کیشہ جھاپ تہ سپد خنوتہ چھو صفا پور اوس عداکس
مسجد اندر ایامتہ کران تہ امیر علام اوس تہ نشین تاوینو تہ باکران

کاظم گئے

دِیَان کا ظلم کئے اوس اردا پیمہ صدی اندر علق زدو کو جس اندر وفان
سہ کر زاو، کر گو پیمہ عالمہ تہ کنہ اوس زامن تہیک چھنہ کا نہ تیار دِیَان اوس
شاہ غفورس ز اٹھ کا ظلم صابو کا ہندش اہو تہ بن چھنہ کیستاب صرف چھ کیہ
باحتہ زبانی رلو ایشیہ پٹنس کن منوب کا ظلم صابو زدو علق اس تہ چھ شاید
پیمہ شاہ ستر کھر کر نہ است۔

زار و سو کاظم دار زار چھے و نان
زار بوز تم جبار اے

گانی شاہ

زاجا ہے : (تھیرپوٹر) کٹھن

وفات : ۱۹۲۱ء

مدفن : (تیمبرلین) کھنڈ

کاشانی شاه صاحب اس کا کافی تشلہ ہے اصل ناو کینہہ بیکہ کینہہ نہ سپد نہ مولوم کا کافی
 محسن شادان اندر بطور تخلص تیر و تو و ملت تیر پور ز او اگس پیر گس اندر تیر پیر مری
 او سس بدینہ کاشانی شہر حیفے اردو زبان تیر بہت ہوا رفتوی قصہ بہرام گور کا شیرین
 اندر تیر نہ امیر علاء محسن کیشہ غزلہ تیر نظم بدینہ تیر و تیر تیر

کے

زاجا ہے : (آپؐ) اسلام آباد

میر صاحب نے چھپنے کا مشورہ کیا اور کہا کہ "میر صاحب! یہ تو بڑا بڑا نام ہے، اس کا استعمال نہ کرو، ورنہ لوگوں کو کلام کا خیال ہو جائے گا۔" میر صاحب نے کہا کہ "میر صاحب! یہ تو بڑا بڑا نام ہے، اس کا استعمال نہ کرو، ورنہ لوگوں کو کلام کا خیال ہو جائے گا۔"

کرم بلند

تراسنہ ۱۷۶۵ء

ناجائے : ترویج دور

وفات : ۱۸۵۵ء

مقام : ہائز گونڈ (کوہ گراگ)

کرم بلند کی گیارہ اول ناو تہ چھینچہ مولوم۔ دیال تھیندہ خاندان اوس لش
 بڑویشہ پیر کھنڈیہ ملکات مسیدیت سہ ناو تہ دیوڈی اونیہ گونڈول اکروہیم مٹلے
 کرہنڈہ تہ ورت ہائز گونڈ و اہتقدور ہائز گونڈی گورٹ کھاند تہ تہی گوس گونڈ
 شوق پاد پینڈو دہر پینڈہ اوس سہ چھ کرالس نشیوان تہ تہ تہ عظیم گامدان ہنہ چھ
 کرالس اوس واکشہ کنو واریاہ زینچہ۔ دیال مؤمن صاحب تہ اوس طالب دہریہ
 معاش اوس س زمین داری۔ اکروہیم تہ کنو چھ کرم بلند لارنس چھینچہ بوند بستی بوند
 لک بک ۱۰ وری رحمت تہ کو رحمت تہ سناہ اس لش ۹ وری دالس۔
 کرم بلند صاحب اکتر کلام چھ راویں تل کم کثیر حاجہ چھاپس کو رحمت۔

گھگھائی ساد

زائنه : ١٠٩٤ / ١٨١٩

زاجیہ : سریانگر

لنگا پیرس آون صیحه لکنتیس اند غزل تہ دشتان بیدر و دوستور دپان سر سپنگ
تا دریشان دور کانداز اسرار عظیم احاطہ شد بیتیر گویند تہ موٹوم

گنگا دھرتی و ماں

زائده: 1912

نہا گیا ہے : میری فکر

دیباقتی صاحب جمیع شایسته‌های علم و ادب است که در این کتاب به پیشینه کتب خود اشاره کرده
و دیباقتی صاحب جمیع سرسبز گنجینه‌هاست که در این کتاب به بیان احوال و روزان

لال محمد خان زنجی

زاسنہ: ۱۹۱۳ء

زاجاے: صفایور

زنجی صاحبین ہرگز نہ دواہ و ہر دامت علیہ کی زندگی و زندگی دوس اردو و تہ

فارسی پانچم شرفان

تصانیف: ۱، دینی فطرت ۲، شرح آیات امانت

۳، منہ ہندو و بدھ ۴، ادب بے ادب

لالہ آر کاظمی

زاسنہ: ۱۹۱۶ء

زاجاے: (آری گوم) ہندوؤں

لالہ آر کاظمی صاحبین علیہ اسل ناو عبد الکیم بنیاتی چچہ گوری کار کران

مشرقی پانچم شرفان

تصنیف: ۱، جام ساق ۲، (شارہ سوہن)

لچھہ کاک

ترجمہ : (بربر شاہ) سرکاری لکڑ

وفات : ۱۸۷۱ء

لچھہ کاکس اسی اٹک ماب تہ زمان تہ تہ پانڈ تہ رسا دہ اسنہ کتہ اوس
اسکھان متیر پھیرن آسان ر اتری وائشہ اندر ورت رائہ گیر دیان تہنی تہراون
پران لچھہ کاک سہ کلام مچھہ پورے دستیاب

سر خان فدا

ترجمہ : (قاسمی علی) اسلام آباد

زائیدہ : ۱۸۹۳ء

وفات : ۳۰ اگست ۱۹۶۵ء

مدفن : اسلام آباد

خان صاحب اس کتہ پر مقرر ہوا اس فلسفہ کی مبلغ تہ تہ دور و دور بزرگ پتہ پتہ غزلیہ

نعتیہ علامہ تہ تہ مشنوی تہ تہ لچھہ پتہ پتہ مشنوی "گل بکاوی" چھ سانبہ ادبیہ کتہ پتہ

آہم تہ مزور مشنوی۔ سر خان فدا آئے دہ یہ پتہ پتہ تہ تہ

تصنیف : گل بکاوی (چھاپ ۱۹۱۸ء)

کتہ ادبیہ حقیقت : (چھاپ ۱۹۳۳ء)

شاہ بہرام : (پتہ)

لسر ملک ملہم

زائسنہ : ۱۸۸۲ء

زاجالہ : ششپوین

وفات : ۱۹۲۴ء

مدفن : ششپوین

ملہم سائیس سوں پور ناو غلام رسول ملک تہ قلعہ ملہم۔ کار بار اوٹس زینا دی
تہ گما شینہ دی رت تہری چھن لہ کپار سے اندر کر فرشتہ مر غزل، نوت تہ متوی علام
چھن ششپوین کین ندی پیشواں پیچھے مرقی تہ لیچھن۔

لسر دارمالسو

زائسنہ : ۱۸۰۵ء

زاجالہ : مانسباں

وفات : ۱۹۱۰ء

دارمالس چھ مانسواں سببہ زمان تہ کیا زہر چھ مال سببہ زامت، اوجر سببہ زانہ
چھ کڈہر منر ملک تہ جبرک زانہ اوٹمت تہ کڈہر چھ دارصاب تہ واریا ہر لہر دور دور جاہن
بیگا رسونہ تہ امت رگنیرس کالس چھن رسالہ دوس منر لوزری کر مر راتہ جواب گتھنہ
پستہ اوس کر پستہ کر پستہ لہر تہ زینان، ان پر اسنہ سببہ اوس تہ نین کلانہ
لیکھتہ حقوان، لہر بلکہ چھن ششپوین تہری کر مر راتہ سببہ کلانہ لہر کڈہر
اکے سببہ چھ بوجھیر عا چھن تہ رتب ورتہ

لیکھن کول بلبل

زائیدہ : ۱۸۱۲ء

زاجا : (بانیہ محلہ) سری نگر

وفات : ۱۸۸۷ء

لیکھن کول بلبل کا ستر علاقہ خاری تہ برج بھاشا تہ مشرقا رو مان : کو کول ترا و تھو پوٹھ
 کاپر پر سری نگر والی مولیٰ تھو گئیں بائیں ہتھ مشرقی تہ رڈا کر کشیہ پندرہ ہتھ ایہ تہ بندہ
 پتھچین برج بھاشا تہ پندرہ ہتھ واپس پتھ لوگ ناگہ کپیاں داکہ دھ ہسہ گئیں
 زمانہ وار کو تہ اس دارگ رڈاں تر لال دوت کول تہ توت بہو پرا پانندہ شش پر ہانڈہ
 دمنہ کوڈن دویم پتھ ناگہ دیان پتھ گوس پسنہ نی شاپتھ ستور بانیہ برگ تہ ای ہسہ
 ستر گوسہ رگاس

کاتر تہ ستر پتھ بلبل ستر تہ پتھ کاتر

لا رادھا سہویم در : یہ کتاب چھتے منصف نام لیکھنہ آتھ ۲۲ رام نام

دس تل : دمنہ ۵۰ رام نامہ ۵۰ رام نامہ ۱۰ رام نامہ ۱۰ رام نامہ ۱۰ رام نامہ ۱۰

تہ پتھ تہ پتھ تہ پتھ

رادھا سہویم در : یہ کتاب چھتے منصف نام لیکھنہ آتھ ۲۲ رام نام

لال دید

زاسنه: ۱۲۵۰ سپه ساله

زاجاے: (کسم پور) پانچر

وفات: ۱۲۸۲ سپه ساله

لال دید زایه کسم پور اکس او سو دجال رس اندر نه که کچه دانی کورس پانچر
 نمیلر بل مجلس اندر که نادر واری دلو حقووس پیا وانی ناور لال دید اس لو کجا سپه ساله
 سینه زایه و جیمتر نه تو کور کور کور نه واری رس اندر اکس پانچر لاله نیه کور بند ی باغ و در که کچه
 سه اس کاسم کو طه تر او کچه مننه اندری خبر کین غوطن اسان تر کچه سپه ساله واری پانچر
 دیوان کانه پانچر کولان تر دیکه رنگه اذاه دیوان ایا لایقوت کور کچه تر درون تر دیکه سسند
 اول رتمه کازی ناله اندر جامه دنی یادی پانچر واری درون کچه تر درایه دین تر پیا ایتن
 اندر کسه کار نه تر ایتن حاسنی اندر دین کانه نیه یاندر نیم واکه نیم از ترس نیت یادی
 هند معراج ماننه لوان حیر

دیوان لال دید اس رس پور کور کچه تر کور کچه رس رو کانی تا لیم در دوز

کا شرف چھپے سولہ الہی توری، اللہ عارفہ، لالہ ثانی بنیر ناودنہ و نیز نہ ہندی
کہو مسلمان دھتوئے چھپے شش بڑھ کران تہ ہندی والکھ چھپان۔

لال دید ہندی والکھ چھپے وقتہ وقتہ مختلف کتابن اندھ چھاپ پندرہ
میسوا اندھ لکھ کیتہ مشہور چھپے۔

لال والکھ مرتب باسکر از دان چھاپ ۱۸۱۹ء

(۲) لال والکھ مرتب سر جان گریسن چھاپ ۱۹۲۰ء

(۳) لال دید مرتب پروفیسر جلال کول نہ پروفیسر نند لال طالب پرتاب

کہ کلچرل اکیڈمی چھاپ نہ حال حال چھپے امیک دویم ایڈیشن نہ

بازر در امت۔

زائنه: ۱۸۸۴

ترا جائے : (حبیہ کد) میری نگر

وفات : ۱۴۶۴ھ

ماسٹر نند کوکس چھ ماسٹر جی تیرہ سال تہ اعلیٰ حلقہ منتر چھ اعلیٰ ناو و مورتی۔ ماسٹر
 جی اوس عمر بیک فارسیک اردو بیک تہ سنگت کنگ جان عالم تہ اُمر عطا دوا دمس انک پندر
 زبا فیہ چھ تیرہ برس کو تو زبا کا منتر لکھتے تہ منتر اُٹھیں یہاں تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے
 تہ تو س کو رن تیرہ برس کا منتر لکھتے تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے
 یا مورتی لکھتے تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے
 اُمر سترہ کا منتر لکھتے تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے
 اس ساہیہ اکیدی تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے
 ۱۹۴۲ اس منتر اس کچل اکیدی تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے تہ منتر لکھتے

1944

ماطری اوس اگر غریب گرگ اچھو کا تر تہ چھو چھو کہیں اٹھمہ جازینے اگس
 نوٹ اگر افرکانی سچھو موزرہ کر فیہ پتیر نوک تاہمہ ہنس ملکس منز وک ستاد ملکر کی
 تہ کر پتیر راسن سچھو اوس نبڈت دام خیدہ کاس ستر حکمے انا تہ ہمیں منز کام کران
 تصنیفات: "دوسرے" (تائیدی)

(پروانه شد در دست عیسی هند اگر ندی
تو حجبی)

مانہ جو عطار

زاہلے : (بہری کدل) سری نگر

مانہ جو کہ زاونہ کر گوسہ رگو اس تہ چھنہ مولوم رتس متلین چھہ یاتے یوت مولوم
 زورے اوس بہری کدلہ روزان تہ کاشتری باٹھ اوس رت گیری کران دیان رے اوس کوثرن
 جھگت رمانہ جو ان چھہ کاشتری اندر باکوت پیران "نورمت"۔

مجید شیشی

زاہلے : ۱۹۲۸ء

زاہلے : شیشی

اصلی ناو جیس عبد المجید تہ ذاختہ شیخ دادیادہ کال دولس رت گیری کران تہ
 "مجید" تخلص رتاوان رگو طرکہ طرکہ داہر باجن سستی گھونہ میران رو دمت تہ اٹھ منز
 بہترین مانہ تر باقتہ رنڈو کینتر کمال اوس رت گیری کران۔

محمد امیر

زائسہ: ۱۹۴۳ء

زاجاے: اسلام آباد

وفات: ۱۹۵۱ء

مدفن: اسلام آباد

دپان محمد صاحب اور کاشنری باٹھو شاعر و ناول راہ ہند کلام چھپنے دستیاب راہ
آباد اور اس کے خاں نادر کس شاعر سے ہم سا پر روزانہ۔

محمد الحسن الحسن

زائسہ: ۱۹۲۴ء

زاجاے: حاجن سہنہ وار (وریل)

حسن صاحب چھپنے کاشنری باٹھو شاعری کران تیرے نشر تیرے لکھان راہ ہند کلام چھپنے
لوکری لکھنے لوگ تیرے لکھنے نشر دہ ستاد تیرے لکھنے چھپنے ریاستی کچول اکید عی مشد
ایسٹنٹ ایڈیٹر سید عی ہد س چھپنے کام کران راہ ہند کلام چھپنے سیکورٹ قولہ لکھنے لکھنے
بش تیرے حقوئے آست۔

تصنیفات: ۱۔ "کلام شاعر" ۲۔ "میں دہ شاعر شاعرین ہند کلام چھپنے
۳۔ "کلام نالہو تیرے" ۴۔ "پیشہ و حالات زندگی"۔

۲۔ "دہ لکھنے کاشنری" جلد ۲ و ۳ (تہ تیغ)

۴۔ "گل لکھول" دشمنی تہ تیغ و تیرے۔

محمد احمد اندر آبی

زائسنہ : ۱۳۲۷ھ

زاجاے : (ملار ڈٹ) سری نگر

محمد احمد اندر آبی صاحب سچے نیز پاشی اردو و سب سے متبرک بیکھان اما پوز منتر و منتر و سچے
کاشتری و ترجمہ کران تہ نشا و زمانہ از کل سچے کلچرل اکیڈمی پندیس و کاشتری شولیس منتر
اسٹنٹ ایڈیٹر اردو و شہزادہ، ریسٹنگ معادن مدیر تہ - ۱۹۶۵ء یس منتر آ و
ڈی اے، آریس منتر تہزین دھان وری تہ نظر منتر تہ تہ تہ

تصنیف :-

”سورگ میونسپل و طین“ (قوی باتن تہزین تہ تہ تہ و تہزین تہ تہ تہ)

محمد اسماعیل نامی

زائسنہ : ۱۸۸۷ھ

زاجاے : (کاموڈور) سری نگر

وفات : ۱۹۳۵ھ

مدفن : سری نگر

نامی صاحب ادب فارسی و اردو کاشتری و پاشی تہ نشا و زمانہ از کل سچے کلچرل اکیڈمی پندیس و کاشتری شولیس منتر
نامی صاحب سچے کاشتری و پاشی تہ نشا و زمانہ از کل سچے کلچرل اکیڈمی پندیس و کاشتری شولیس منتر

محمد افضل افضل

زائے : ۱۹۲۸ء

زاجاے : نینو کوٹ، بابا نال

افضل صاحب چھوٹے پتھر آٹھو نوو ددی یو پتھر شیری گران۔ انکس چھوٹا ک
ڈال پتھر ککس منہ بطور کک کک گران۔ دیر ککس نہ پتھر ککس بانیہ نو پتھر ککس پتھر

محمد اکبر تانترے

زائے : ۱۸۹۴ء

زاجاے : بابا نال

وفات : ۱۹۵۹ء

تانترے صاحب اوس ککس شیری پتھر شیری گران نہ اکرم اوس ککس شیری
اوس ککس شیری پتھر شیری گران نہ اکرم اوس ککس شیری پتھر شیری گران نہ اکرم
اوس ککس شیری پتھر شیری گران نہ اکرم اوس ککس شیری پتھر شیری گران نہ اکرم

محمد امین ابن مہجور

زائستہ: ۱۹۲۱ء

زاجاے: بہتری گوتم بلووم

محمد امین صاحب مشہور مجھے کاشتر زباز نہ دین تمہیں در دین کہتے لو ان رمیمو
تتھ زبالتس مشتر کاشتر یا محط اخبار کہ پنج کل کر میبیلہ کاشتر نترک یہ دیکر نہ کال
اوس رحیمہ امین صاحب اوس مہجور صاحبہ مشتر کاشتر یا محط اخبار کاشتر کہ ان لیس
زن ۱۹۴۰ء سپٹمبر ۱۹۴۲ء تمام تیران اوس کاشتر تو ار پچس سپچہ طھیں سنو نظد
آہندس ذاتی کتب خالت مشتر مجھے واریاہ نادر نہ موہ بل تلمی لکھ سکھ

۱۹۷۱ء لیس مشتر مرس ریاستی دانشون تہ ادیبین بہتری کل اکید می

خلتہ دز تہن مشتر مجھے امین صاحب نہ تامل

محمد امین رفیقی

زائسنہ : ۱۹۲۱ء

زاجاے : (فتح گدل) سری نگر

رفیقی صاحب چھ اردو تہ کا شروہ شوہر زبان میں مثنوی لکھان، اہندہ و مقالہ
 سچے بیزیاں کا شریں تو اور جس تہ کشمیر میں کھیں و عراطم لکان و لکھنؤ نام
 جھن نہ لکھیا تہ کا تہ مقالہ سو میرزا چھاپ مثنوی رفیقی صاحب چھ ریاستی
 محکمے ریسرچس ستر و البستہ۔

محمد امین شکیب

زائسنہ : ۱۹۳۰ء

زاجاے : سولور

محمد امین شکیب چھ ۱۹۴۰ء میں چھ کا شریں یا چھ لکھان، لکھنؤ و اوس عرف
 شاعران تہ بہ تہ مینو تہ نشر تہ لکھنؤ شکیب چھ تا لکھنؤ میں جس حکم مثنوی بطور
 وہ ستاد کام لکان کا شریں رسم خط سہل بنا و لکھنؤ چھن اکھ لکھنؤ کتا بہ تہ
 اردو یا چھ چھاپہ مینو۔

محمد سحان بھگت

زائیدہ: ۱۹۲۷ء

زاجاے: اکینٹام

محمد سحان بھگت صاحب چھ کاشتہ تھیں گے وڈ کس سے واحد ادا کا ایس پائے
 پندرہ تھیں یا پندرہ ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں
 ناوہ پندرہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں
 ہندو پندرہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں
 چھ پندرہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں
 تھیں پندرہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں
 تصنیف: ۱۔ دو تقدیر
 ۲۔ کاشتہ تھیں

(ڈراما نمبر ۱)

محمد سراج

زاجاے: (کریچاؤ علیہ) سری نگر

وفات: ۱۹۱۸ء

مدفن: سری نگر

سراج صاحب اوس کاشتہ تھیں یا پندرہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں
 کتا بن اندر چھاپ تھیں پندرہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں ڈیڑہ تھیں
 ہیڈک تھیں مولوم سپر تھیں

محمد سلطان باندے

زائسنہ : ۱۸۹۶ء

زاجاے : مجدد رواہ

محمد سلطان باندے صاحب چھ کاشتر زبان نہند اکھ بزرگ شاپور سلطان
چھ تخلص کران تہ پتر یا پھر چھ صوفیانہ کا مہر و مان را می سندی اندر متری چھ تہ کہو
واریا ہو لو جو انو کا شتر یا پھر شامیری کوئی بہتر نہتر

محمد سلطان سلطان

زائسنہ : ۱۹۴۶ء

زاجاے : (گڑی) انت ناگ

محمد سلطان سلطان صاحب شامیری کران تحقیق تہ چھس سوہ دلو دتہ نہتر
تہ چھ گنہ گنہ لیکھان

محمد سلطان عاصم

زائے : ۱۹۴۵ء

زاجلے : (ہر و پور) بہار

عاصم صاحب چچ ۱۹۶۲ء پچھم چترس میں شری شری اکران تہ نشر لیکھان
بیریا چچ چترس لیکھان رہ چچ حال حالے ایل ایل بی کر چھ امان تہ و نہ چچ
و کالہ کران

محمد شعبان ڈار

مدفن : پیش وور

ڈار صاحب شری شری لوتے لوت مولوم زری اوس پیش وور و زان تہ
ستی چچ دفن تہ زری کہ تہ کتہ زاو تہ چھینہ مولوم نہ ہیکو و زان تہ سان تہ
مرین سنس شری انداز تہ کتہ زان تہ غلام محمد لور محمد کتب فروش چھ ڈار صاحب
مشنوی ۱۹۶۸ء اندر چھاپ کر مشن
تصنیف : قصہ بہرام گور

محمد عبداللہ شاہ

زائسہ : ۱۹۲۲ء

راجا : شہین

شاہ صاحب صاحب داریاہ کالیہ پچھڑ شاہیری کران گہڑ گہڑ اور
 داریاہ پچھڑ شاہیری کران گہڑ گہڑ اور
 شاہ صاحب صاحب داریاہ کالیہ پچھڑ شاہیری کران گہڑ گہڑ اور
 شاہ صاحب صاحب داریاہ کالیہ پچھڑ شاہیری کران گہڑ گہڑ اور

محمد عبداللہ شاہ

زائسہ : ۱۹۲۱ء

راجا : ڈولی کام بانہال

شاہ صاحب صاحب داریاہ کالیہ پچھڑ شاہیری کران گہڑ گہڑ اور
 شاہ صاحب صاحب داریاہ کالیہ پچھڑ شاہیری کران گہڑ گہڑ اور
 شاہ صاحب صاحب داریاہ کالیہ پچھڑ شاہیری کران گہڑ گہڑ اور
 شاہ صاحب صاحب داریاہ کالیہ پچھڑ شاہیری کران گہڑ گہڑ اور

محمد عبداللہ طاری

زائستہ: ۱۹۳۹ء

زاجلے: شیون

طاری صاحبس وقت داریا کال کا شہر پر پکھڑت لکھن کوزن تہ و نہا
کثیر کثیر نشتر لیکھان، الگ پکھڑت لکھن کوزن تہ و نہا کثیر کثیر لکھن کوزن تہ و نہا
طاری صاحب تالکھن کوزن تہ و نہا کثیر کثیر لکھن کوزن تہ و نہا

محمد عبداللہ طاری

زائستہ: ۱۹۳۹ء

زاجلے: (کثیر کثیر لکھن کوزن تہ و نہا)

محمد عبداللہ طاری صاحب کثیر کثیر لکھن کوزن تہ و نہا ۱۹۵۲ء
ہیئت راجلے کثیر کثیر لکھن کوزن تہ و نہا کثیر کثیر لکھن کوزن تہ و نہا
کثیر کثیر لکھن کوزن تہ و نہا کثیر کثیر لکھن کوزن تہ و نہا
تصنیفات:

”مجدد لہو و قلوب“ (شاعری)

”پیام انقلاب“ ۳ حصہ (شاعری)

شکرگزار

زائنه : ۱۸۹۳ء

تراجاے : مدون

وقائت : ۱۹۶۷

مدفن : شاه گوند

دیان محمد کھارن کر ۱۸۶۱ء پہنچے۔ شیخ محمد علی شورو۔ ابابلی پیشہ اور سس کھانہ
کام۔ کاشمیر اندر چھین غزل تہ لفت بیترونی متو۔ بہودر گئے۔ سند کہ تندر کو زلزلہ ہند
چھ انہن قرار لواتر کن منسوب۔

محمد یاسین منظر

تراجاے : (شہر یوڑ لونیٹ) سری نگر

منتظر صاب حقیقہ کا شربت ادرہ دودھ شہ زبانی منتر شایری کران۔ پڑت جو اہر لال تہرہ
سندیس سوہر گرہ واس گزہ منس کیت چہر مشہ بیتہ کپوشا یرو لہچہ تمیمہ دشن تر تہب ستہ
تھیابین۔ "وہ زوگوہ لاب" نام اکیس کتابہ منتر منتظر حقیقہ تا لکیمہ ہندس محکس منتر دوسرے ادہ۔
تصنیف :-

”دو نیکو گویاں“

محمد یوسف طینگ

زائستہ : ۱۹۳۵ء

زاجائے : شیپورین

ٹینگ صاحب مجھے کاشتہ تہ اردو دہ شوقی زبانیں مثنوی کھان ٹینگ صاحب مجھے عمو کی شہزادہ
نوشہ قسمتہ شخصہ مثنوی اکھ پیم از نام لہ کچہ و اکتہ مثنوی بیدین عمو ہدن ہند خاطر ڈار ہند آہستہ
چہ نوکری ہند سلسلہ کوڑن و لیج لیول و درکری پیچہ شورڈ تہ پینہ لیا قشہ کبوتر ووت سپہ کام دقتس
مثنوی کچول اکھ پیم تہ ڈایر کٹر افار میشن ہون عمو ہدن نام تہ از کل چہ بیہ سیکر طری کچول
اکھ پیم سندختی مینہ کام کران

ادبی دنیایا ہنس مثنوی تہ روکو واریا ہنس کالس "تعمیر" تہ "شہزادہ" ترتیب دوان
عبدالاحد آزاد لیس "کشمیری زبان اور شاعری" کا کڈ تلمن پیچہ لیک تہ پچہ کن تہ آد مثنوی تہ
دو زبان کچول اکھ پیم ہند خاطر ترتیب تہ یہ کتاب سپر تہ تہ نون چلدن مثنوی چھاپ امام علاوہ چھون اکلیات
مقبول "پریت اور پگھٹ" "گلہریز" تہ ڈاڈہ منوسہ تہ "ہی مال" مثنوی تہ ایڈٹ کر مثنوی از کل
چہ اکلیات ہجو ترتیب دوان کچول اکھ پیم لیس اردو کشمیری فرہنگ مرتب کران چہ ٹینگ
صاحب اس ڈایر کٹر افار میشن ہند تہ نام اتھ شولس تہ ایڈٹ سہ تہ و البتہ

تصنیفات: "رسول میر" - "اکلیات مقبول"

"گلہریز" - "دلی اللہ متو"

محمد یوسف نگار

زائے : ۱۹۳۷ء

زاجاے : (شہید گنج سری نگر)

گائے شاعر محمد یوسف نگار چھ نگار شراپی نادر تہ لہنہ لوان۔ نگار صاحب چھ
از کل عدالت منظر تاریم۔

محمد یوسف مسکین

زائے : ۱۹۳۷ء

زاجاے : (کادر ڈور) سری نگر

محمد یوسف مسکین چھ مزاجیہ شاعری کران تہ کتہ کتہ منظر تہ لیکھاں۔ پیشہ
کنجہ منظر تہ نویس تہ از کل چھ کچل اکید می منظر بطور خوش لو پسے کام کران۔

حمود گامی

زائمه : ۱۷۶۵

زاجله : (اگر در حمود آباد شاه آباد دوار

وفاتت : ۱۸۵۵

۱۸۵۵
۹۷۰
۶۵

مدفن : (اگر در حمود آباد شاه آباد دوار

حمود گامی سنده تا و سجد پاه برین گه نه مان اندر هینس لوان رسه زاو اگر دوار
نیجه از حمود آباد و مان حجه تحفه و قش اندر سیله کشیر اندر زده و ایاکری فارسی زبان
هیند سیله جاد اوس ته اکتی ماولس اندر سیله تمی کاشیر یا عظمی شار و نوزو بیتلست زنگه
طمانه نه گامی و نیجه تکله ریزه و تمی پانه ناویسه به شهره حمود گامی بیس گونیچو اگر دوار
ته اکی ده کهن و نوزو لوتس اندر شایر جو اکی هیندین ده بن اوس مانشتری کران ته واکشیر
هیندین پیتره بن وریکین در و پشیل دریان تمی لیسجه گه درینج کاشیر مشنوی اتمی کور کاشیر
عزله هیند نه ابسته اتمی پیچرل شایری ته تلک دس -

تصانیف :

۱) مشنوی یوسف زلیخا (۷) مشنوی لالی جلودن .

۲) شیرین خوسرو (۴) مشنوی مارون رشید

۳) قصه حمود و غزنوی (مشنوی) (۶) قصه شیرین صفان (مشنوی)

۴) شیرین منصور (مشنوی) (۸) بهار نامه

۵) هم کلامه (۱) یک حکایت (۱۱) لک یک پانزده تمه عزله ته
یکه نظم بهیتر -

حال حاله چجه حمودن کلیات تر تپب و نه چهاپ امت کرنه -

محی الدین صاحبی

زائے : ۱۹۱۷ء

زاجاے : حاجن

حاجنی صاحب اہل ناد چھ محی الدین پرے۔ حاجن منتر روزنہ سبھ چھ محی الدین پرے
 حاجنی ناوے زیا دھ منتر۔ حاجنی صاحب اوس عمر تک پر وقیر تہ کینہ دری پر بڑو تہ سپہ
 ریٹا میر۔ کاشن منتر ولس سچا کال لیکھان۔ یونیورسٹی طریقہ کاشن منتر اتھان ہونا ولس
 منتر چھ اوس سند داریا ہ۔ رطل روڈ موت۔ کاشن منتر میر کت بہ حاجنی صاحب لیس منتر چھ
 منتر منتر چھ "مقالات" کت بہ پیچھ لیس ساسنہ اکید عی ہندیا منتر نور مت۔ ریٹا لکچل اکید عی
 تہ چھ لیس "کاشن منتر" کتاب، نام کت بہ پیچھ پیامہ دیمت۔ حاجنی صاحب چھ ساسنہ اکید عی
 ہند خاطر "کاشن منتر" نام کت بہ پیچھ لیس ساسنہ اکید عی ہند خاطر "کاشن منتر" کتاب
 کہ نہ آخر چھ پیہ چھ کلکات وکاب تہ ترتیب دیمت لیس لکچل اکید عی دھن جلد تہ
 چھ لکچل اکید عی دھن جلد تہ ترتیب دیمت لیس لکچل اکید عی دھن جلد تہ
 حاجنی صاحب چھ ۱۹۷۵ء لیس منتر ج تہ نور مت۔ حاجنی صاحب چھ پیچھ سیکور ٹی ایکٹ
 تہ ڈی لے آرٹس تحت ۱۹۳۳ء، ۱۹۳۸ء تہ ۱۹۶۵ء لیس منتر جیل تہ سوزنہ امت۔

تصنیفات :-

"کاشن منتر" (ڈراما) - "کاشن منتر" کتاب

"مقالات" - "الف لال" - "مدس عالی" - "کا موڈ منتر"

پچھری پچھری - "لکھ رس" بیتہ -

محمی الدین خان

زاجاے : نہال پور

خان صاحب شلق چھتہ بیگنہ خان زسہ کر چھتہ اوسمکت گکڑ گکڑ چھتہ اردو
پاکستان پیری کران اوسمکت تہ کتہ کتہ چھن پن چھوڑ گاکشیر منتر تہ لوزر و دمت تہ سران
شریف چھن گاکشیر جامہ دولت بیہ منتر عمر سپار مہند ترجمہ چھاپ تہ گوشت چھ

محمی الدین گوہر

زاجاے : سنہ ۱۹۴۰ء

زاجاے : (خوشحال مورت) سوپور

گوہر صاحب چھتہ گاکشیر شاعر وادیاہ کال دولس شاعر کران اما پلاز وین چھن
نہ بیہ کاہنہ نہ باتہ سو مین چھاپہ پور
گوہر چھتہ پیشہ کنی عرضی لوٹیس نو دلہ ریس شاعر پرتہ دردی پیدان چھ
تتہ شتر چھتہ اخی تہ اگر چھتہ گاکشیر ج مایندگی کر مہر

محمد الدین محی

زاجلے : کشٹوار

وفات : ۱۹۱۸ء

مدفن : کشٹوار

محمد صاحب اوس کا شہس اندر شاہ زمان تہ انہر کلیات چھپے دہ تہ موصوفہ۔
محمد صاحب چھ کشٹوارک توادرخ تہ لیو کھت۔ محمد صاحب زاسنہ چھپنہ کنہ جابہ تہ درج۔

محمد الدین مسکین

زاجلے : دیور کھوش پور کہ لگوم

وفات : ۱۹۱۲ء پٹنہ ۱۹۱۷ء

مسکین صاحب چھپے کشٹوار پٹنہ واریاہ مشنوی لکھنؤ۔ اودقہ اوشس پیر
مردی پٹنہ۔ انہر لکھنؤ۔ چھپنہ غلام محمد نور محمد تہ فاروقی ابن کوا اردو طبع چھاپ
تہ سیز فتر۔

تھانپ : دی زیانگار۔ (۱) مشنوی سومی ہسپتال دس مشنوی

لال جھلون (۲) مشنوی زند بدن۔ (۵) مشنوی ہسپتال رانجا۔

محمد الدین مسکین

زائسنة : ۱۸۶۵ء

زاجاے : (سریہ بک) سری نگر

وفات : ۱۹۲۱ء

مدفن : (سریہ بک) سری نگر

مسکین صاحب صحیفہ پیر محمد الدین تہذیب و تہذیب محمد الدین تہذیب و تہذیب مسکین
اوس شامیری کولان۔ دیوان کبیر نامہ یاد کوثر و دل پنجاب تہذیب و تہذیب مسکین
صاحب صحیفہ واریا ہن شاہ پرکاش ہندو کام چھاپا پیش اندر علام محمد نواز محمد کتب فروش سیدو
مدد کوثر مسکت۔

تصانیف :-

(۱) تاریخ بکیر (فارسی) چھاپ ۱۹۰۹ء

(۲) مشنوی کلنور (گائتیر) چھاپ ۱۹۱۳ء

(۳) یوسف زلیخا (گائتیر)

مرزا ابوالقاسم

زاجاے : (گوندخانه جہ قاسم) مالک

وفات : ۱۸۹۶ء

مدفن : کربلا شریف

قاسم صاب زاد سکھ مہندس آخری مدرس مشرکہ نڈر دیان تہ تہ اوٹن اکھ
امام باڈ تہ بنو مہنت۔ ہمایں ہنر سختی کنڈر ڈول کشپہ تر اوٹھ تہ دوت پنجاب پنجابہ پیچھے
گو لکھنوی تہ تیاری لوگ آدو دھ کین لوان لیش لوکر۔ قاسم صاب جچہ جچہ کین دھ ہن اندر کربلا
شرفیہ رحمت حق گوشت تہ تہنتی جچہ دھن۔

قاسم صابن جچہ کاشرس اندر سار دے کھو تہ زیادہ مرئی پچھہ جچہ ہن ہندش
تہ یاد اکھ لچہ پیٹھی جچہ۔ انیس کاظمی صابن جچہ کاشر ادب تہ مرئی گوئی۔ کیتا تہ اندر قاسم
صابہ کینہ مرئی دھ تہ کڑ مر۔ قاسم صابہ لہ مرئی جچہ موٹو شہر شمس آفرین۔ میراث مسجد
قرآن صحافی۔ گنچ شہدا۔ کاه دھن شمس۔ شہر ماہی۔ دیوانی۔ چار فصل جہاز علوم حکمت۔
مہشت پر دہ رج۔ کوانی نفل عرش۔ دوا۔ کوه تہ ہنار بیتیر۔

مسرور بیگلر

زاجله : بیگلر

مدفن : بیگلر

مسرور صاحب اوس لغت گوشتا پر تشدد زائسنه تیر مران سنه چچنه مولوام -
تصانیف : ۱- معراج نامه (۲) شکل و شمایل آنحضرت

مسرور گوگلگانی

زائسنه : ۱۹۲۶ هـ

زاجله : (دجال گانز لور)

مسرور صاحب لور نا و چچنه عبدالغنی میر تیر مسرور چچین تخلص رگاشتری با طعنه و تش
۱۹۴۸ هـ چچنه شایر یکران تیر ولس تام چچین نه کاشنه بانه سو مبرن چچا پیر مسرور لور گس منتر چچ
دو چیر بیک تیر فار بیک پرن لبیکسن اوسمت تیر تو کور چچا اوس تیر عین زبانین پیچله لور و لور

مسکین جبار

زاجله : (شاه گوند) هند دور

وفات : ۱۹۳۷ هـ

مدفن : (شاه گوند) هند دور

مسکین صاحب اوس کاشتر علا و فارسی زبانی اندر تیر شار و نان - پیچنه کترو اوس ده ستاد -
مسکین جبار کاشتر کاشنه شار سو مبرن چچنه چچا بی سورتش منتر -

وفات : ۱۹۶۷ء

مدفن : کینڈا (شمالی امریکہ)

ڈاکٹر مرس گومری اس کا شہر ہی پاٹھو نظم نہ مضمون لیکو جان مرس گومری اس کے سچے
 منہ ہی سورا بیٹی ستھو والہ بستہ تہ انت ناگ کس ہست اس اندر اس بختیو تہ ڈاکٹر ٹام کران۔
 ریٹا پر گزے عقیقہ کھولن کر دی کا مہین ہست ل نہ اہتر گیہ وطن والپس۔

میں گومری اوس ڈاکڑی سے تعلق رکھتی تھی جس کا تعلق تھا شوق تہ اُمی بابہ سے
 بیچیں کا شیراز بان نہ کر کون اعتقاد رشتہ داری۔

تصانیف : ۱۔ پوشہ مال ، ۲۔ پردن احوال ، ۳۔ گائیکو پنج پوشہ مال ،

(۴) زو اور جبال اور

مستاف پوگلی

زائسنو : ?

زاجا ہے : پوگلی پریستان

مشتاق مابین اصلی و حقیقی عبد العزیز کلوچ۔ یہ سچے گائیکس میں نثر شایری کران تہ پندرہ شاہ
سومبر نے تہ حقیقی صحابہ نثر تالیف مہندس عکس نثر حقیقی و دستار
تصنیفات :- "میں خیال" (بابت سومبر)۔ "میں کوہستان" (بابت سومبر)

مشتاق فریدی

زائے : ۱۹۴۱ء

زاجا : ڈوڈہ

مشتاق فریدی صاحب نے کثیر و دردیوں پیچیدہ کاشری با محض شاعری کرانہ ازلی چھ
سالہ بعد ہندس فکس منورہ ستارہ تہ تیغیتہ کام کران۔

مشتاق کشمیری

زائے : ۱۹۲۲ء

زاجا : سری نگر

اصل نام و چھپس غلام محمد تہ مشتاق صاحب مخلص۔ واریہ کال دولش کاشری با محض شاعری
کران تہ دولش تمام چین تہ در پانچرہ باتہ سونہر تہ شایع کہ منہر مشتاق صاحب از کل انمیل بہ ہندی
فکس منہر کام کران۔ امہر ہر ہندی اوس ریڈ لیکچر تہ منہر تہ آتہ آلو اکہ قابلہ اعتراف با محض لیکچر
چھپتہ کرد تہ۔

تصنیفات :- ۱۔ "مانچہ گنی" (باتہ سونہر)

۲۔ "شور و خروش" (باتہ سونہر)

۳۔ "لال چوک" (باتہ سونہر)

۴۔ "مفتی تہ عید" (شاعری)

۵۔ "مرحوم غلام الدین صاحب عالم ہر ہندی منہر"

مشعل سلطان پوری

زائے : ۱۹۳۶ء

زاجاے : (سلطان گڈی بابا رشی)

مشعل صاحب پوری نا و حجب محمد رفیعان تہ سلطان پوری حجب زامنت مشعل حجب واریاہ کالیہ پیچھ
گائشہ مشعل شیری کران تہ مشعل لیکھان رہنہ زبانتہ سوہنہ تہ چن شایہ کر مشعل میرک
پاس کر نہ پتہ نوگ تہ لہمہ ہندس محس مشعل شہ تہ ازکل حجب سوپور کالجس مشعل لیکھ پور
حقیقتہ کام کران۔

تفہیات :- ”دبرالہ“ - ”ہی دن“ (شائری)

مصطفیٰ ابن مایل

زائے : ۱۹۳۱ء

زاجاے : پترصل

علامہ مصطفیٰ صاحب حجب غلام نبی مایل صاحب شیخو تہ نمی توسلہ حجب ابن مایل لیکھان
اٹھنر کا تہ شارب سوہن چھنہ حجابس کھتر مشعل پیشہ کنو حجب و دستار

مصطفیٰ تیل وانی

زائے : ۱۹۶۰ء

زاجاے : (تیل وانی) اسلام آباد

مصطفیٰ صاحب چھ کاشتری باگھڑی کران، اوڈتہ چھیں رُمپنداری سپیڈ۔
 تصانیف :- ۱۷، پیار لغت (۲)، مدنیہ لغت (۳)، مولود شریف (۴)، گلدرستہ معراج،
 (۵)، ناریغرت (۶)، نور منظور (۷)، پیری پیر وندون (۸)، زشت ملک وندون،
 (۹)، نسیم بہار (۱۰)، لولک وندون (۱۱)، عشقہ کلاسنور (۱۲)، انبیار نشا طہ

منظرفشاہ کپری

زائے : ۱۸۶۶ء

زاجاے : (کپری) ورمل

وفات : ۱۹۳۵ء

مدفن : (کپری) ورمل

منظرف صاحب اوس نوشور کوثر مشنوی لیکار۔ پورنا واکس سید مظفر حسین شاہ۔
 کاشتری زبان علامہ اوس فارسی باگھڑی تیرتیری کران، مظفر صاحب مشنوی "موختار نامہ" چھنے
 سرنگ کپری نور محمدی چھاپ خالص اندر اسٹیشن جلدن اندر چھاپچہرہ مظفر صاحب چھ لغت تہ
 منقبت تہ لیکچر تہ۔

تصانیف :- ۱، موختار نامہ (۲) توبتہ النصیل (۳) رکن الدین بیتہ۔

مظفر عازم

زائیدہ : ۱۹۳۷ء

زاد جگہ : (گٹلویور) ٹنگرگ

مظفر جیسے ناول پہ عازم جیسے تخلص۔ شاعری سے تعلق ہے کئی کئی نثریہ لکھان
 آخری نثریہ ناول ہے "سومبرنہ" "زولانہ" تو "مہنہ کامن" ہے۔ اتمام بھی بہتر۔ زولانہ
 کتاب پہ پہلے جیسے ریاستی کالج اکاڈمی ہند بنامہ پہ توڑ مٹ۔ عازم صاحب نے پہلے
 روسی ناول نگار ٹالسٹائی سے نثر تو سوز ناول "جنگ تہ امن" کا شہر میں منتر
 پھر بہتر۔ آٹھ پہلے جیسے سویت لیٹرن ہر ویلواڈ تہ توڑ مٹ۔ نو دہائی میں قومی مشائیر منتر
 چھپن آگے لکھ کا شہر میں نمایندگان کی کہہ کر۔ ان کا جگہ ملک میری منتر ڈی ڈی ایڈیٹر میں محمد بن محمد کام کران
 تصنیفات :-

"زولانہ" (شاعری)

"مہنہ کامن" (شاعری)

مقبول شاہ کربلاہ وادع

زبانہ : ۱۸۲۰ ع

زواج ہے : (کثیر الہ و آدم) ناگم

مرکز سند: ۶۱۸۷۷

مدفن : کتالہ دار

مقبول شاہ صاحب نادھ سائن پاپہ بڈین مشائرن اندر ہمین
 یوان۔ سہ زاد ناگہ پیٹھ نہ ڈاس میل دور اکیس کامس اندر پٹھ کرالہ واروان
 چھ۔ سپر خریدی ہند پیشہ توڑس وداٹنس۔ دیان اس اوس لو کہ پاپہ پیٹھ
 جہلہ ہنودہ شر پٹھ مرض اکاد کوٹ تہ اولاد داد اسس اچھ بہ دپرتہ درس
 آخر اون پنے باپھر منگتہ تہ تہ گوس اپڑ توڑ۔ پھو ہویو وارو دالتو تہ
 مصیبو اس بہن زندگی بے مزنا و ہرتہ یوت کر پٹھ تہ چھ ہند اچھ اگھ اکیس
 کھوتہ کھوتہ تخلیق درامتہ۔

تصانیف :

۱۔ گلبریز - گلشن شاہن اندر چلے کر مثنوی بہ مقبول شاہ بہتر

سارے کھوئے مشہور کتاب۔

۲۔ گریسو نامہ : اکتھ اندر چھ گریسو ساہی کمن بدین تہ سائن تہا

تہا تہا تہا

۲۔ بہار نامہ

۱۔ پیر نامہ

۴۔ قصہ ایوب صابر

۳۔ منصور نامہ

۶۔ آب نامہ

۵۔ یوسف زلیخا

۸۔ نار نامہ

۷۔ بی بی بونج نامہ

مقبول شہا پندرہ نصف زلیخا چھ حال علیہ دیریاف پیر مرز۔ آب نامہ ،

بی بی بونج نامہ ، تہا نامہ و مکتبہ چھ باتے سورے کلام چھا پتہ۔

مقبول امرتسری

مقبول امرتسری سند ہے چھ حال علیہ ناجی منورن کو دہیت۔ امرتسری

پندرہ مثنوی "پیر نامہ" چھ دیریاف۔ امرتسری چھ اوسند وادیاہ منزل تہ

اکتھ آہوت۔ ناجی صابری خیال چھ نہ مقبول امرتسری چھ بی بی بونج مثنوی "یوسف

زلیخا" تہ منصور نامہ تہا پندرہ۔

مکھن لال بیکس

زائے : ۱۹۳۹ء

زاجاے : (قرۃ منلی حملہ) سرینگر

مکھن لال بیکس چھ تو کاشیرو شایر و منتر بنو بہوے ۱۹۵۲ء پیٹھ بیکس ہینوت
طاب علی ہند مانہ چھ اُمیر جن لال جین کالج پیٹھ بیکر وٹہ گز و رشتہ اتہ دوران جھاہین
سستو رشتہ زو کچو کچو کچہ باتہ کتاہین ناد اوس "نود گزہ" تہ "وڈو وڈی سار" الگ پانھر
جھنہ وڈہ پنہر کاٹہ باتہ سومبرن شائع کترہ کترس کانس اختری تہ کورکی کرہ پنہر لوگ
آل انڈیا ریڈیو س منتر کاشیرو رپڈر۔ نوڈہ ہندس قومی شایرس منتر جین اکر لٹہ کاشیرو رپڈر
ہنر نمایندگی کترہ

تصفیات : "نود گزہ" - "وڈو وڈی سار" (شایری)

مکھن لال کنول

زائے : ۱۹۳۶ء زاجاے : (سنگرام پور) سوپور

مکھن لال کنول صاحب چھ تو کاشیرو شایر و منتر بنو ۱۹۵۰ء پیٹھ شایری کرہ
ہنتر واریاہ کٹہ لکھنہ باد و بود جھنہ اُمیر و نستم پنہر کاٹہ باتہ سومبرن الگ پانھر جھاہین
کنول جتہ کرس منتر تھنہ بہوے اوس نہ کاٹہ اوسو و حال گرا اوے کترہ پنہر اوس دہر جھاہین
پتہ زینہ نیرن تہ اند چھ تانہ ہندس مکھن منتر سپنر و دستاد۔

مکھن لال محو

ناسنہ : ۱۹۲۶ء زاجاے : (ڈل سن یاں) سرینگر
 قحط صاب چھ مزاجیہ کاکر شایم۔ واریاہ کال وولش شارونان گریٹھ دس تام چھنہ
 پنہر کاہنہ باتہ سومبرن چھاپہ پڑ۔ میٹرک پاس کرنہ پتہ اوس کینٹریس کالس ماشری کران پتہ
 نہ پتہ تہ تہارتھ۔ آنکس گوہ اخبار نوپسی کُن۔ گوڈ اوس اخبار "ہمدردس" منتر پتہ اڑتہ پتہ
 اخبار "عدالتس" منتر اسٹنٹ ایڈیٹر۔

مکھن لال مدان

ناسنہ : ۱۹۳۸ء زاجاے : شبنم
 مکھن لال مدان صاب چھ شایری پتہ کران پتہ نہ پتہ لیکھان شایری
 چھن ۱۹۶۰ء پیپٹہ کپڑی پتہ پتہ پتہ
 پیشہ کپڑی چھ سرکاری ملازم پتہ تالیمہ ہندس محکمہ منتر چھ دوستاد۔

ملا عبید اللہ

مرن سنہ: ۱۸۵۳ء

مدفن: (نریپستان) سری نگر

عبید اللہ صاحب اوس کا شہسوار یا طر شایری کران۔ جس کو عبید اللہ
شاہ آبادی ترونان۔ نریپستان اوس شاہ منور حقانی سہد گرو روزان تہ ششی چچ شاہ قاسم
حقانی سہدس مرادس ترو ٹھہر کنہ دفن۔

ملہ خالق

زاسنہ: ۱۸۸۱ء

زاجاے: پہلوان

مرن سنہ: ۱۹۳۱ء

مدفن: پہلوان

ملہ خالق صاحب چھ کاشٹر صوفی شایر او سمت۔ پہلوان پٹنہ اوس
روزان۔ خالق صاحب "مترج نامہ" چھ مشہور۔

منشور باہنہاں

زاسنہ : ۱۹۴۸ء زاجاے : باہنہاں
 اُمید اہل نادچہ عبد الغنی پتہ تخلص چھس منشور۔ پیغمبر سید اکھڑی
 وائس شایری کران۔ از کل چھ تالیفہ سندس محکم متر دوسٹاد۔

منشی احمد علی غازی

زاسنہ : ۱۸۵۳ء - زاجاے : (چنگیال محلہ) سرنگر
 مرگن سنہ : ۱۹۲۳ء - مدفن : (حسن آباد) سرنگر

غازی صاحب اوس کا شریس اندر مرقی لیکھان۔ پدینہ وقتک اوس شہور
 نمش توپس۔ اہنز چھ تقریبین اکھ درجن مرقی یو اندر لومہ سپٹھاہ مشہور چھے
 ”جماعت“۔ ”کرمان“۔ ”رزدان“۔ ”شان“۔ ”شان“۔
 ”نامہ“۔ ”دست“۔ ”بلیتر“۔

منشی حسین علی

زائے: ۱۸۵۳ء : (بابا پور، جہ کدل، سرنگر)

مدفن: (حسن آباد) سرنگر

منشی حسین علی صاحب چھ کاشتری منتر مرنی لکھتے۔ کینہ مرنی چھ

مشہور۔ الفت، سرپر، نفس، تہ، برجا۔

منشی صفدر

زائے: (چنگال محل، سرنگر) - مرنے: ۱۸۹۶ء

مدفن: (حسن آباد) سرنگر

صفدر صاحب چھ کاشتری پاشی مرنی وینہ مرنہ۔ اوہند مضمون بے لوطی

چھ ترہن چھین منتر (ترہ چھپر گئیہ لگ بگ نہ ہتھ شاد) صفدر صاحب بحالاب زندگی

چھینہ دوسری باب۔

منشی محمد صادق

زائید: ۱۸۹۷ء - زاجاے: (بابا پور) سرینگر

مرگ: ۱۹۷۰ء - مدفن: (حسن آباد) سرینگر

منشی صاحب چچہ کاشری بابا پور سرینگر لیچھنر۔ بابا پور پیچھو گو و ناو پور سید
اور نسل سما لچ سرینگر میں اندراوس وار پش کاس بطور معلم کام کران۔ منشی صاحب کینہ سرینگر
چچہ لومہ: شفاعت، سلطنت، سیاہ سفید، قودرت، نقیب و فسران،
ہمدانیق، خضر، محمد، رادم، حیات، حیا، بیتیر۔

منشی محمد عباس

زائید: ۱۷۸۹ء - زاجاے: (بابا پور) سری نگر

مرگ: ۱۹۴۴ء - مدفن: (حسن آباد) سری نگر

عباس صاحب اوس کاشریں منتر مرثی و نان۔ امی ہنر و نہ منتر مرثی بہی،
سُتون، یاقوت، عالم، فراست تہ بارغ چچہ مشہور۔

منشی محمد علی

زائیدہ: ۱۸۲۹ء - زاجائے: (بابا پور) سرینگر

مرگ سبب: ۱۹۰۲ء - مدفن: (حسن آباد) سرینگر

محمد علی صاحب جیے کاشنیرس اندر واریاہ مرتی لیچھتر۔ اسکودوس منز اوس منیکل
 افسر منشی صاحب جیے تقریباً ۳۲ مرتی لیچھتر۔ پو اندر لو مہر مشہور جیے :-
 پیمایش ، تنور ، یوسف ، نذر ، رحمت ، نافہ ، معدن ، رزم ، فلک
 قند ، صبر ، شہد ، ہم وزر ، جنانہ چشم۔

منشی محمد یوسف

زائیدہ: ۱۷۸۹ء - زاجائے: (بابا پور) سرینگر

مرگ سبب: ۱۸۸۳ء - مدفن: (حسن آباد) سرینگر

یوسف صاحب اسمر اسہ بابہ صاحب تہ و نان۔ سہ اوس مہاراجہ گلاب ہند وقت
 مشہور حکیم۔ کاشنیر یا ٹھیکر ۳۲ مرتی لیچھتر۔
 مرتی: جھوکھ ، گوہر ، طوطی ، طور ، لالہ ، وعظ ، مہو پتی ، دولت
 سرور ، شہید ، اندر ، بڑ ، جمشید - تاسیر ، سلیمان ، قیامت
 غیب ، چشم ، کہف تہ ذرا تہ بتر۔

منظور احمد فارسی

ناسخہ : ۱۹۳۳ء مجلس سیکرٹریٹ یو۔

منظور احمد فارسی صاحب چھ کتابیں شائع کیں۔ یہ چھ سیاسی کتابیں ہیں۔
 پہلی کتاب "اوپر کے تین سیاسی موضوعوں پر چھ کتابیں شائع ہوئی ہیں۔
 تصنیفات : "سیاست پاریز" "لکھ سیاست"
 "منور شاہ" (شاہ منور شاہ ہندوستان کا راج) (ترتیب)

منظور پوگلی

ناسخہ : ۱۹۴۸ء راجہ : پوگلی ہستان

امین ناچیس عبدالحیاء کوٹیکہ شاعری چھ منظور پوگلی ناؤس
 تل کران۔ "میں پانچ چھ مذہبی کتابیں لکھان۔"

منظور حسن عسکری

ترجمہ: ۱۹۵۴ء ناچاے: ڈل گیٹ، سری نگر

منظور حسن صاحب چھ بیڑ میو کینڑو وریو پوٹھ کاشی پوٹھ پوٹھ پوٹھ
لیکھان تہ بیڑ پوٹھ پوٹھ ساینسی موضوعن پوٹھ قلم تلان۔ اذ کل چھ ڈاکٹری ہنر تریو پوٹھ
مہاصل کران۔

منظور ہاشمی

ترجمہ: ۱۹۳۵ء ناچاے: ڈاکٹر کام پٹن

منظور ہاشمی سندنو چھ سید علی ہاشمی۔ منظور صاحب چھ شاعر
تہ تہ ہنر لکارتہ۔ وٹیکٹام جھن پوٹھ اکھ باتہ سو مہرن "گر مال" چھا پوٹھ ہمتہ بدھن
صغیر پوٹھ مشتمل امیر شاہ کر پری ہنر کلیات تہ جھن تہرتپ دہر ہنر لکارتہ ہمتہ مختلف
جلدن متر کلاچل اکیدی شایع کر۔ منظور چھ پیشہ کوزہ استاد تہ اذ کل چھ
تہالپہ ہندس محکم ہنر ہپڈ ماسٹر۔

تصنیفات:

"گر مال" (شاعری)

"کلیات امیر شاہ کر پری"

تاریخ: ۱۹۴۶ء

کتابہ پرنسپل فیو لیسٹرس ایوارڈ

شاہ شریف علی گڑھ (ناہی شہید)

"کاشمیری لنگ بابت" جلد نہ، جلد تیسرے، جلد نہ دہ، یہ جلد پانچواں۔

”پروا نند“ جندرا نگہ (پیر و فیض جہاں زال کو بس سیتوڑ لہندہ)

”پرانتہ“ جلد نہ (پروفیسر ایس۔ کے نوشہہ خاٹن سہوڑی)

”گماشتہ“۔ ”کلیاتہ“۔ ”مؤید و خائب“۔ ”مکمل و ن“۔

”وہ کہنے لگے کہ یہ ان کے لیے ہے“

موتی لال کپور

نواسہ: ۱۹۳۳ء زاجلے: (زائد ارجمند) سرنگم

کیمو صاب اوس گوڈ گوڈ ہینڈ لیس منتر ڈراما لیکھان۔ اپریل ۱۹۶۴ء پینچ
ہیوٹن کاسٹرس منتر پن بوس پھان پھلاؤن۔ ہندی ڈراما چھاپہ پتہ چھاپن پن کاسٹرس
ڈراما گوڈ پنچ لٹ ۱۹۶۹ء ہس منتر۔ ۱۹۷۳ء ہس منتر چھاپن پتہ پن ڈراما ہس ہنز پینچ
نہ کتا ہس پن تریشوئی کتابن پینچ چھس ریاستی کلچرل اکیڈمی ہندی پینامہ تری پتر۔
کسٹوڈین نہ موڈم شماری ہندین ممکن منتر ملازمتہ کرنہ پتہ گوڈ و دہ پتہ
ہوڈہ پینچ ڈانسج تہ ڈراما پنچ تربیتہ حاصل کرن۔ ازل چھ کلچرل اکیڈمی منتر مدنی
سرگرمین ہند شوک سبیش آفر۔

تصنیفات:

”شعاع“۔ ”لال بہ ڈالیس لولے“

”متر نوو“

مولانا انور

ناسخہ : ۱۹۵۳ء   ناجا : شہیدین
 مرن سنہ : ۱۹۴۰ء   مدفن : اکبر پور مشین

انور صاحب اوس پورہ ناو محمد انور بیٹ - لوکچہ و آئشہ اندر زینو انور سہین
 منگہ تہ کو رنس شیرخان ناو، پو کو بھو نش شیر صاحب تہ و نان - انور صاحب بھہ
 کشپر منزل حدیث مسک کو بانی کارو - ندیہ - نیکو کراہل حدیث مسک بھانچہ لادو
 پاپتہ شہیری تہ کا شریہ شادان اندر دودہ دینکری آدو تہ ناو و مسلمہ و ہر صاحبان -
 کا شریہ لادو چھن قادیسی پاپٹر کہ کتاب نیچہ شہر - انور صاحب بھہ لوفہ کہ کتاب :-

(۱) دیوان انور : یہ چھ انور صاحب بھہ نرن ہند مجموعہ بھہ اندر روایف دار غزل

دہ ج چھ (۲) سلام انور : یہ چھ انور صاحب بھہ لغت ہنز سو مہرن

(۳) گلدستہ انور : لغت تہ منقبت ہنز بیا کہ سو مہرن -

(۴) تفسیر سورہ یوسف : یہ کتاب چھ ترمہن حصن اندر

(۵) معراج رسول : (۶) جنگ بدر (۷) جنگ احد (۸) شیخ صفیان -

مہر واعظ مولانا محمد یوسف شاہ

تراسنہ : ۱۸۹۵ء   مرن سنہ : ۱۹۶۹ء
 زاجلے : راز ویر کدل   مدفن : شہر آباد

مہر واعظ مرحومین عجب کشمیر ہندین لوگوں منتر سیاسی بیداری یاد کرنگ
 : بتلا کو دیت تہ ہندو زندگی ہندس آخری تہ میں تام روادری کونہ کونہ نگہ سیاسی کامیں مدعو
 وابستہ ۔

کثیر و محبوبہ یوسف بیوس ۱۹۲۶ء : پتہ کشمیر ہندس تھہ علاقہ منتر
 رولڈن یچہ اندہ آزاد کشمیر و نان چہ آتہ کو کو تھہ قائم سیدس بیٹھ آو گوڈ صدر تہ
 پتہ ایک روبر تالیہ بناو تہ ۔ آخر سید آو ہند انتقال راو لپٹیچہ مشر ۔
 مولانا میں چھ قرآن شریف کشمیری پاشی ترجمہ کور مست ۔ قرآن
 شریف کشمیری ترجمہ آو ۱۹۷۳ء میں منتر کتابی صورت منتر شائع کرنہ تہ اگلہ چھ کاترس
 منکر خاص اہمیت حاصل ۔

مولوی صدیق اللہ

زاجاے: (تڑاگ) تڑا ایشرف

مولوی صدیق اللہ اوس کاشری باسٹری شائری کران۔ دیان گنویہ
 صدی اندر نزاوتڑاگہ۔ گزادہ اوشس بہر پریدی تہ واطخانہ پیٹھ۔ مولوی صاحب
 چھ کاشری باسٹری قصہ حاتم طے، لیو کھمت۔

مولوی عبدالنہال

نمن سنہ: ۱۹۴۰ء

زاسنہ: ؟

زاجاے: ککوٹ بانہال

مولوی صاحب چھ بانہال علاقہ منتر کاشری زبان مندکھو شوار
 گوہر ماتھ گزریو مت۔ دیان بہر چھ بیہ ڈوی ۵۳ ہر نہر دومت۔
 پیشہ کچھو وہ استاد ادومت۔

مولوی عبد الغنی

زائے: ۱۸۹۰ء تراجلے: شپین
مړن: ۱۹۶۵ء بدفن: شپین

مولوی صاب اوس فارسی علامہ کاشغری پانچ تہ شایری کران -
کاشغری شاران اندر جین ٹیڑیا پانچ اہل حدیث مسک و تہ صنو و مت . مولوی عبد الغنی
اوس سر نیکر اندر زالدگر مسجد متر و ابریس کالس خوبہ پیران تہ واطافانی کران -
کاشغری زباز متر چھے مولوی صابن فوہ کتاہ لیچھتر -
(۱) حل مشکل (۲) الرطب الجنبی (۳) قصہ حضرت ایوب صابر (۴) اسم اعظم
(۵) صفات النبی (۶) کلام منظور (۷) مثنوی فلوزنڈا
مولوی صابن چھے کاشغری علامہ اردو تہ فارسی زباز منتر تہ دریاہ کتاہ لیچھتر -

مولوی علی شاہ

تراسہ: ۱۸۱۹ء تراجم: ڈہریل، بہتر دور

مرگ: ۱۹۲۵ء مدفن: ڈہریل، بہتر دور

علی صاحب اوس کا شاعر نظم و نثر دونوں اقسام کے لکھان۔ وظائف کی تہ امانتہ اوس پیشہ۔ کا شاعر علامہ ججن عربی تہ فارسی زبان کی اندر تہ کتبہ کتابہ لکھنؤ تصانیف:

- (۱) جنگ دین العرب (۲) جنگ امام حنف (۳) جنگ زمیون (۴) جنگ خاور
- (۵) خدیجہ نامہ (۶) جنگ تال (۷) جنگ میرالام (۸) جنگ خیبر۔

مولوی غلام مصطفیٰ

تراسہ: ۱۸۹۸ء تراجم: ڈاکٹر فخر (ڈاکٹر فخر) ڈاکٹر فخر

مرگ: ۱۹۲۹ء مدفن: ڈاکٹر فخر (ڈاکٹر فخر) ڈاکٹر فخر

مصطفیٰ صاحب اوس کا شاعر و ناظمی شاہی کران۔ امیر علاقہ ججن اردو زبان میں نثر و تراجم لکھنؤ۔ مصطفیٰ صاحب اوس کپتیس کاس مشنریہ بیڈ ماسٹر کام کران۔

مولوی محمد سبحان

مولوی صاحب متعلق چھٹے پر گنہ جابر درج زسہ کیمک اوس البتہ چھ
 بیتے مولو کم زسہ چھ اردو آئیمہ صدی منتر اوسنت تہ مے اوس لکھ پارسہ منتر مکہ شریف
 گوشت بیتے اوس مستقل پانچ منتر روزان۔ تہ روزنس دوران کورن قرآن شریف
 مکمل پانچ منتر تہ چھ۔ تہ بند بیتہ دوزیمہ گزیمہ بیتہ چھ وادیاہ کال تہ چھ کورم
 یہ مسودہ سعوزی عربیہ چھ کورم منتر نش وانا۔ یہ مسودہ چھ بیتہ بیتہ تہ چھ سرکار
 پیچہ بند زسہ انا بیتہ پوان تو کورم بند چھ انا تہ دقتہ کس واد پر شلم بختی غلام محمد
 سبیر دکان۔ بیتہ پانچ منتر چھ یہ مسودہ آئیمہ کلچل اکیدیمی نش وانا۔ کورم منتر
 وائیمہ بیتہ چھ بہ وائیمہ فی الدین حاجتین امہ چھ گویا وائیمہ چھ بند تہ چھ نظر ثانی کرور
 واد زیمہ مولو کم زسہ مسودہ کتہ چھ۔

مؤمن صائب

مؤمن صائب نادر جھٹ مشہور صوفی شائین اندر پہلے پوان تہند زائے
مرگ سہ تہ مدفن چھتہ شیعہ پانچر مولوم۔ نہ جھ تہندین گر کلی حالات تہند کتہ جابہ ذکر۔
مؤمن صائب متلی ہیکو پتہ یوت دوتہ زائے اوس گنہویہ صدی اندر ہیکو گامہ روزان
تہند کتہ غزل بیتہر چھ ڈسریاب۔

مؤمن کوشن رنگو

زائے: ۱۹۴۲ء (شمارہ ۱۰) سری نگر

مؤمن کوشن رنگو چھ انگر ہندی پانچر لیکھان تہ امر سندی مقالہ جھ
یئر پانچر کاشیرس ادیس پیٹھ آسان۔ رنگو صائب چھ انکل اخبار ہندوستان ٹایمگز
ایڈیوریل سٹافس پیٹھ تہ امر ہندو ہتہ جھن واپہ بہن جابن نو کتہ یہ کر مر۔

موہن کرشن رینہ

ذرا سنہ: ۱۹۵۱ء   ذرا جاے: (پلو رشتہ یاد) سرنگر

موہن کرشن رینہ چھ شاعری بہ کران تو نہرتہ لیکھان اچھندو
مصنفون چھ ٹیڑیاٹھ ساینسی موضوعن چھٹھ آسان۔ مونسیتی تو مصوری ستوتہ چھ
یہ کہ نہ کہ کران۔ اذکل چھ اکوٹنٹ جنرل سندس محکم منتر کام کران۔

موہن لال آتش

ذرا سنہ: ۱۹۳۴ء   ذرا جاے: (دیخہ بیوہ) انت ناگ

آتش صاب چھ شاعری بہ نہرتہ نگار بہ۔ الہ پلہ پھس و و افوری وہ مہر
شاعری بہتر کران کاہتو۔ اما پوز موند جھن نہ کاہتہ مڈہنن باہتہ مومہنن جھاپہتر۔
اذکل چھ کینہہ گاشیر کتابہ ترتیب دیوان۔ پیشہ کفر چھ وہ ستاد۔
قصیف:

کلیات ناظم (غلام محمد شاد سنہ)

موهن تراش

زاسنه: ۱۹۳۴ زاجاے: (دلحسن یار) سرنگر
 اصل نادر جھس موهن لال تہ تراش جھس تخلص۔ تراش صاحب جھہ ہیندی شاعر
 تہ دودھ ڈاٹس پیسے آٹھ دُری ہوی کاشتری پاکھ تہ شاز و زمان۔ اُمید علاء جھن واریاہ سلج
 تہ ریڈیو ڈراما کاشریں منز پھر دی ہوی۔ پیشہ جھن گاندھی جی نین غمہ دلوشت سوانح جیاتن کاشتر
 جامہ دولت تہ یہ جھہ ریڈیو پیٹھ بیٹون بیٹون قسطن منتر نشر سپدنت۔ ریڈیو کشمیر
 منتر دوتس ۱۹۵۶ پیٹھ ملازم تہ ازل جھہ اتہ ترجمہ شوکت اسٹنٹ ایڈیٹر۔
 ہیندی پاکھ یوہ پنہر شارب سومبرن جھا پنہر بھن تہ پیٹھ جھس کلچرل اکیڈمی
 ہند ینامہ تودنت۔

مہاراج کاشن ماوا

زاسنه: ۱۹۳۸ زاجاے: (بہر کدل) سرنگر

ماوا صاحب جھہ مسرور تخلص لیکھان۔ کاشتری پاکھ افسانہ نگاری علاء
 مضمون تہ لیکھان تہ شاعری تہ کران۔ پیشہ جھس تہارت۔
 تصنیف: بخشہار تہ سہرگرو تہ پدی

مہر تراز

مرن سنہ: ۱۹۰۰ء

زاجاے: تراز

مدفن: تراز

مہر صائب اوس کا شعر یا شعر شاد و ناک سے اوس عاشق تراز اسند
 نہ چھٹے بوسے۔ پڑ پڑا و اوس غلام محی الدین۔ مہر صائب چھ نو مہ کتابہ:
 ۱۔ مثنوی زندہ بدن (۲۱) قصہ اصحاب کوف (۳۱) احوال قیامتہ (۴۲) داستان ریا
 (۵) جنگ خلیجہ۔

مہر شاہ دیکھو

مرن سنہ: ۱۸۹۸ء

زاجاے: (شہل ٹینگ) سرنگ

مدفن: (شہل ٹینگ) سرنگ

اصلی نام غلام محی الدین شاہ تہ تخلص دیکھ۔ مہر صائب اوس پنہ وقتک
 بالکال فی البلد یہ شاہ گور، اہند و شاد چھین کچہ جاہ یہ سو مہرت۔ یہ کیش شاہ چھ تہ چھ کاڑ کالہ
 زباز یاد۔ مہر صائب چھ پنہ زندگی اندر شیخ پاٹھر اوسمت تو یسے اُس در اسنو
 اوس بھروڈ۔ دیان اکہ دہم اوس پائسیر و تہ نہ صفت زان کوٹ تام گنصال
 اُتھر اندر روٹ نہ ہنرو۔ نہن زنگن کور مہس گند تہ ترو وکھ ویتھ۔ دہم دہم
 کھوڑکھ اُتھر اکدہ مہرت۔ اوس (شہل ٹینگ) پنہ بن مکانس نیمہ کچہ دفن کرنہ

مہر حسین و اصف

سپینر کا کہ

سر و اند کمال پریمی صبا بن محمد میرزا کا پسر واکہ اہلس کو کہتا ہے ہمنہ اندر تیرے پیٹ کے چھ جھاب کہ راو و خور۔

میرزا میر

زائده: ۱۱۸۶ زاجاه: (دو ٹن) درمل

وفات: ۱۹۰۱ مدفن: (دو ٹن) درمل

میر صاحب اوس کاشگری پاشا شایری کران۔ اوہند "مقدم نامہ" جھ موخوار۔ زبان مقدم نامہ چھ اے مقبول شاہ کراہہ دار سبندش گریہ نامہ بطور جواب لیو کھمت۔ یس بیتہ غلام محمد نور محمد کتب فروشن جھاپ کور۔

میر عبداللہ بیہقی

زاجاہ: سرنگر وفات: ۱۸۰۷

میر صاحب اوس سرنگر اندر کھتہ تام جابہ روزان۔ سہ کر زاوہ چھنے مولوم۔ میر صاحب متلق بیگو بیٹہ یوت دندہ زسہ گو و ۸۔ حرم ۲۲۲ حدیں اندر رحمت حق۔ میر عبداللہ بیہقی صاحب چھ تیش نامہ لیو کھمت۔ تہ امہ علاوہ جیس نو میر کتابہ:

۲۔ موختصر وقایہ

۱۔ عقاید

مہر غلام حسین

نہایت سے (بیاچار) مرید
مدفن : (گوئی نہ جیہ قاسم) مانگ

مہر صائب چھ شہزاد مرئی گوشتیہ - اوہند ناسیہ
تیر مرئی سنیہ چھ شہزاد مرئی گوشتیہ - اوہند ناسیہ
رحمت حق - پیشہ ادسٹس ٹرہند ادی -
مہر صائب چھ شہزاد مرئی : معرفت ، گمان ، تائید حق
نقل ، عہد ، اسم اللہ ، آئینہ ، خوشنویس ، جواہر جیہ

ناجی منور

تاسیہ: ۱۹۳۲ء ناچالے: (کاپن) گوگوم

ناجی صاحب اصل ناو چھ غلام نبی لون تہ امر سندنہ کیا رچھ نرہی تو
لاچاری ہندس گہ کارس مسر گڈر بومٹ۔ بتر زینتہ بابھ پھو ارس گہ ڈنپتھ ماسٹر
بنھ لداخ گرنھن بیٹہ پترن وری ن روو۔ ناجی چھ از تالپہ ہندس نکس مسر
انی سو کوک ہند ماسٹر۔ ۱۹۵۳ء پھو بیوتن کاشری باٹر لیکن۔ شاری کرنہ علاو
چھ نپترہ لیکن۔

تصنیفات:

- ۱۔ "شرمن ہندی باتھ" ۲ جلد (۲) ناگادہ (شایری)
- ۲۔ "جو لیس سپرز" (شیکسپیر جو لیس سپرز کاشتر ترجمہ)
- ۳۔ "کاشتر گرامر" (شفیع شوق ستر لہجہ)
- ۵۔ موکھتہ کر (شری دلپہ۔ ادنا کرشن رہبرس ستر لہجہ)
- ۶۔ "کاشتر لکھ باتھ" جلد اکھ (موتی لال ساقیس ستر لہجہ)
- ۷۔ "باتھ کھتہ" (شرمن ہندی باتھ)
- ۸۔ "کاشتر ادبک تواریخ" (شفیع شوق ستر)
- ۹۔ "تہہ پیک تواریخ" (شفیع شوق ستر)
- ۱۰۔ کلیات محمد دگامی
- ۱۱۔ دژ بہر کھتہ (ترجمہ)

ناز کو لگا کر

ترجمہ : ۱۹۲۱ء
 تراجم : (ٹینگ پور) کو لگوم
 ناز صاحبہ چھ اصل نواز غلام احمد رشتہ نگار پانچویں شاعری کرانہ
 ۱۹۵۱ء اندر نور پاکستان تو تہہ پہلے چھ کراچی اندر روزانہ ناز صاحبہ چھ
 ۱۹۵۱ء بروٹھک ان کانفرنس صدر تر رومنت -
 تصنیف : ترجمہ اسرار خودی
 یہ کتاب سہزاقبال اکیڈمی کراچی طرفہ چھاپ -

نمبر سپر

ترجمہ : ۱۸۸۱ء
 تراجم : حجاب
 وفات : ۱۹۵۰ء
 مدفن : حجاب

میر صاحب اوس کا شری پانچویں شاعری کرانہ - نثر، گیتوں اور
 پیشہ - لغت، منقبتہ شہر اشویر علاؤ چھن مرتبی تر پچھتر - میر صاحبہ پانچویں
 حلقہ ادب سونا و آبی طرفہ چھاپ سہزاق -

نذیر احمد بیگانہ

ترجمہ: ۱۹۴۱ء زاجاے: ڈوئی گام بانہال

نذیر احمد بیگانہ صاحب چھ کاشتیں منتر شائری کران تہ یہ پہلے چھ
 وادیہ کالم پہلے جاری تھو مت۔ پیشہ کنز چھ سرکاری ملازم۔

ڈاکٹر (نذیر احمد لون)

ترجمہ: ۱۹۴۷ء زاجاے: ہونزر

لون صاحب چھ بیتر موسو آٹھو ڈوئیو پہلے کاشتیں منتر شائری
 تہ بیتر شائری چھ آٹھو بیکن کاشتیں ہمارین تہ کاشتیں دوہن متیق آسان۔
 کاشتیں منتر جہن وادیہ لیسے تہ لکھتہ۔

مزان کول یارباش

ناسخہ: ۱۹۳۷ء زاجاے (بوگام) کو لگوم

یارباش صاب چھ لگ بگ پند ہو درو پو پیچھ کاشتری یا ٹھری
کران، اما پوز و نہ چھنہ الگ پاٹھ پینز کانہ تہ باتہ سومرن بیتر بازہ کڈہ تر۔ از کل چھ
ویترزی منتر ملازم۔

نشاط انصاری

ناسخہ: ۱۹۳۰ء زاجاے: (دیلین) ورمیل

نشاط انصاری صاب چھ نظم تہ لیکھان تہ ہتر تہ۔ نشاط اوس گوڈ گوڈ
زیادہ تو جہ اردوہں کن دوان مگر دوڑ چھ یتر یا ٹھری کاشریے منتر لیکھان۔ پیشہ کنز
چھ دستاد تہ از کل چھ مائی سو کو لگ ہند ماشٹر۔

پننیں زبٹس برادر مرعوم تنہا صابن کلامہ چھن شیر زار گریہ "شہبستان"
تہ "فرا" تاوی دمن کتابن منتر جھو پمت۔ "فرا" کتابہ پیچھ چھس کلچر الیدی
ہند ینامہ تورمٹ۔

تصنیفات

"شہبستان" "فرا"

نُسخہ اکمل

وفات: ۱۴۲۰ء   زاجاے: سرنگر

اکمل صاب اوس کاٹھری پاٹھر وڈن لیکھان۔ سرنگر س انگ
کھتہ جاپہ زاو تہ کتہ اوس روزان تہ چھنہ پتاہ۔ نسخہ اکمل صابنہ زا سنج تہ چھنہ خیر

نُسخہ بٹ

زاجاے: کاٹھریس کو لگوم

اصلی زاو چھس آنند بٹ تہ یہ چھنہ مولوم زہ یہ کرچھ اوسمت کاٹھریس
منز بھین واریاہ ستار وڈن متو تہ ییتہ بھین "ہری تارا متی" ناو رچ مشہور مشنوی
نہ یہ چھنہ نسخہ بٹ زندگی اندر باقی حال اللہ تہ چھنہ کتہ زمان۔

نسب ڈار

راجا سے: اکاٹھ ہول، بہرؤ
مدفن: اکاٹھ ہول، بہرؤ
وفات: ۱۷۷۷ء

ڈار صاحبزادہ سس متل جھنہ کا تہہ رپوایہ۔ امر سنگ مرزا سسہ
تہہ جھنہ تحقیقوا اللہ سسہ پاٹھ کو ڈار مت۔ نیر پاٹھ اوس صوفی شایرک سسہ و دھان
بہان تہہ اوے کیر وٹن پانہ تہہ صوفی طرز زکشا۔ اہنزا کہ نظم "ڈولکشا" سسہ
چھاپ پیر مٹر۔

نشا کشتواری

زاسنہ : ۱۹۰۸ء ترا جاسے : (جامع مسجد کشتواری)

نشاط صائب چھ وادیہ کالہ پچھ کاشیری پانچو شایری کران وومت کنبہ
چھ نثر لیکھان - نشاط چھ اخباری نامہ نگار تہ رنومت - ہرونہ اوس زیاد تر
اردو پانچ لیکھان - نشاط صائب شمار چھ کشتواری کین با اثر لوکن منتر سپدان -
تصنیف : مظلوم کر بلا (شایری) لغت رسول (شایری)
مناقب اولیا (شایری)

نصر اللہ منشی

زاسنہ : ۱۹۰۸ء ترا جاسے : ۱۹۲۸ء

ترا جاسے : ڈوڈہ

نصر اللہ منشی صائب چھ کاشیری پانچو شایری کران اوومت اپوز منرس
نام یجن نہ تہر کاہنہ باہ سوہرن چھا پتر - اوس سندس زاسنس متلو چھنہ کنبہ کنبہ
دیرج - منشی صائب چھ تجارت کران اوومت -

نعمہ صاب

زائیدہ: ۱۸۰۵ء (جنگل مال محلہ) سرینگر

وفات: ۱۸۸۰ء مدفن: (نرپرستان) سرینگر

نعمہ صابین شمار چھ مشہور عنونی شائیرین اندر تیس اوس اصل ناو
 نعیم۔ زائیدہ محلہ اوس قابلات کارخانہ اندر دوستاد شمس فقیرن بہ چھ زائیدہ محکم
 شہر کارخانہ اندر قابلات کلام پنجپہر بیستہ نعمہ صاب اوس۔ نعمہ صاب گوو۔ ۱۸۸۰ء
 اندر رحمت حق تہ نہ پرستانہ او دمن کردہ۔
 غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھ نعمہ صابین کم کاسہ کلام چھ ایس شہر ت۔

نعمہ صاب

زائیدہ: ۱۸۸۳ء زاجلیہ: صفاپور

وفات: ۱۹۶۳ء مدفن: صفاپور

نعمہ صاب صفاپوری اوس عنوفیانہ شائیری کران۔ دیوان عنونی منش
 بزرگ اوس۔ اصل ناو اوس شمس نعمت اللہ پڑے۔ گوہر گوہر اوس صفاپور سے آرکس
 ٹھیکہ درس نش بطور گماشتہ کلام کران تہ آہنر بنیو و پانہ تہ ٹھیکہ در۔

تصنیف:

مشغولی محل بکاوی۔ یہ کتاب چھ نرمان لکھن اندر۔

منزل لال طالب

زاسنه: ۱۹۰۰ء

ذاجله: اسید علی اکبر سرنگر

وفات: ۱۹۷۱ء

طالب صاحب اوس پتر پاٹھ اردو اوس منزل لکھان۔ لال دیر ہند میں
 واکھن تہ چھین منظورم ترمیم کو دمت ایس کتانی شکلا منزل چھپیوٹ چھ۔
 طالب صاحب اوس فارسی زبان ہند برویسر تہ پینشن گزینہ پتر اوس
 ریاستی پچھل اکیدی منزل اردو فارسی شوکت اید پتر۔ اکیدی بی۔ لوسہ اردو کٹ پتر
 فرہنگ اند کل بنا و ان چھ، طالب اوس سو رگہ و اس گزینہ تمام امیک تہ اید پتر
 فارسی زبان ہند عالم آسپہ کو اوس صد جہوہ پتر سند خلتہ رتن گرہ پتر
 گوہ امہ ایلانہ پتر ریتی سو رگہ و اس۔

نند لال کول

زاجاے: (کیا الہ کھوڑا) سرینگر

زاسنہ: ۱۸۷۷ء

وفات: ۱۹۴۰ء

پندت نند لال کول اوس منتر لیکھنے علاوہ شادی و نانہ تہنص
 اوس نہ۔ ہم کاشتری ڈراما از تاسمہ سٹیج کرنہ آؤتو جھ تہ بہندی مسودا لکھو
 جھ تموتک جھ منان نہ نند لال کونن ایو کھٹ ڈراما " سٹیج کھوٹ " جھ گوڈنیک
 کاشتری ڈراما۔ یہ ڈراما جھ رانہ ہر شس چند بہنہ زندگیہ اندو اندو شران۔ یہ ڈراما
 جھ از بروہنہ ۳۵ وری گوڈنیک سرینگر منتر روگنا تھندہ سٹیج کرنہ اُمت۔
 پندت نند لال کول جھ پیشہ کنز پٹھو آری اوسمت۔

ریش بسلسلہ سارہ ہے کھو تہ تھو د تہ مرتبہ وول بزرگ۔ پٹھان گورنر عطا محمد خان
 چھ شیخ العالمی ہند ناوک ضرب تہ دیشمنت۔ شیخ العالمی چھ علمدار کتہ پتہ ونان۔
 کاشتر بازار اندر چھ حضرت شیخ العالمی ہند کرکشی امانہ از تہ
 پھر پوان یتیمہ امانہ کا تہ تہ مقدس کتاب پھر پوان چھ۔ شکر کو ونا چھ حضرت
 شیخ کاشتر بابا نظم، مناظر، نہ ہی مایلین ہند منظوم بیان تہ کینہہ شکر کی غزل
 تہ وید پتر شیخ العالمی ہند کلام چھ نومن کینرن ریش نامن تہ نور نامن اندر دھر
 (۱) بابا نصیب الدین غازی (۲) بابا کمال الدین (۳) بابا فاضل (۴) پھر عبد اللہ
 (۵) بابا اسماعیل کبروی (۶) نور نامہ چھاپ کچرل اکیڈمی سرینگر۔

زاجاے: (سری پدہ) ورنل

وفات : ۱۹۷۳ء

[illegible]

تصنيفات :

۱۔ ”میتہ کا مک کشتہ مول“ (تقلم)

۲۔ "لول تہ حسن" لوگ کتاب (نظم)

۳۔ "لول پو حسن"، "بد کتب" (نظم)

نواز رتن پوری

زائسہ: ۱۹۲۶ء - راجا جے: رتن پور

نواز عثمان پور ناد پور غلام محی الدین تہ زائر کونچہ سید - بند گن
بند پیشہ پیر مریدی آسپہ کونچہ بانو تہ اتھرو تہ پیٹھ پکان - عربی، فارسی تہ اردو
چھن گری پور مٹ - شائری ہند ابتدا کوئٹہ ۱۹۴۴ء پیٹھ تہ از تام جھن و دیاد
لیو کھٹ - نواز اوس شراہ دہرے - بیلہ پھلکین پیٹھ گرک بارہ پوس - نواز
حقیقی سرمایہ پور علم تہ رود تہ تس چھ خبر زخم کیاہ گہو تہ دود کھٹ بھہ
دنان -

تصنیفات: "سوز دل" (شائری) "گل ریحان" (شائری)
"لولہ تب" (شائری) "مضرب" (شائری)

نواز الدین عیار

زائسہ: ۱۸۹۷ء - راجا جے: (یادی کلان) شروڈر

وفات: ۱۹۴۴ء - مدفن: (یادی کلان) شروڈر

پہر نور الدین صاحبس اوس عیار تخلص - کاشتری پاشتر اوس
غزل بستر و نان تہ شان اوسس مجبور صاحب اصلاح دوان - پہر صاحب
چھنہ الگ پاشتر کا نہ شاد سید مبرن چھیمبر -

نور محمد کول روشن

نہایت: ۱۹۱۹ء (راجا لے: (ریسیہ ٹینگ غانیار) سرنگ

روشن صاب چھ کاشٹر شاید تہ نثر رنگار۔ وہ فی ہر گاہ بین زیادہ تر تہ بہ
تجارتس کے دیوان چھ اما پوز آٹھ دہ دہری برو نہ تمام اوس مسلسل پاشتر شار
ونان، ڈراما لیکھان تہ وہ پر زبانیں ہندی ڈراما کاشٹرس متر پھران۔ پو منتر
چھ کینہ ڈراما سیٹجس بیٹھ تہ گند نہ آہی۔ پینو کا نہ شاہ سومرن یا بیٹیہ کا نہ
کتاب چھنہ اندام الگ پاشتر چھا پھتر۔

روزی کما ونکس سلس منتر روڈ کینٹرس کاس ریڈیو کشمیر تہ
پتہ لالہ منج مطبوعہ سرنگس ستر وابستہ۔ لالہ رنج ادا اس متر دژان پم کتاب
ترتیب :-

"کنز کتھ" (ترن ڈراما سن ہند اکھ جموئے)

"شمرن" (ماٹر زہد کوئن کلام)

"پوشہ فقر" (ترے حصہ — کاشٹر ڈیلہ)

"اوش پتاب" (کاشٹر مرثی)

نیلہ کنھہ شراما

تراسیہ : ۱۸۸۱ء زاجاے : (دب و دوگر) سرینگر

وفات : ۱۹۷۰ء

شراما صاحب اوس مشائری تہ کران تہ نشرتہ لیکھان مشائری منتر
چھ آمو منتر ترے کتابہ "شو پران" "راماین شرما" "سدا ماچرت" واریاہ بروہتہ
چھاپ شامتر منتر منتر نہ نالکھ لیکھتہ۔ الیکٹ ناوچہ "بلو منگل" تہ بنہیاک
"سو پتہ واس داونا۔

تصنیفات : "شو پران" "راماین شرما" "سدا ماچرت"

وانہ محمود

تراسیہ : ۱۸۳۳ء زاجاے : نواب بازار، سرینگر

وفات : ۱۹۱۶ء پٹھ ۱۹۲۳ء تمام

وانہ محمود سدا ناوچہ مشہور صوفی شاعران اندر ہسینہ پران۔ اوہند مدفن
چھپتہ شیعہ پاکٹر مولیام نہ چھپتہ آہند کلانچ باہا ایلہ سوہرن و نیک نام چھاپ کر شرما شریہ
چھپتہ کینہہ یا تھہ مختلف کتب فرو شو مختلف کتابچن اندر ویرتہ چھاپ کر شو و تہ کلچل الیکٹری
ہندس صوفی شاعر کس تہ تہ جس اندر چھپتہ و تہ محمود و تہ کینہہ یا تھہ مختلف کتب فرو شو
ناہی منور و تہ محمود و تہ شریہ ہنراکھ بیاض رُریاف کمر پتہ۔

واسد پور سہیلہ

زاسمہ : ۱۹۲۷ء زاجاے : (سہیل پور) سوپور

واسد پور سہیلہ صاحب اوس نے ڈائری ڈھیرے تیلہ اوس اکہ شہر ناگہ بھارہ حملہ
کو نہ آجھو منتر پنش کا بکھر سپردام دتھ۔ : ابد یوں تر آونہ بہمنہ۔ واپہ واپہ کوئن ہندیس
منتر "ہوشن" پاس۔ جذباتن ہندیس اولیس منتر مہینہ یچہ تیلہ کاشری پاکھو شاہ بنیدین
یونہی پانس تھوون رہتہ تخلص۔ رہیس چھو سو پتی ہنر تر زان تو چکیتھ تر۔ پنہن
باتہ سومرن "شب گرد" بھن بھن تر تھہ بیٹھ چھس کھل اکیڈی ہندریانہ تو ریت
تصنیف : "شب گرد" (شاعری)

واعظ حادر

زاجاے : زرارہ شریف وفات : ۱۸۵۸ء

مدفن : زرارہ شریف

حادر صاحب چھ کاشری پانٹر لغت، منقبت، اشمال نبوی تہ مشک نامہ
نبوی یو کھٹ، اوس زرارہ شریف واعظ خانی کران تہ زرارہ شریف کس استانیس
نہنہر کتھ چھ دفن، حادر صاحب زاسمہ چھنہ مولوم۔ اہندی کینہ لغت بیتہ بھہ مختلف
کتابن اندر دہرج۔

دو شہر ناتھ کول

نراجا ہے : رانگر

زائیدہ : ۱۹۱۴ء

کول صاحب چھ ازل دلہ روزان تہ آں اندیا مدیوہس سستی چھ
والستہ رہے اوس واپس کالس اخبار "دیش" تہ رسالہ "پیش" تہ کڈان -
مصنف : گاندھی جی سندھو گچا

ولی اللہ مشو

وفات : ۱۸۵۸ء

نراجا ہے : (دوہن گام) بڈگوم

مدفن : مدینہ شریف

ولی اللہ صاحب ناو چھ مشہور کاشن مشنوی نگارن اندر ہینہ
پوان - دیان حبس دوران گوو مدینہ شریف رحمت حق تہ شمس کڈان پینر
مہارشدن کفن دفن بیتر -
مصنف :

- (۱) مشنوی ہی مال ناگر راسے
(۲) ترجمہ پہلی سسر از حضرت امیر کبیر علی ہدائی
(۳) ترجمہ غنور زیارت دین -

ویا ب پرے

تراسہ: ۱۸۴۶ء   تراجمے: حاجن

وفات: ۱۹۱۴ء   مدفن: حاجن

ویا ب صاحبِ حاجن سندن وچ کاشن زوگو شایرین اندر سرفروں۔ اوہند دیت چھ
تقریبین ۳۲۰۰۰ شاعر سہ روہ ہنہ وقتہ مختلف خودن پیچھ کام کران۔ کاردار۔ حلقہ دار
نحو ہندار، نالدار، تہ تائب تحصیلدار۔ مشہور اوس گاری ٹھیکہ دہی تہ کران۔ وائس ہندین پورٹین
فورین اندر اوس مخلو کھیشن۔

قصائیف: ۱۔ دیون ویا ب: یکتاب چھ کھل اکیڈمی دہن جلدن اندر چھاپ کرہ مرتبہ اتھ
اندر چھ ویا ب پرے ہندی غزل خدو تہی حسابہ تہ قہب دتھ دیونج۔
۲۔ شاہنامہ (۳) خلافت نامہ (۴) سلطانہ (۵) ہفت قطفہ کران۔ (۶) ہفت قصہ امما
(۷) قصہ چہار درویش (۸) قصہ ہرام گور (۹) اکبر نامہ (۱۰) شکل و شمار آل حضرت (۱۱) سلاب نامہ۔
(۱۲) درویشی (۱۳) نونہال گبدن۔

وقایعہ دروآری

تراسہ: ۱۹۳۶ء   تراجمے: بھدرواد

وقایعہ اصل ناو چھ غلام محی الدین خلیف تہ یہ چھ زسا جاو آتی صابنہ
شاگرد و مترجم۔ وادیہ کمال دوست کاشیری یا بھو شایری کران۔ جنکا اکس عکس مترجم
گلام تہ ازل چھ اتہ فار ستر سیندس خودن پیچھ کام کران۔

وہاب کھار

تراجم: ۱۹۳۲ء
مرفق: ۱۹۱۲ء

وہاب صاحب اوس کا شعر صوفی شائریہ پنہ و قنک ہند پاک در ویش
سہ اوس پیشہ کمر ترالہ کھار در بان ہمارا جہ امر سنگھن سوزس تا کلیمہ پیری سوار پابہ
اگر تہ تہے ہتھ رو پیہ نذرانہ، وہاب صاحب کیری دہ شوعے چیز واپس پرانند
اوس وہاب صاحب نس پوان گزہاں کھروشا پھس مرفق بیہ باغابو طہ
پاسخی از جوہر سونستہ مالہ لگان چھ۔

وہاب صاحب سورے کلام چھنہ بھاپ سپد مت، اکثر بھ
گیون والین ہنیز زبانی یوایتر پیٹھہ درتھ۔
نہلام محمد نوز محمد کتب فروشن چھ کلام وہاب کھار تہ ترانہ وہاب کھار
ناوچہر نہ لہ کچہ کتاہ بھاپ گزناو مٹر۔

ولاب لون

ناجلے: (سنگڑس سلم) اسلام باد

لون صاب چھ محمود گامین طائب خاص گذر یومت۔ یہ چھ باکمال بزرگ
 بہ صوفی شایر اور سمت۔ اُمی سنیز شایری پیچھے چھ نیر یا نیکو شو فلسفہ تہ ویدانتا
 اثر۔ پیشہ چھس زمہنداری آسوتز ولاب لونہنی کلیات چھ اذکل تر تہیبہ کیو مر حلو
 گزراں۔

ولاب ملک

ناسنہ: ۱۸۹۲ء ناجلے: (سنگڑوم) لار

وفات: ۱۹۲۷ء مدفن (سنگڑوم) لار

ولاب ملک اوس سادھو تخلص ورتاوان۔ کاشتر علاؤ اوس
 فارسی پانچ نیشار و نان۔ صوفیانہ کلام علاؤ چھن کینہہ اچوتہ لیکھوت۔ دیوان
 سادھو صابنی بیاض چھ ضایہ کرنہ آسوتز۔

دیشنبہ جو لازوالان

زاجاے: (بوگام) کو لگوم

لازدان صاحب متعلق چھند یہ گنہ تہ دیہج زب کہ اوس زامنت تہ نہ نیند و
بی ز کہ گز ر یو و۔ اُمیچھے واریاہ لپ لایہ لیچھتر۔ تہ اُمہ علا و بھن ۱۹۴۰ء ہنس متر برہمہ
کنیا ہنس بھیل ناو بھان ہنرا کہ کھتہ تہ مشنوی چالہ کاشتر ہنس منتر بھر مثر۔

دیشنبہ کول

زاجاے: (ویوس) کو لگوم وفات: ۱۹۱۸ء

دیشنبہ جو اوس کاشتر علا و فادی زبا منتر تہ شاد و نان۔ اصلی ناوا و س
دشمبر ناٹھ کول تہ حکمہ تا پھس اندر اوس و سٹاد۔ دیشنبہ کولن چھے واریاہ لپ لایہ
کتاب۔ مشنوی دیشنبہ تاپ رامین۔ آکھ مشنوی اندر چھ رنگ یک ترہ ماس شاد
تہ یہ چھے تاپ سنگھ۔ وقتہ لیکھتہ آکھتر۔

ہر بنس سنگھ آزاد

زائیدہ: ۱۹۲۱ء زاجاسے: کھاڑی یاد

آزاد صاحب چھ واپس کا شہر بن نکلن پنجاب جامہ و دولت یس باضار طبع
کتابی شیکھ منتر چھوٹت چھ۔ اکل چھ کا شہر بن لکھ باتن پنجاب ترجمہ کران۔
آزاد صاحب چھ ریاستی کھادی اینڈ ولیج انڈسٹریز بڈوگ پیہر بن۔ امیر
بڑو شہ چھ کالج پکچرلر، اسمبلی ممبر، اسمبلی ہند سپیکر وڈ پیر تالیم تہ وود مت۔

ہر درجو کوکر

پندت ہر درجو جس نکلن چھ شہر یوت مولوم زسہ چھ ٹھوکر منہ وڈ صاحب
نراٹھ اوٹت۔ پنے بنس ووستا پندری بانو اوس ایلایہ تہ بجن لیکھان۔ اوسند
کلام چھ واپس کوکر بن منتر جھاپ سپد مت۔

ہردے کول بھارتی

تراسنہ: ۱۹۳۷ء زاجاے: سوپور

بھارتی صاب چھ کاسٹرنٹریگاریہ تقریباً ۲۲ ڈری ووشس لیکھان
کاسٹرنٹریگاریہ اردو ہندی زبانیں منتر لیکھان اردو منتر۔ اُمی منتر کاہنہ بہ
افسانہ نمبرن بیتر بھنہ از تام جھاپ گاہنہ۔ آل انڈیا ریڈیو ہس منتر لگ بگ ۱۵ ڈری
نو کری گریہ دتن استیفہ۔

ہری کشن کول

زاجاے: (دانا دھرم) سرنگر زاسنہ: ۱۹۳۴ء

کول صاب ایس گوڈ گوڈ ہندی پاٹھی کہانی بیتر لیکھان: پاپو زده کاہوری
وائس ودفی بیتر پاٹھی کاسٹرنٹریگاریہ منتر بین ودفی کھو کھلاوان۔ ہری کشن کول چھ
افسانہ علاوہ ڈراما بیتر لیکھان۔ کینٹریس کالس بلبک دوس فکس منتر نو کری کرنہ
پتہ لوگ تالیم ہندس محکس منتر لیکچر۔ اہنہ "پتہ لاران برہمہ" ناوا فسانہ
نومبرن چھ کلچرل اکیڈمی ہندینا منتر تو دمٹ۔

تصنیف: "پتہ لاران برہمہ" (افسانہ نمبرن)

ہنس راج وڑہر

زاسنہ: ۱۹۱۶ء   راجا بکشتواڑ

وڑہر صاحب جی کا شری یا شو غزلہ تہ نظمہ بیترونہ مہر بمو اندر
 واریاہ چھاپ تہ گامڑ جیہ پیشہ کنر اوس پھواری تہ از کل جہ پینشنس پیچہ۔

یار محمد خان

یار محمد خان اوس کڑ سچن مشنری سوسائٹی سہوڑا بسپہ ۱۸۸۴ء اندر
 یس انجیل مقدس کا شری تہ جہ شری سید سہوڑا جہ اہند قلمہ درامت رخان صاحب
 زاسنہ، وفات تہ مدفن بیترونہ کنہ مولوم سپد جہ تہ نہ جہ اہنر زندگی متعلق
 گنہ جابہ کاہنہ ذکر۔

یوہ دبٹ

یوہ دبٹ چھ بُدشتا ہی کالک مشہور گوہر ماتھ۔ اُمراوس بُدشاہ سہتر
زندگی پیٹھ "زانیہ پیر کاش" ناوک اکھ ڈراما کاشترین شاکر اندر لیو کھمت۔
امیہ ڈرامہک کاتھہرہ مسودہ یانیب نشانہ چھنہ دسریاب۔

انشاء

کاشتر دیا مینچر کینہہ اہم کتاب

- ۱- کاشتر ادبک تواریخ
  - ۲- تہذیبک تواریخ
  - ۳- ریشتہ تہذیب و تاریخ
  - ۴- کاشتر شومت
  - ۵- کاشتر لکھ پاتھر
  - ۶- نفسیات
  - ۷- جیدہ کاشتر شایری
  - ۸- ادب کاشتر شایری
  - ۹- کاشتر ادبک فکری و فنی نظر
- (انہار - خاص شمارہ)
- (انہار - خاص شمارہ)
- ناجی منور، شفیع شوق
- ناجی منور، شفیع شوق
- رشید نازکی
- بدری نازک
- محمد سببان بھگت
- عبد الغنی مدہوش
- ڈاکٹر حامدی کشمیری
- رحمان راہی، شفیع شوق
- رحمان راہی، شفیع شوق

AVHAL NAMA

**A DICTIONARY OF MEN OF
LETTERS OF KASHMIR
(IN KASHMIRI)**

Vol. I

By

Chaman Lal Chaman

Bashir Akhtar

**THE POST-GRADUATE DEPARTMENT OF KASHMIRI
THE UNIVERSITY OF KASHMIR
SRINAGAR**